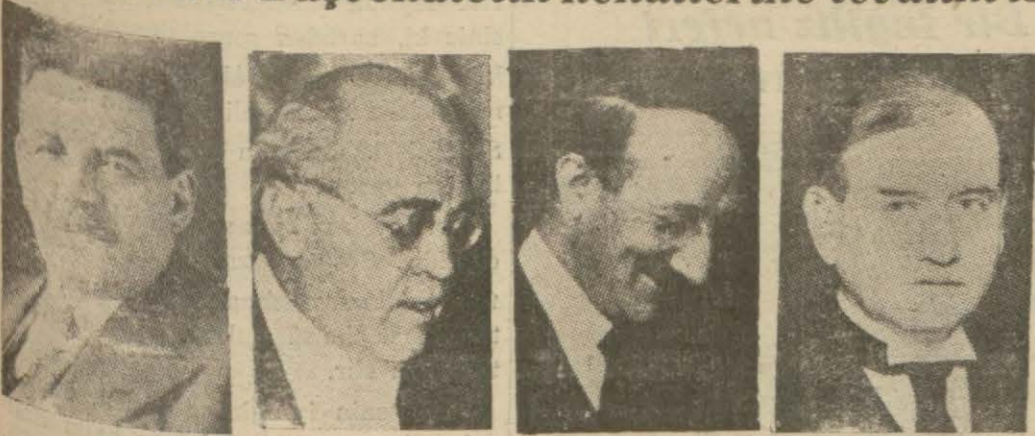

Yeni Fransız kabinesi henüz kurulamadı

Yeni kabineyi teşkile Maliye Nazırı Bonnet memur edildi

Paris'te halk cebhesinin yıkılmış olduğu açıkça beyan ediliyor. Sosyalistler Başvekâletin kendilerine tevdiini istiyorlar. Borsa kapatıldı

Herriot Sarraut Bonnet Daladier

Son zamanlarda Fransayı için için rahatsız eden grevler meselesinin halli için uğraşan Chautemps kabinesi aynı zamanda frangın tekrar sukutile başlıyan malî bir buhranla mücadele halinde bulunuyordu. Chautemps bu vaziyetleri önlemek ve frangın istikrarını temin etmek için

parlamentoya yeni bir malî proje verdi ve halk cephesini teşkil eden Radikal Sosyalistler, ve sosyalistlerle komünistlerden tam bir müzaheret istedi. Pariamentoda dün sabahın dört buçuğuna kadar devam eden müzakereler esnasında noktâi nazarını izah etti. Ni-

(Devamı 11 inci sayfa)

EKONOMİK KALKINMA

İkrazat faizleri yüzde sekiz buçuğu geçmiyecek

bir proje hazırlandı, proje bugünkü mevzuata nisbetle yüzde üç buçuk gibi mühim bir tenzil temin etmektedir

Ankara, 14 (Hususî) — Atatürk yıllık nutkunda Büyük Meclise ve hükûmete: «Normal şartlar altında kredinin ucuzlatılmasına çalışmak» işaretini vermişti.

Başvekil Celâl Bayar Millet Meclisi huzurunda hükümet programını izah ederlerken bu bahse temas etmiş ve krediyi tahakkuk ettirilmesi istenen ekonomik millî kalkınma faaliyetinin muharrir kuvveti olarak tavsif etmişti.

Şimdi memnuniyetle haber almaktayız ki İktisad Vekâleti ikrazat faizlerini, komisyon da dahil olmak üzere, azami yüzde sekiz buçuk olarak tahdid eden bir proje hazırlamıştır. Bu projeyi hükümet yakında Meclise takdim edecektir.

Bugünkü mevzuata nisbetle yüzde üç buçuk gibi mühim bir tenzil temin etmekte olan bu projede derpiş edilen faiz haddinin nisan başından itibaren tatbikine geçilmesi muhtemeldir.

(Devamı 11 inci sayfa)

Başvekil Celâl Bayar

Buhranın tarihi nedir, netice neye varacak?

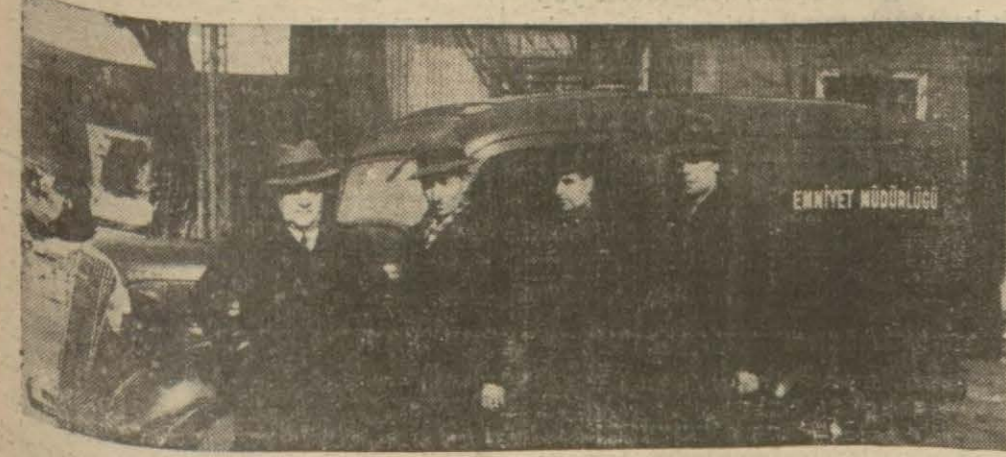
Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bir müddettenberi ciddi malî zorluklarla karşı karşıya bulunan Fransız hükümeti, buna müteallik bir kanunun müzakeresi esnasında komünistlerin ihdas ettikleri bir hâdise üzerine ve sosyalistlerin komünistlere müzaheret eder bir vaziyet takınmaları neticesinde istifaya mecbur olmuştur. Malûm olduğu üzere, Fransada bugün idareî hükû-

(Devamı 3 üncü sayfa)
[Siyaset âlemi sütununda]

Zabıtamızda bir yenilik: Seyyar karakollar!..

Seyyar karakolda sabit bir komiser masası ve küçük bir eczahane vardır

Seyyar karakol

Her sahada, gittikçe ilerleyen zabı - nasile modern bir esere daha kavuş - tamız, yepyeni, ve kelimenin tam mâ - mak üzeredir. (Devamı 11 inci sayfa)

Atatürkün Tebrik Telgrafları

Ankara 14 (A.A.) — Yunan Veliâhdinin evlenmesi münasebetile Reisicumhur ile Yunan Kralı arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Majeste İkinci Jorj

Yunanlılar Kralı - Atina - Veliâhd Altes Ruayal Prens Pol'ün evlenmesi münasebetile, en

(Devamı 3 üncü sayfa)

61 yaşında bir Çin kadınının kahramanlığı

Çinliler muhtelif şehirleri istirdad ettiler, eli silâh tutan çarpışıyor

Hankov 14 (A.A.) — Çin tebliği: Çantung'daki Çin külli kuvvetleri, Tsining şehri geri almışlardır. (Devamı 11 inci sayfa)

DÜNYA NASIL SİLÂHLANIYOR?

Türkiye de dahil olmak üzere dünyanın büyük devletlerinin bugünkü askeri vaziyetleri nedir? Bu vaziyetler 1931 den itibaren ne kadar değişmiştir? Bir Fransız gazetesinin neşrettiği bu sayıyı dikkatle okuyunuz. (Devamı 11 inci sayfa)

EV DOKTORU

(Yedigün) tarafından neşre başlanan ve (20) numarada tamamlanacak olan bu emsalsiz ev ansiklopedisinin birinci forması bugün çıktı. Bütün bayilerden isteyiniz.

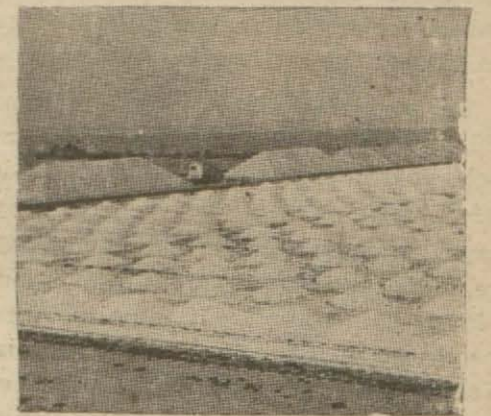
Çocukların cinslerini doğmadan tayin kabil mi?

Bir İngiliz doktoru, kadınlara istenilen cinsden çocuk doğurtabileceğini iddia ediyor

Doktorlarımızın bu husustaki fikirleri

İngiliz gazetelerinin iddialarına göre bir İngiliz doktoru, doğumdan evvel, çocuğun cinsiyetini tayin hususunda pek büyük neticeler elde etmiş bulunmaktadır. Üç senedenberi 100 den fazla hamile kadın arasında, tedkik ve tecrübe bulunan doktor, doğuracakları çocuklarının isteklerine göre kız veya oğlan olmasını temin etmiştir.

Bu usul eski tecrübelerle istinad et-

Tuzlar büyük yağmurlara gitmeden evvel azmaktalarda toplanmış bir halde TUZ FİATLARINDA YENİ TENZİLÂT

Haber aldığımız göre, İnhisarlar İdaresi, evvelce tuz fiatlarında yaptığı tenzilâta zamimeten bu sene başında mutfak tuzlarında yeni bir tenzilât daha yapmıştır.

Bu tenzilâta göre, şimdiye kadar toplanan fiat olarak kilosunu 5.25 kuruşa satılan mutfak tuzları, badema 3.80 kuruşa satılacaktır.

İnhisar sofrâ tuzları ile mutfak tuzları hakkında, ev idaresinde nazım vaziyetinde olan kadın okuyucularımıza müfid olabilecek düşüncelerle, bazı malûmat vermeği faydalı bulduk.

Sofra tuzu imalindeki hususiyetten dolayı çok ince ve akıcıdır. Tuzluklarda topaklanmaz ve daima kuru kalır. Bu keyfiyetten dolayı soframızda, sofrâ tuzu bulundurmamak kârlı ve zevkli bir şeydir.

Mutfak tuzlarına gelince; sofrâ tuzuna nazaran daha iri taneli bulunan bu tuzun da, iriliği ve tuzluluk kabiliyeti daha fazla olduğundan yemeklerde kullanılması doğru bir şeydir. Çünkü alışkın bir el bir kere âyarını bulunca, artık tuzun fazla veya eksik kaçmasına imkân yoktur.

Bu tuzlar fabrikada tamamen fenni ve sıhhi şeraitte uyularak, el değmeden ve tertemiz bir şekilde hazırlanmakta olduğundan fiatça olduğu gibi, sıhhi bakımdan da diğer tuzlarla kıyas kabul etmezler. Bunun için bilhassa kadın kardeşlerimizin nazarı dikkatlerini tuzların bu hususiyetlerine celbeler ve kendilerine cidden mükemmel olan İnhisar tuzlarını tavsiye ederiz.

(Devamı 11 inci sayfa)

Son Posta da bugün

"İfşa eden idam olunur,,

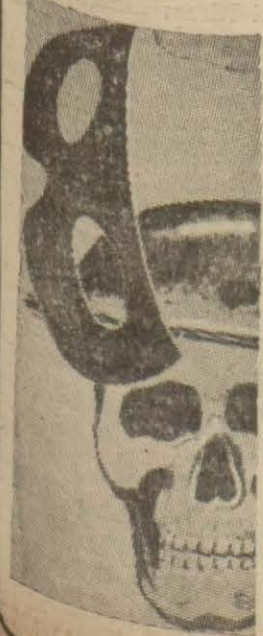
Harb sanayii casusları arasına düşen bir Türk mühendisi tüyler ürpertici sergüzeşini anlatıyor

Yeni romanımız nedir?

Eserin kahraman diyor ki:

Yarınki harbi hazırlayan düşmanın, içinde casusların kaynaştığı gizli dünyanın en sıkı faaliyeti, en korkunç boğuşmaları harbi sanayii etrafında oluyor. Bu sanayinin etrafında müdhiş bir karanlık var. Bu karanlık içinde harikulâde bir boğuşma vuku bulunmaktadır. Harb sanayinin bilhassa keşfiyatla meşgul olan laboratuvarları bugünkü medeniyetin âdetâ insan kurban edilen mih-rablari gibidir. Orada milyonlarca lira, zekâlar, ilimler, hayatlar, namuslar ve şerefler bir saniyede kurban edilir. Hiç bir şeyden çekinilmez. Onun için denebilir ki dünyanın en baş döndürücü maceraları bunların etrafında geçer. Eserimde bana bu gizli dünyanın kapılarını açan hatıralarımı anlatıyorum.

Bugün 7 nci sayfamızda

Hergün

Yeni bir siyasete doğru:
Küçük Antant
Küçük Antantçılar içindir

Yazan: Muhittin Birgen

Avrupa ahvalinin gidişi bakımından Küçük Antantın oynadığı ve oynayabileceği rol, ehemmiyetsiz değildir. Eski Avusturya - Macar imparatorluğu kadar mühim bir kütle varlığına sahip olan, onun kadar inkişaf etmiş bir sanayi ve ondaki merkezi teşkilât kuvvetlerine malik bulunmamakla beraber, müttehid hareket ettikleri vakit gene mühim bir varlık temsil eden Küçük Antant devletleri, Avrupa mukadderatının inkişafında elbet büyük rol rol oynayabilirler. Lâkin bunların arasında sıkı bir ittifak temini şarttır.

Fransa, Avrupanın hâkimi iken, yani İtalya hazırlanmakta ve harb sonu politikasında iki tarafa da meyleden bir ibrenin hareketlerini takib ile meşgul, Almanya da henüz silâhlınamış bir halde bulunduğu müddetçe Küçük Antant, kâğıd üstünde, gayet sağlam bir siyasi varlıktı. Fakat, İtalya, bir hayli hazırlandıktan, Almanya silâhlandıktan ve Berlin - Roma mihveri, mütemediyen müteaddi bir rol oynamaya başladıkdan sonra Küçük Antantın sarsılması da zaruri idi. Kuvvetini kendi organik cihazından almayan, Fransa politikasının dümen suyu üzerinden giden bu diplomatik camia, merkezi Avrupalı kuvvet meseleleri ve kuvvet muvazenesi ortaya çıktığı tarihten itibaren sarsılmaya ve sallanmaya başladı. Bilhassa, kuvvet muvazenesi bahsinde, gittikçe dümen suyunda komünist bir devlet siyasetinin köpüklerini de gördükleri zamandanberi, Küçük Antant devletlerinin endişeleri büsbütün arttı.

Romanyadaki son değişme, merkezi Avrupalı kuvvetler muvazenesindeki bütün bu üç senelik hareketlerin neticesidir.

Fakat, zannederek, Küçük Antantın yeni bir tarzda, başka hesaplar ve başka görüşlerle büsbütün başka bir şekilde tekrar toplanması zamanı asıl şimdi gelmiştir.

Bu memleketlerin üçü de Fransanın dümen suyunda gittikleri müddetçe mesele yoktu; bunların hayatlarını tehdit eden hiçbir dava mevcut değildi. İtalya zayıf, Almanya silâhsız olduğu müddetçe, bunların arasında antant olsa da olur, olmasa da olabiliirdi. O zamanlar, Avrupalı en büyük ayakları kuvvet olarak Fransanın uzak, Sovyetler henüz mütecevaz bir kuvvet olabilecek vaziyette değildi. Bu devletler için etrafta hiçbir tehlike dolaşmıyordu. Bunları bir araya toplanan Fransa, emniyet üstüne emniyet, sigorta üstüne sigorta siyaseti takib ediyor ve Fransız hariciye nazırları da Fransa hariciyesinde, bir takım antantlar ve paktlar koleksiyonu yapmaya merak etmiş görünüyordular.

Fakat, bugün öyle değildir; bugün Fransa hariciye nazırlarının koleksiyon meraklarını tatmin etmek değil, iki büyük tecavüz silindiri, iki büyük ideoloji davası arasında kalmış ve ilk hamlede taramar olabilecek millî ve siyasi varlıkların müdafasıdır ki bahis mevzuu oluyor. Küçük Antant, kendi kendisine, kendi menfaat temayüllerinin inkişaf ihtiyaçlarına göre asıl bugün teşekkül etmeğe muhtaçtır; bu antant, asıl bugün için farzdır. Çekoslovakya varlığını, Romanya bugünkü kuruluşunu, Yugoslavya sükun ve huzur içinde inkişafını derece derece bu antant sayesinde muhafaza edebilirler. Eski Küçük Antant bir Fransız fantezisi idi, yeni Küçük Antant bu memleketler için bir hayat zaruretidir. Binaaleyh teşekkül edecektir.

Bu bakımdan Romanya hariciye nazırının Prag ve Belgrad ziyaretleri çok mühimdir. Her iki memleket merkezinde de, ziyaretlerden sonra, «Arada tam bir fikir birliği bulunduğu» hakkında tebliğler neşredildi. Diyebiliriz ki bu «Fikir birliği tebliğlerinin» Küçük Antant tarihinde, ilk defa olarak bir manası vardır. Zira, bu defaki fikir birliği lâf olsun diye yazılmış değildir; hakikatte bu memleketler arasında bir fikir birliği

Resimli Makale:

Bize hayatta lüzumu olacak malûmatı veren mektebdir, fakat muvaffak olmak için mektebin elimize verdiği vasıtalar kâfi değildir.

Bir çocuğu hayat sahnesinde ısladatan veya sönük birakanda içinde yaşadığı muhittir. Bu muhiti ise mektebden ziyade kendi ailesi hazırlar.

SÖZ ARASINDA

Nevyork sergisi için
Seçilen Fransız kızları

Resmini gördüğümüz kızlar, Nevyork 1939 beynelmilel sergisinde Fransayı temsil edeceklerdir. Bunlar güzelliklerinden ziyade cazibeleri, cana yakınlıkları için seçilmişlerdir. Ne garib dünya?...

vardır ve o da şu olmak lazımdır: Sağdan veya soldan, kızıldan veya siyahtan, şimalden veya cenubdan gelebilecek olan bütün tehlikelere karşı, bu üç memleket bütün tehlikelere değil, bu üç memleket için de tehlikelidir - siyasetlerini birbirlerine âyar etmeğe mecburdurlar.

Bu noktada Küçük Antant, prensip bakımından çok kolay anlaşılabilir. İş, birbirine âyar edilecek siyasetin rengi, istikameti ve inkişafı meselesine kalır. Bu noktada da Küçük Antantın henüz kararlaştırmış bir siyaseti yoktur; çünkü olamaz. Yeni şartlar ve yeni hâdiseler içinde bu siyaset yavaş yavaş, teşekkül ve inkişaf edecektir.

Bu inkişafın istikametleri hakkında şimdiden hükümler vermek mevsimsizdir. Fakat, Küçük Antantın bundan sonra kuvvetleneceğine, yahud asıl şimdi teşekkül edeceğine hükmetmekte hiçbir aldanmak tehlikesi yoktur. Bu antant Avrupa siyasetinde asıl bundan sonra rol oynayabileceği ve hattâ bazı fedakârlıklara katlanmak pahasına da olsa, bu rolü oynamaktan başka çaresi bulunmadığını görecektir. Faşist bir temayül içinde bulunulan yeni Romanya hükümeti hariciye nazırının, yerine oturur oturmaz, ilk iş olarak Praga gitmesi de sırf bu zaruretten ileri gelir. Bu zarureti şöyle ifade etmeliyiz: Küçük Antant Küçük Antantçılar için olma mecburdur!

Küçük Antant arasındaki yeni siyaset inkişafını, bu devletlerdeki alâkaları bulunan Türkiye, büyük bir dikkatle takib etmelidir.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Lütfen şapkanızı çıkarınız

İngiltere kralı beşinci George veliahdı bir mektep gemisinde bahrin kumandanı ona, vapurun bulunduğu noktayı bir kâğıd üzerinde hesaplamasına söyledi.

Genç veliahd kâğıdı kalemi aldı, bir takım hesaplar yaptı ve kumandanına verdi.

Kumandan, kâğıda göz atar atmaz veliahdde döndü:

— Lütfen, dedi, başımızdan şapkanızı çıkarınız.

— Niçin kumandanım?

— Çünkü sizin yaptığınız hesaplara göre şimdi gemimiz Westminster kilisesine girmiş bulunuyor.

Amerikada yapılan
Çok garib
Bir reklâm

Geçenlerde Nevyork gazetelerinde şu aşağıdaki ilâna tesadüf edilmişti:

«Aşk isteyenler 7 - 5900 numaraya telefon edebilirler.» Bu ilânın intişarından sonra iki gün içinde meselenin bir olduğunu ilân eden bir bin kişi bu numaraya telefon etmiştir. Bu numara, geçen pazar günü «İstedikim şey aşk» isminde yeni bir film göstermek üzere bulunuyordu. Sinema direktörü seyircilerin nazarı dikkatini celbetmek için bu şekilde ilân vermişti.

Almanlar ağaçtan şekerli
çikolata yaptılar

Alman gazeteleri son yortu günlerinde Almanyada yeni bir sunî mahsul elde edildiğini yazıyorlar. Bu mahsul ağaçtan şekerli çikolata istihsalidir. Ağaç kabuklarından kimya vasıtasıyla yapılan bu yeni nevi şekerli çikolatalar hakiki cinslerinin aynı lezzetini vermekte imiş.

Almanyada kimya sanayii o kadar fevkalâde bir şekilde ileri gitmiştir ki kömürden sabun, patatesten kumaş ve sair yapıldığı gibi bu suretle nihayet ağaçtan da şekerli çikolata yapmağa muvaffak olmuşlar demektir.

Moskovada bir kadın iki
kafalı çocuk doğurdu

Moskovada bir işçi kadın insan şeklinde bir ücbe doğurmuştur. Dişi cins mensup bu ücubenin iki kafası ve dört eli varmış. Şimdiye kadar tesadüf edilen bu şekilde ücbe pürşahat yaşamakta bulunuyormuş!

Mekteb ve muhit

Bir İngiliz neferi
Kâğıddan keman yaptı

Mısırdaki İsmailiyede kat'a hizmeti gören bir İngiliz neferi, kâğıddan yap-ribi, kemanın tescil ettiğimize, kumandanının izniyle üç ay mezuniyet olarak Londraya gelmiştir.

İngiliz neferi, kâğıddan yaptığı kemanı, bir marangozhanede vücade getirmiştir. Sekiz tabaka bayağı, fişek kovan mukavvasını birleştirir, bu bir keman şekli vermiş, ve ek yerlerini zamkla yapıştırılmıştır. Ve bütün ameliye de, tatil zamanlarında ve 24 saatin içinde olmuş bitmiştir.

Nefer, bu kâğıddan kemanla bütün klâsik parçaları çalmaktadır. İşin garibi, kemanın çıkardığı ses gayet tatlıdır. Ve piyasada 50, altmış liraya satılan tahta kemanlardan farksızdır.

Kaynar asfaltın içinde
et pişirilebilmiş

Yolları asfalt döşemek için sokak ortalarına konulup içinde katran kaynatılan kazanlar malûmdur. Bir Fransız bu kaynar kazanların içine patates atıldığı takdirde yavaş yavaş pişeceğini, bir müddet sonra çıkarılıp soğutulunca katrandan en hafif bir koku bile hissedilmeden temizlenip yenebileceğini iddia etmektedir.

Gene bu Fransız göre bir kâğıd yaprağına iyice sarılıp asfalt kazanı içine atılan bir kuzu budu bir buçuk saat sonra çıkarıldıkta lezzetine hiç hâle gelmeden pişmiş ve yemeğe hazırlanmış olur. Bu pişirme usulü her ne kadar inanılmaz gibi görünürse de vaki doğrudur.

Sözün Kısası

Sa Majeste
Moda

E. Talu

iki yıl kadar önce denize indirilen Normandie adındaki Okyanus denizi ile bunun birkaç aylık küçüğü olmakla beraber yaman rakibi bulunan Kıbrıs Mery vapurlarının modaları geçmiş, palamarları rihtıma atılıyor.

Olur mu? Olur! Sa Majeste moda, bir le bir mutlak ve müstebid hükümdarlık, karakuşu hükümlerini en demokrasî camialarda dahi yürütür.

Saltanatları deviren, keyfi idareleri altı eden, hake ve insafî kâinatın tarafına ikame için kan döken inkılablarla, bu inkılablara önyak olan yüzyüksek azimlerin, moda hazretlerinin ölümlerinde boyunları kıldan incedir.

Her müstebid hükümdar gibi, müstebitlikindedir. Onun en büyük düşmanlığı, kitesinde karşındır. Etkeliler işlerinde sayılan şahsiyetlerden öğrenebilirsiniz ki, harbden sonra dünyayı kapsayan kavuran ve ticaret âlemini yangın çeviren en önemli âmillerin arasında Sa Majeste modanın hümayun parmakları da vardır.

Moda ile bir tek başa çıkamaz, zorunludur. Sosyal nizamın, aile düzeninin, ahlâkın ve sıhhatin de canına, ufağtan ufağa, hattâ açıktan açığa okumaktan zevk alır.

Sosyetenin iyiliğini düşünen, hayran çalşanlar, istedikleri kadar halkı istikamden korumağa çalışsınlar. Sa Majeste modanın hükmü onlarınkine daima gâlib, nüfuzu onlarınkinden her vakit üstündür.

Moda ile bir tek başa çıkamaz, zorunludur. Onun gayzında ve galebesinde ise, hükümdarın nezdinden kovulmuş ve uzaklaştırılmış bir saray dalkavuşunun manzarai aczini kolayca sezebilirsiniz.

Onun için, sularında hâlâ yendirmiş çarklı «Nevser» ler işliyen bizler, Normandie ile arkadaşının iskartaya çıkarılmalarına şaşırıyoruz amma, hiç şaşmamız lazım: Sa Majeste moda böyle arzu etti miş. böyle olacaktı.

Gene şükredelim ki bu zalim hükümdarın keyfi icraatı şu üzerinde yaşadığımız köhne küreye kadar uzanmıyor.

E. Talu

İranya kaptanı haciz konulmasında
protesto etti

Köstence limanında Yekta vapurunu batıran ve limanımızdan geçen mahkemeye keme karar ile temlik edilen Norveç batırması İranya vapurunun süvarisi vapuru haciz konulması keyfiyetini protesto etmiştir. Vapur süvarisi Peter Myre mes gün müddetle vapurunun seferden men hakkındaki kararın kaldırılmasını, Köstence teminat olarak 15 bin İngiliz lirası yatırıldığını söylemiştir.

Yekta vapurunu acentası da mahkemeye müracaat ederek Köstencede yatırılan teminatın Türk bankalarına çevrilmesini ve bu teminat mahkeme tarafından kâfi görüldükten sonra vapurun hareketine müsaade edilmesini istemiştir.

Bugün saat onda ikinci ticaret mahkemesinde yapılacak olan duruşmada vapur süvarisinin konulan tedbiri itibarıyla yati kararına vaki itirazı dinlenecektir.

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN

Kümü senas 1363	15	Arabi senas 1366
2 c. Kânun 2	Resmî senas 1938	Kasım 69

CUMARTESİ

GÜNÜŞ		Zilkade		13	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
2	18	9	47	12	50
7	22	14	50	17	05
Oğle		Akşam			
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	20	9	47	12	50
12	24	14	50	17	05

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Avrupa gazeteleri küremizin bir müddet evvel bir yıldız ile çarpışma tehlikesi geçirdiğini yazdılar, bizim gazeteler de bu haberi onlardan naklederek okuyucularımıza verdiler, fakat meseleyi birkaç satıra kuru kuruya yazmak

olmazdı, biraz da fen bakımından tedkik etmek istediler ve o zaman gördüler ki memleketimizde bu meseleden anlıyan yalnız bir kişi vardır, onun da adı Bay Fattindir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA.

TELGRAF HABERLERİ

Dün Meclisde mühim ve muhtelif kanunlar kabul edildi

Hariciye ve Maliye Vekilleri izahat verdiler Sadâbad misakı tasdik edildi

Meclisin Kış tatili

Ankara 14 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi Pazartesi toplantısında elde bulunan işleri neticelendirecek, Başvekil Celâl Bayarın vereceği izahatı dinleyecek ve kış tatiline karar verecektir.

Aynı gün Meclis toplanmadan evvel parti grubu içtima davet edilmiştir.

fi ve tecziyeleri hakkındaki kanuna fıkralar ilâvesi.

Dahiliye Vekâleti mahalli idareler ri-yaseti teşkili, vazife ve salâhiyetlerin tayini.

1050 numaralı muhasebeî umumiyeye kanununun 44 üncü maddesinin değiştirilmesi lâyhaları kabul edilmiştir.

Bundan sonra 1918 - 1331 dahili istikraz tahvillerinin 1938 ikramiyeli tahvilleri ve 1933 Türk borcu tahvilleri nin de dahili istikraz tahvilleri müba-delesi, hakkındaki kanun lâyhası da müzakere ve kabul edilmiştir.

Bu son kanun lâyhasının müzakere-si sırasında Maliye vekili Fuad Ağralı, Halil Mentеше ve Berç Türkerin mütale-alarına cevaplar vermiştir.

Vekil cevabında ezümle demiştir ki: «Yaptığımız kanunun en birinci he-defi Ünitürklerin, Türk hâmillerin,

Fransız frangının devlüasyonundan do-layı gördükleri zararı telâfi etmektir.

İkincisi de kendilerinin dahi işaret ettiği veçhile piyasada spekülasyon temevvüçleri yapan bu Ünitürklerin dahi Anadoluda yaptığımız gibi kaldırarak piyasada bir istikrar teminidir.

Ünitürklerin bugün devlet itibarına istinad ederek itibari kıymetlerini muhafaza etmekte olan, sabit bir halde bulunan diğer tahvilât ile mübadeleyi temin etmektir.»

Tahviller

Düyunu umumiyeye hakkında mufasal izahat verdikten sonra Vekil tahviller hakkında şunları da söylemiştir:

«Bu kanun kabul edildikten sonra hakikaten bugün Türkiye'ye tahvil id-hali memnudur, fakat bazı müsaadeler-de bulunacağız. Bu husus hükümetçe takarrür etmiştir.»

Vergiler

Maliye Vekili vergilerin indirilmesi hakkında sorulan suallere de cevap vererek demiştir ki:

«Yaptığımız tedkikat neticesinde bu arzuların fasla geçirilmesi için gene büyük irşadınızdan kuvvet alarak muvaf-fak olabileceğimizi tahmin ediyorum.»

Vekilin bu sözleri alkışlarla karşı-lanmıştır. Gene bugünkü toplantıda Tuncelinde nüfusa kaydedilmeyenlerin cezalarının affına dair lâyiha ile Sâda-bad misakının tasdikine aid lâyiha ka-bul edilmiştir. Meclis pazartesi toplanacaktir.

Tarih sergisini 42,407 kişi ziyaret etti

Ankara 14 (A.A.) — İstanbulda Dol-mabahçedeki tarih sergisinin açıldığı 7 birinciteşrin 1937 den birincikanun 1937 sonuna kadar 42,407 kişi ziyaret etmiştir. Bunlardan 13,555 i mekteb talebesidir.

Ziyaretçilerin her aya isabet eden mikdarı da birinciteşrinde 9406 ikinciteşrinde 16,623, birincikanunda da 16,378 dir.

Atatürkün şeref verdiği mes'ud bir nişanlanma

Hariciye Hususî Kalem Müdürü Refik Âmir Kocamaz'ın kızı Hatice Kocamaz ile İktisad Vekâleti Genç memurlarından Enver Yelkencinin nişan merasimini tes'id için Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras tarafından bu akşam Çankayada Hariciye köşkünde büyük bir kabul resmi yapılmıştır.

Davetliler arasında Başvekil Celâl Bayar, bütün vekiller, Generaller, İş met İnönü, pek çok meb'uslar, bütün hariciye erkânı ve Kor diplomatik hariz bulunmuştur.

Reisicumhur Atatürk, gece hariciye köşküne gelerek vücutlerini bu toplantıya şeref vermişlerdir.

Yeni bir İngiliz hey'eti Ankarada

Ankara, 14 (Hususi) — İngiltere müm-tellekât nezareti sabık daimî müsteşarı Maffey, yanında bir mühendisle bu sabah Londradan şehrimize geldi. Etibankla temsil ettiği grup namına temaslarda bulunacaktır.

betile lûtf buyurulan ve yüce ih-sasat ve temenniyatımızı taşıyan telgrafımızdan dolayı teşekkür eder ve zati devletlerinin sıhat ve âfi-yetlerinin devamını ve necib Türk milletinin terakki ve refahını dile-rim.

Atatürkün Mısır Kralına Hediyeleri

Ankara 14 (Hususi) — Mısır Kralına Atatürk'ün hediyelerini hâmil bulunan Bolu Meb'usu Cevad Abbas Gü-rer bu akşam hareket etmiştir.

Atatürk'ün Mısır Kralı Majeste Faruğa gönderdiği hediyeler arasında ü-zerinde Kralın zümrüde işlenmiş ar-ması bulunan imzalı zarif bir sigara tabakası vardır.

Atatürkün Tebrik telgrafları

(Baş tarafı 1 inci sayfada) hararetili tebriklerimle müfahham evlilerin ve ailenizin refahı husu-sundaki çok samimî dileklerimin kabulünü Majestenizden rica ederim.

Bu mes'ud hâdhise vesilesile de Majestenize, müfahham ailenizin bu bayramının bir milli bayram teşkil ettiği dost ve müttefik Yunanistan'a karşı Türk milletinin sarsıl-maz dostluğunu beyan eylerim.

K. Atatürk
Ekselans Kemal Atatürk

Ankara Ekselansınızın lûtfkâr telgra-fından fevkalâde mütehasis olarak, kutladığımız sevinçli güne karşı gösterdikleri alâkadan dolayı derin minnettarlığımı arzeder ve bu fir-sattan istifade ederek asil Türk mil-letine ve onun Büyük Şefine olan sarsılmaz dostluğumu tekidlen be-yan eylerim.

★
Ankara 14 (A.A.) — Reisicum-hur Atatürk ile Suudi Arabistan Kralı Majeste Abdülâziz İbnissu-ud arasında aşağıdaki telgraflar te-ati edilmiştir.

Tahta cülûsunuzun yıldönümü münasebetile en samimî tebrikleri-mi sunar ve şahsî saadetiyle dost milletinin refah ve saadeti için deva-mı için beslediğim dilekleri tekrar eylerim.

Cülûsumun yıldönümü münase-

SIYASET ALEMİNDE

Fransadaki buhranın tarihi nedir?

Yazan : Selim Ragıp Emeç

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

met eden heyet, sosyalist, komünist ve bir de radikal sosyalist partilerin ekseriyetine dayanıyordu. Her üç partinin ayrı ayrı programlarını tahakkuk ettirmek mümkün olmadığı için, bu fırkalar, aralarında müte-vassit bir program esas kabul etmişler ve buna «Halk cebhesi» programı adını vermişlerdi.

Halk cebhesiyle kab.nelerinin tarihi

Halk cebhesi, bir müddet evvel iktidar mevkiine gelen sosyalist li-deri «Leon Blum» hükümetile bir-likte vücut bulmuştur.

Fakat sayısız sıkışan grevlerin karşı-sında tatbiki icab eden tedbirler üzerin-de ve bilhassa büyük bir fiyasko veren mali siyasetten ötürü radikal sosyalist-lerle halkçı sosyalistler anlaşamadıkları için, o zaman, Leon Blum istifa etmiş, başvekillete radikal sosyalistlerin lideri Şotan gelmiştir. Bu iki hükümetin her ikisi de komünist, radikal sosyalist ve sosyalist ekseriyetine dayanıyordu. İlk hükümet, sosyalist direksiyonu bir halk cebhesi hükümeti idi. İkincisi, radikal sosyalist direksiyonlu bir halk cebhesi hükümeti oldu. Esas programda hiçbir değişiklik vukubulmamıştı. Yalnız, baş-vekil Leon Blum ve sosyalist arkadaşları bu değişiklikten şahsın gayri memnun kalmışlar, fakat renk vermeye çalışmışlardı. Blum hükümetinin, siyaseti ile müdhiş bir fiyasko veren maliye nazırı, sosyalist Oriyol idi.

Şotan kabinesinde bu müşkül vazife bir radikal sosyalist olan Bonne'ye verildi.

Hazineyi tamtakir bırakan islahat

Hakikati söylemek lâzım gelirse Leon Blum hükümeti, bazı müfrit hareketlere rağmen içtimai sahada büyük han-leler yapmaya muvaffak oldu. İş saati bahsinde, haftada (40) saat esasını temin edecek esasları kurdu. Amelenin içtimai yardım teşkilâtını islah etti. Fakat bu islahat büyük para fedakârlıklarını doğurdu. Bu sarfiyat öyle bir raddeye geldi ki Leon Blum kabinesi istifa ettiği zaman Fransız hazinesi tamtakir bir hale gelmişti. Millî müdafaaya tahsis edilen yedi milyarın beş milyarı dahi, ka-bine azasına haber verilmeden içtimai islahat uğurunda sarfedilip bitirilmişti.

Başvekil Şotan iş başına gelir gelmez, halk cebhesi itilâfi mucibince Leon Blum ve akrağaşlarını kabinesine almakla beraber maliyenin başına, o aralık Va-şingtona yeni sefir tayin edilmiş olan M. Bonne'yi getirdi. Bonne, muhali müm-kün olacak şekilde çalıştı, muvazenele bir bütçe yaptı ve bu bütçe, miadında müzakere edilerek kabul olundu. Fakat iş bununla bitmiş değildi. Halk cebhesi hükümeti ile beraber Fransa da içinden çıkılmaz bir derd de kendini göstermiş bulunuyordu.

Grevler başlıyor

Bu derd amele grevleri idi. Yeni şekil grevlerin eski grevlerden farkı şu idi ki işini terkeden amele, çalıştığı fabrika kapılarının ebiediyen yüzüne kapanması ihtimalini düşünerek inöbetçi usulile fabrikayı işgal etmekte devam ediyordu. Halbuki bu hal, mal sahibinin hakkına sarih bir tecavüzdü. Bu nevi «işgalli» grevlerden yüzlerce bitmek tükenmek bilmiyen kan çıbanları gibi Fransanın içtimai bünyesini tahrib ediyor, iş emni-yetini ve zevkinin ortadan kaldırıyor.

Şotan, buna bir çare olarak, bu gibi ah-valde hükümetin mecburi hakemliğinin kabulü hakkında bir kanun projesi yaptı. Bu projeye, fabrikaların işgali keyfiyetinin, icab ederse hükümet tarafından deruhte edilebileceği kaydına boydu. Bu kayıd, ne sosyalistlerin, ne de komünist-lerin işine gelmiyordu. Halk cebhesi a-zası arasında, ilk soğukluk, bu proje ile beraber gitmiş oldu.

Fransız parasının sükutu

İkinci mühim nokta, mütemadiyen sü-kut eden Fransız frangının korunması meselesi idi. Şotan, Fransız frangının

müdafaası için bir kanun projesi vücut getirdi ve meclise verdi. İstifasını mucib olan da, bu projenin bazı bendlerinin müzakeresi sırasında komünistlerle çıkan bir ihtilâl oldu.

İhtilâl neden çıktı?

Sosyalistlerle komünistler, paranın müdafaasında memleketten dışarı çıkacak dövizlerin kontrol edilmesi esasının kabul edilmesini istiyorlardı. Yani, İtalya ve Almanya'da olduğu gibi bir kam-biyo murakabesine lüzum gösteriyorlardı, halbuki Fransa, Amerika ve İngiltere ile yalnız demokratik esaslar bakımın-dan anlaşmış bulunmuyordu. Paranın serbest giriş ve çıkışı noktasından da zımnî bir itilâl vücuta getirmişti. Böyle bir murakabenin hayat şartlarını ağırlaş-tırması şöyle dursun, iş hacmini darlaş-tırması ihtimali de çoktu. Halkın yüz de kırk kadarı rantıye olan bir memle-kette, bu hal, birdenbire derin bir sefa-let doğurabilirdi.

Şotan ve kabinesinin radikal sosyalist arkadaşları, işte bundan dolayı, kambiyo murakabesine yanaşmadılar. Onların bu tarzı hareketi komünistleri son derece kızdırmıştı. O deredece ki, hükümeti de-virmek için «Halk cebhesi» ni bozmayı dahi akıllarına getirdiler. Fakat ancak bu cebhe sayesinde Fransa'da büyük bir inkişafa mazhar olup teşkilâtlarını belki on misline, belki yirmi misline çıkardık-larından buna cesaret edemediler. Yal-nız, kanunun müzakeresi sırasında, bu prensip protestosu olmak üzere parlâmento grubu azasından Ramet adındaki mebusun dilile, hükümete, «Eğer, dedi-ler, aleyhde rey vermiyorsak, bunu, halk cebhesini bozmamak için yapıyoruz, yok-sa...»

Halk cephesi dağıldıktan sonra

Şotan, zaten komünistlerin bir müd-dettenberi fazla ağırlaşan bu nevi ta-hakkümlerinden bıkmıştı. Kendilerine derhal serbestilerini iade etti. Bunu gö-ren sosyalistler müzakerenin tatilini istediler. Celse açılınca da, hükümetin, «Halk cebhesi» esaslarına daima sadık kalacağına sair sarih vâdde bulunmasın-ı istediler. Şotan, bu talebi, bir emni-yetsizlik saydı ve esasen yıktığı bu itti-fakı, Cumhuriyetine kabinesinin istifasını vermek suretile bozdu.

Şimdi ne olacak?

Tahminler... Şotan'ın bir diğer Şotan kabinesi istihlâf edebileceği gib; radikal sosyalist olan meclis reisi bir Herrio ve gene bir radikal sosyalist olan eski An-kara sefiri Sarro'nun takib etmesi ihtim-ali çoktur. Fakat bütün bu kabineler, birer istihale kabinesi olabilir. Fransada durum öyle bir devreye gelmiştir ki, kı-sasa zamanda, yeni bir seçime gitmek za-ruridir. Çünkü sağ ve sol davası, Fran-sada, millî bünyeyi kemiren bir hastalık haline gelmiştir ve bu hastalığın, ciddi bir ameliye ile tedavisine gidilmezse, bir ihtilâl ile karşılaşmak, maalesef, inuked-der görünüyor. — Selim Ragıp Emeç

Bu Sabahki Gazetelerde

Gördüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Yunus Nadi bugünkü baş-makalesinde gene Ankarada memurun evle-ri yaptırarak lüzumundan bahsetmekte, ye-ni evlerle teşekkül edecek yeni mahallelerin yalnız vergi ve sigorta olarak senede 400 bin liraya yakın para ödeyeceklerini, 4-5 bin e-vin inşası için sarfedilecek 18 milyon lira ka-dar bir paranın 10-12 yılda devlete avdet e-deceğini, azami iki yılda bitecek olan bu in-şaatı müteakib devletin pahalık zammı ö-demekten kurtulacağını, bu büyük masrafın bir hamlede bütçeden çıkacağını yazmakta-dır.

★
Korun — Asım Us ziraî istihlâde devlet-cilik başlıklı makalesinde hükümet şahsiyeti nazir olarak işe başlayacak olan devlet ziraat ilâhmetleri kurumunun ziraat çesidlerini, u-sullerini, ve san'atlarını fennî bir tarzda halk-a yaymakta ve öğretmekte nümune ve reh-ber olacağını kaydetmekte, çay yetiştirme iş-sinin de bu teşekkülün et atacağı vühin le-lerden biri olduğunu yazmaktadır.
Memleketin garb ve cenub taraflarında mevcut milyarlarca yabancı zeytin ağaçları-nın da aşılması icab ettiğini hatırlatmakta-dır

Milletler Cemiyeti ayın 26 sında toplanacak

Paris 14 (Hususi) — Hükümet, Milletler Cemiyeti umum kâtibliğine müracat-la ayın 17 sında yapılacak olan konsey toplantısının 26 kânunusaniye talikini istemiştir.

Fransız hükümeti beklenmeyen hâdi-selerin intaç ettiği bu talebdan dolayı ö-zür dilemiştir.

Konsey azasının Fransız talebine itiraz etmeyecekleri anlaşılmuştur. Berlinde bulunan Lehistan hariciye nazırı Beck derhal muvafakat cevabı vermiş ve Varşovaya dönmüştür.

Halen bulunduğu Cenubi Fransadan doğru Cenevre'ye gitmeği kararlaştırmış olan İngiliz hariciye nazırı Eden de, kon-sey toplantısının tehiri dolayısıyla yarın Londraya dönecektir.

Ucuzluğu Temin için

Başvekilin huzurle dün bir toplantı yapıldı

Ankara, 14 (Hususi) — Başvekilin hu-zurle bugün İktisad Vekâletinde İktisad ve Dahiliye Vekillerinin İstanbul Vali ve Belediye reisinin bulunduğu bir top-lantı yapılmış ve hayati ucuzlatmak maksadile alınması derpiş edilen tedbir-leri tesbit eden komisyonun hazırladığı proje tedkik olunmuştur.

Alman - Leh Görüşmeleri

Berlin 14 (A.A.) — Hitler ile Beck ara-sında Polonyanın Berlin sefiri Lips Lipski'nin şitirakile yapılan mülâkat bir buçuk saat sürmüştür.

Mısırdaki af

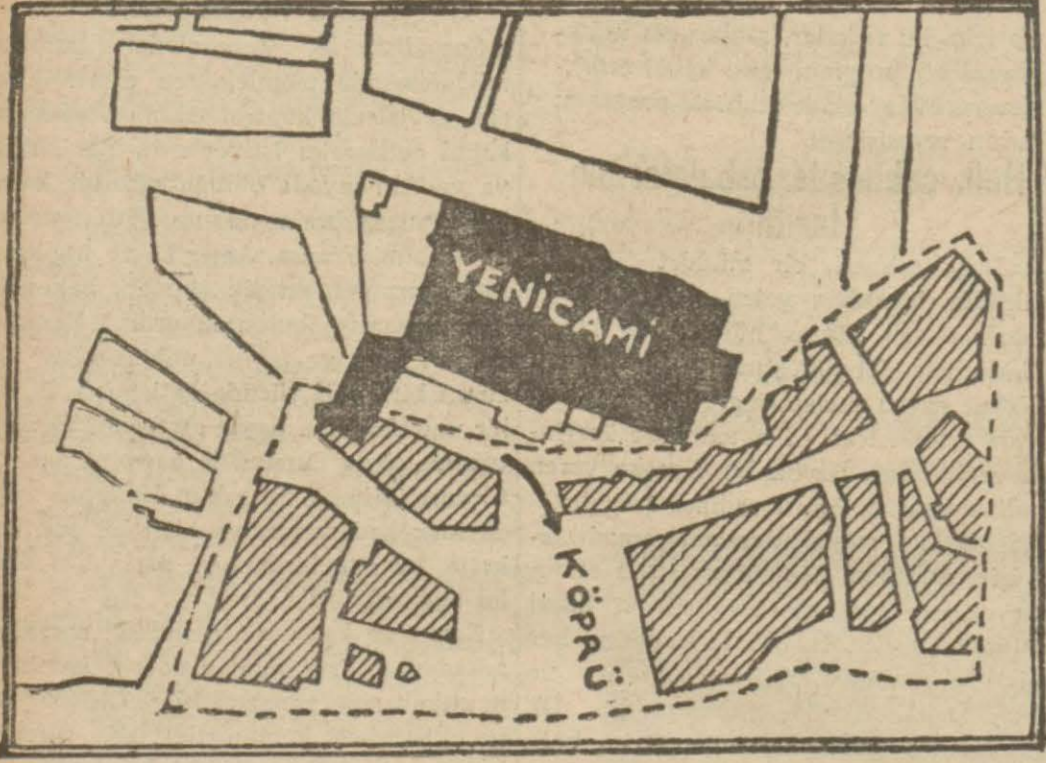
Kahire 14 (A.A.) — Reuter: Kralın ev-lenmesi münasebetile neşredilen bir ka-rarname ile, son karışıklıklar üzerine üniversiteden çıkarılan bütün talebeler affedilmiştir.

Eminönü meydanının istimlâki için bir lâyiha hazırlandı

İstimlâk edilecek saha bir plânla tesbit edildi ve bu plân iki kısma ayrıldı

Eminönünde istimlâk edilecek sahayı gösterir harita

Nafia Vekâleti Avrupa hattı doku zuncu işletme banliyösünde hat boyuna tesadüf eden çirkin manzaralı bina vesaireyi ortadan yok etmeğe karar vermiştir. Avrupadan gelenler hattın iki tarafında gayri muntazam binalar, teneke evler vesaire ile karşılaştığından şehir hakkında ilk nazarda iyi fikir peyda edememektedirler.

Nafia Vekâleti bu mahzuru ortadan kaldırmak için harekete geçmiş bulunmaktadır. Evvelâ Topkapı - Yenikapı civarındaki teneke evler istimlâk edilip yıktırılacaktır.

Bizans surları hat boyunda da bulunmaktadır. Bunların yıkık dökük manzarası haricden bakanlara hoş görünmemektedir. Prust imar programında Bizans surlarının yıktırılması esasını kabul etmiş bulunmaktadır. İmar plânı tatbik edilince Nafia Vekâleti evvelâ hat boyuna isabet eden surları yıktırarak

Nafia Vekâleti Sirkeci garı etrafında bulunan lokanta, polis ve kontrol daireleri binalarını yıktıracaktır. Belediye imar plânında buranın ne şekil alacağı sorulmuştur. Belediye ile Nafia Vekâleti bu hususta mutabık kaldıkları ufkun ufak tefek binalar yıktırarak, Sirkeci civarı genişlemiş olacaktır.

Eminönü meydanında istimlâk edilecek binalara kıymet konuluyor

Evvelce Eminönünde yedi yüz bin liralık bir istimlâk yapılmış mevzuu

bahs olduğundan ona göre bir proje hazırlanıp Nafia Vekâletine gönderilmiştir. Hükümet ilk yapacağı yardımı bir milyon yedi yüz bin liraya çıkarmış olduğundan yeniden istimlâk edilecek binalara kıymet takdir edilecektir. Eminönünde Yenicami Bahçekapısı kadar uzanan Hünkâr mahfeli duvarına kadar olan kısım ile Balıkpazarına giden yolda Camiin Mısırçarşısı kapısına kadar olan kısmı, Hatay Cemiyetinin bulunduğu binayı ihtiva eden ada ile onun arkasında Emlâk Bankasının bulunduğu ada, Valide hanımın bulunduğu ada ile onun arkasındaki 3 ada ve bu adaların karışına isabet eden, bir yüzü Mısırçarşısı kapısına, diğer yüzü de Asmaaltı cad-desine isabet eden adanın bir kısmı tamamen istimlâk edilecektir. Plân iki kısma ayrılmıştır. Evvelâ birinci plânda gelen yerler istimlâk edilecek, para artarsa ikinci plândaki yerler istimlâk edilecek, bundan da para artarsa bu para da Eminönü - Eyüp caddesinin açılmasına tahsis olunacaktır. Bu işlere tahsis edilen para tramvay şirketinden istirdad edilen bir milyon yedi yüz bin liradır. Bu hususta Nafia Vekâleti tarafından bir kanun lâyihası hazırlanmıştır. Bu kanun lâyihasına göre bu sahada maliyeye, belediyyeye ve hususî muhasebeye aid arsalar parasız istimlâk edilecek, icareli ve mukataah evkafdan olan binalar da yapı halinde kıymetleri takdir edilerek arsaları camiin avlu meydanına bedelsiz olarak iade edilecektir.

Poliste :

Dünkü tramvay ve araba kazaları

Vatman Osmanın idaresindeki 198 numaralı tramvay Eminönünden Bebeğe gitmekte iken 457 numaralı vatmanın idaresindeki tramvaya çarpışmışlardır. Tramvaylardan birisi yoldan çıkmış, bu yüzden münakale yarım saat intizamını kaybetmiştir.

★ Vatman Arifin idaresindeki 60 numaralı tramvay arabası Samatyanan geçerken 52 sayılı kamyonetle çarpışmış her ikisi de ehemmiyetli surette hasara uğramıştır.

★ Arabacı Rızanın 2299 sayılı yük arabası Üsküdar'da Kısıklıda vatman Cemalin idaresindeki tramvay arabasının sademesine maruz kalmış, beygirle'den birisinin ayağı kırılmıştır.

Bir musevi tabarcasını temizlerken yaralandı ve öldü

Beyoğlunda oturan Hayim isminde bir Musevi çoktanberi temizlenmemiş olan tabarcasını silip temizlemek isterken tabanca ateş almış, çıkan kurşun Hayimin başına isabet ettiği için derhal ölmüştür.

Tramvay bir çocuğun bacağına kırıldı

Yedikuleye gitmekte olan vatman Raufun idaresindeki 34 numaralı tramvay arabası Merhaba İstasyonuna yaklaşırken o civarda oturan Hikmet isminde bir çocuğa çarparak sol bacağı kırılmıştır. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılmış, vatman yakalanmıştır.

Gayrimübadil bonoları yükseliyor

Bunların hazine tahvilleri ile değiştirileceği söyleniyor

Maliye Vekâleti gayrimübadil bonolarının yeni alacağı şekil hakkında esaslı tedkikler yapmağa başlamıştır. Söylendiğine göre Vekâlet bonoların hazine tahvilleriyle tebdili mevzuu üzerinde meşgul olmaktadır.

Yeni şekilde gayrimübadiller veya ellerinde bono bulunduranlar borsa kotuna dahil, muayyen bir faiz getiren ve aynı zamanda herhangi bir zamanda ifası mukarrer bir tahvile kavuşacaklardır. Bunun neticesi olarak gayrimübadil bonoları piyasada hararetle alınmağa başlanmıştır. Bilhassa bugünlerde İzmirden şehrimize külliyyetli miktarda bono gelmektedir. Hergün piyasada yüz bin kadar bono satılmaktadır.

Bono fiyatları dün 19 buçuk liradan 20 liraya yükselmiştir.

Dün de Pendikde bir cesed bulundu

Dün Pendikde sahilten biraz açıkta bir cesed görülmüş, hemen sahile çekilmiş ve karaya çıkarılmıştır. Yapılan tedkik sonunda bu cesedin eski gümrük memurlarından Bay Mustafanın cesedi olduğu anlaşılmıştır.

Bay Mustafanın ölüm şekli tesbit edilememiş, bir kazaya mı, yoksa bir cinayete mi kurban gittiği anlaşılamamış, ve cesedin Morga nakline karar verilmiştir. Hâdisenin tahkikatına müddeiumumilik el koymuştur.

Haliçdeki cesed Altındış Saminin değilmiş

Haliçde bulunan cesedin, İzmitte sabıkalı Altındış Samiye aid olduğu iddia edilmişti. Bunun polise ismini unutturmak ve kendisini ölmüş göstermek maksadıyla Sami tarafından tertib edildiği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, cesedin hüviyeti ve ne suretle öldürüldüğüne dair bazı ipuçları elde edilmiştir. Hakikat, birkaç güne kadar tebeyyün edecektir. Müddeiumumilik tahkikata ehemmiyetle devam etmektedir.

Hamamcılar sudan tasarruf yapmak istiyorlar

Hamamcılar terkos suyu ücretlerinde hususî tenzilâta tabi tutulmaları hakkında yaptıkları müteaddit müracaatlar semere vermemiştir. Uzun müddettenberi terkos suyu ile çalışmak zaruretinde kalan hamamlarda varılan neticeye göre ücret mukabilinde alınarak harcanan su ile para kazanmak çok müşküldür. Hamamcılar Cemiyeti terkos suyu ile hamamları idare ettirebilmek ve hamamların kapanmalarına mani olmak için tedbirler almağa karar vermiştir. Bu tedbirlerden en mühimmi müşterilerin hamamlarda saatle yıkanmalarını şart koymaktır. Her müşteri hamamda muayyen saat zarfında duracak ve muayyen su sarfetmeğe tabi tutulacaktır. Bu şeklin ne derecede kabiliyeti tatbikiyesi olacağı tedkikten sonra anlaşılacak ve ona göre hareket olunacaktır.

Toplantılar:

Sanayi Birliği kongresi
İstanbul Sanayi Birliğinden: Nizamname-mizin 12 inci maddesi mucibince senelik hey'eti umumiye 31/1/1938 pazartesi günü saat 15 de adiyen Birlik Merkezinde toplanacaktır. Sözü geçen gün ve saatte Birlik âzalarının teşrihleri rica olunur.

Tünel şirketi zarar ediyor muş
Tramvay ücretleri ucuzladığı halde tünel ücretlerinde tenzilât yapılmamıştır. Buna rağmen tünel şirketi zarar etmekte olduğunu iddia etmektedir. Vaziyeti tedkik edilmektedir. Tenzilât yapmak imkânı bulunursa tünel ücretleri de ucuzlatılacaktır.

TÜRK SİNEMASINDA 2 GÜZEL FİLM BİRDEN
İSPANYOL ÇİÇEKLERİ Zevkli : şarkılı, rakıslı İspanyolca Operet
Madrid Operası artistleri Primadonna RAQUEL RODRİGO Tenor : ROBERTO REY
GENÇ KIZLAR MEKTEBİNDE Fevkalâde neş'eli gülünç Fransızca komedi
MİLTON Françoise Rosay, Pierre Larquey, Robert Ardoux

Kuruçüşmede babasile kardeşini öldüren Zeki deli değilmiş

İki kere uzun uzadıya müşahede altında bulunduru-an Zekide cezayı kaldıracak veya hafifletecek hiçbir marazî hal görülmedi ve kat'i raporu verildi

Bir müddet evvel Kuruçüşmede Zeki isminde bir genç babasının kendisine karşı gösterdiği lâkaydiden muğber olarak, babası Hacı Şevketle, erkek kardeşi Esad, tabanca ile öldürmüştü. Suçlu, bu cinayeti bir sabah pederele, kardeşinin yataktan kalktığı sırada ve hiç bir şeyden haberdar olmadıkları bir anda işlemiştir. Aynı gün yakalanarak, adalet huzuruna sevk edilen baba ve kardeş katil, ifadesi alındığı sırada bir takım gayritabi hareketler yapmıştır. Bunun üzerine suçlu tabii adlle muayene ettirilmiş, neticede Tıbbi Adlide müşahede altına alınmasında lüzum görülmüştü. Katil de, kendisinde asabi bir rahatsızlık bulunduğunu iddia ediyordu.

Uzun bir müşaheden sonra Tıbbi Adli

Tehditçi Rum delikanlıları mahkemede

Taksimde Lâhitler isminde ecnebi tebaasından birini tehdit ederek, para isteyen Koço, Haralambo, ve Yorgi isimlerindeki Rum gençleri, 7 inci sorgu hâkimliğinin kararile tevkif edilmişlerdir. Suçluların muhakemelerine Aslye 2'nci ceza mahkemesinde başlanılmıştır. Suçlular sorguları sırasında hâdiseyi tevilen ikrar etmekle beraber, birbirlerinin üstüne atmak istemişlerdir. Suçluların Haralambo mektubu kaleme alan kendisi, dikte ettirenin de Yorgi olduğunu söylemiştir. Suçlulardan Yorgi de, mahkemede:

— Mektubu yazan Haralambodur. Ben bu tüccarın vaktinde yanında çalışmışım. 9 aylık alacağım vardı. Bunun için Haralamboya söyledim. Bu mektubu yazdı. Sonra da Taksime giderek, apartmanda birisine bıraktık. İyi Türkçe bilmediğim için, mektubun mahiyetini bilmiyorum, demmiştir.

Bazı şahidlerin celbi için duruşma, başka güne bırakılmıştır.

TEŞEKKÜR

Çok gayretli bir tedaviye rağmen aramızdan kaybettüğümüz eşim ve babamız, Sinop sayılı doktor Galib Üstünün Ankara Nümune hastanesinde yattığı müddet esnasında başta başhekim doktor Rüşdü Çapçı olmak üzere bütün mesai arkadaşları ve hemşireler tarafından gösterilen candan ihtimam ve gayrete ve cenaze merasiminde hazır bulunmak lütüfünde bulunmuş olan sayılı ve meslek arkadaşları ile tanıdıklarına ve bu acıımıza tel ve yazı ile taziye etmek suretile iştirak eden zevatı muhteremeye ayrı ayrı minnet ve şükranlarımızı sunarız.

Eşi Çocukları
Tevhide Üstün Güzin Ataman, Afif Üstün, Kemal Üstün

Mevlidişerif

Hüsnütabiat matbaası sahiblerinden Asım Akdumanın oğlu Divanyolu maliye şubesi tahakkuk şefi ve yedek sübay okulu talebesinden Mustafa Nesib Akdumanın ölümünün senel devriyesi mühasebetle ruhuna ithaf edilmek üzere Kânunusininin 16 nci pazar günü öğle namazını müteakib saat birde Aksarayda Valide camiiinde mevlüdü şerif okunacağından maliye meslek, yedek sübay, âli ticaret, İstanbul İhseni mekteb arkadaşlarıyla akraba ve dostlarından arzu edenlerin gelmeleri rica olunur.

Kardeşi Babası
Şekib Akduman Asım Akduman

Kopopino - Magallanos çarpışması tetkik edilecek

Çanakkaledde Kopopino vapurunun balmasile neticelenen Magallanos - Kopopino vapurlarının çarpışmasından doğan dava 2'nci fiçaret mahkemesinde dün devam edilmiştir. Çünkü celsede müdafaaların yanısıra her iki taraf da, seyrüsefer nizamnamesine uygun hareket ettiklerini iddia etmişler ve kazanım sebebini birbirlerinin üstün atmışlardır. Mahkeme bu işin ancak fenî tedkik ve tahkikat neticesinde kat'iyetle tesbit edilebileceğini gördüğünden, üç kişilik bir ehliuvuk tayinine karar vererek, duruşmayı failik etmiştir.

Bir çocuk bodruma düştü

Küçükbebek Ayazma sokağında oturan Hırsto isminde bir çocuk o civarda bir helvacı dükkânından içeri girerken kapağına çık bulunan bodruma düşmüştü vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Büyük rejisör KING

VIDOR un ölmez şaheseri

TEKSAS

FEDAİLERİ

Baş rollerde : Fred MAC Murray
Jean Parker - JACK Oakie
Kırmızı derililer ile Amerikalılar arasında bitmez ve tükenmez kan davası
Görülmemiş muvaffakiyetlerle

ALKAZAR

sinemasında devam ediyor.
Bugün saat 1 de talebe matinesi
Her yer 25 kuruş

Şehir Tiyatrosu

Dram kısmında

Bu akşam saat (20.30) da

Erkek ve Hayaletleri

Piyas 4 perde, 16 tablo

Yazan : H. Lenormand

Komedi kısmında

Bu akşam saat 20.30 da

SATILIK KIRALIK

Komedi 3 perde

Çocuk kısmında saat 14 de

MAVİ BONCUK

Hukuk müntesiplerinin görmeleri lâzım gelen bir film.

Şimdiye kadar bu derece hissi mevzuda bir film...

Bu derece müessir sahnelere malik bir dram... görülmemiştir.

Dehakâr PIERRE BLANCHARD

tarafından calibi dikkat bir tarzda oynanan ve bir baba, oğlunu mahkûm etmek hakkına malik midir?.. Tezini tasvir eden

M Ü C R İ M

Şaheserini SÜMER sinemasında

mutlaka görünüz. İlaveten: EKLER JURNAL dünya havadisleri

Hâdiseler Karşısında

ÇAMAŞIRLAR

Bir dostumu arıyordum. Evinin kapısını çaldım.

— O şimdi başka bir mahalleye taşındı!

Dediler. Adresi öğrendim.

Ve dostumun yeni taşındığı evin yolunu tuttum. Mahalleye buldum, sokağı buldum. Sokak bütün İstanbul sokakları gibi bir sokaktı. Sokaktaki evlerin pencerelerinde bütün İstanbul evlerinin pencerelerinde olduğu gibi kurumaları için asılmış çamaşırlar vardı.

Dostumla, sokağa karşı bir odada oturduk. O, pencereden baktı:

— Dünyada en sınırlı şey, dedi, pencerelerde çamaşır görmektir.

— Ne çare, bütün İstanbul böyle..

— Bütün İstanbul böyle ama mademki bu sokağa taşındım. Bir haftaya kalmaz kaldırıyorum.

— Belediyeye mi müracaat edecek misin?

— Hayır..

— Ev ev dolaşıp, pencerede çamaşır görmek sinirime dokunuyor mu diye ceksin?

— Ne münasebet..

— Peki ama ne yapacaksınız?

— Ne yapacağımı ben bilirim, bir hafta sonra gel, bak bakalım bir tek pencerede bir tek mendil olsun görebilir misin.

— Merak etmişim. Haftayı ipe çektim. Ve nihayet hafta oldu. Ben de dostumun evine doğru bir kere daha yola çıktım.

Sokağa girdim, sağlı sollu evlerin pencerelerine baktım. Pencerelemin hiç birinde asılı çamaşır yoktu.

Dostum güler yüzle karşıladı:

— Nasıl, dedi, dediğim gibi olmadı mı?

— Evet, dediğime tebrik ederim.

— Meseleyi şikâyetiniz, gürültünüz hallediverdim.

— Aman şunu bana anlat!

— Komşulara mektublar yazdım.

— Çamaşırlarınızı pencerelere asma-yın diye mi?

— Öyle yazmış olsaydım. Bugün pencere-

lerde, geçen hafta gördüğünün iki misli çamaşır görürdün.. Hele sen yazdığım mektublardan bir kaçının kopyasını oku! Ölüme koyduğun mektub kopyalarını - dan laalettayın bir kaçını okudum:

Birinci mektub:

— «Muhterem bay,

Gerek sizin ve gerek ailenizin çamaşırının en fena cinsten olduklarını pencerede kurduğunuz zaman görüp öğrendim.. Daha iyi cins çamaşır alıp giymenizi tavsiye ederim.»

İkinci mektub:

Sayın bayan,

Ben sizi sokakta gördüğüm zaman çok takdir etmişim. Giyinme zevkiniz fevkalâde idi. Fakat tesadüfen pencerede kurduğunuz çamaşırların gözüme ilişti. Birdenbire şaşırđım. Sizin gibi ince zevkli bir kadın nasıl olur da yurtdışı ve eski çamaşırlar giyebilir...»

Üçüncü mektub:

« Bu devirde gecelik entarisi giymek bir geriliktir. Halbuki siz gecelik entarisi giyiyormuşsunuz. Bunu nereden mi biliyorsunuz.. Öğrenmek güç değil ki, yıkandığı zaman pencereye asıyorsunuz, görüyorsunuz.»

Dördüncü mektub:

«Bayan,

Evvelki gün sokağa çıkmadınız.. Sebepini kolayca anladım. Bir çift çorabınız var. Onu da o gün yıkamış pencereye asmıştınız...»

Dostum sordu:

— Daha okuyacak mısın?

— Hayır lüzum yok!

Dostumun bulduğu usul mükemmeldi. Ayırırken buna da tavsiye etti:

— Sen de komşularına bu tarzda mektublar yazabilirsin; şunu unuttuyordum.

Mektublara imza atmıyacaksın, gerçi imzasız mektub yazmak doğru bir hareket değildir ama böyle işler için bu ahlak kaidesi mevzuu bahsolamaz.

— Ya imza atarsam.

— Sakın ha, sen onların temiz çamaşırını pencereden kaldırtmadan, senin bütün kirli çamaşırların sokağa dökülür.

İsmet Hulusi

KADIN

Soğğun cilde verdiği zararlar

Soğuk yerlerde yaşayan köylülere bakınız. İlk gençliğini geçirmiş olanların - bilhassa sarışınların - burunlarında, yanaklarında ince ince kırmızı çizgiler görürsünüz. Bunlar birleşince uzaktan bütün bir kırmızılık gibi görünür. Ve yüzün güzelliğini fena halde bozar.

En iyisi, deriyi her hangi bir yağlı madde ile koruyarak, bu kırmızılıkların hiç olmamasına dikkat etmektir. Olduktan sonra en pratik çaresi marul veya salatalıktan yapılmış krem kullanmaktır. Salatalık kremini burada kolayca bulabilirsiniz. Yüzün soğuktan en çok müteessir olan tarafı burun ucudur. Fazla rahatsız olduğunuz duyar duymaz derhal, içine bir kağıt borucu katınız, soğuk su ile yıkamayı unutmamalısınız.

Bu mevsimde dudaka kuru boya sürmekten çok çekinmelidir.

Güzel bir rob

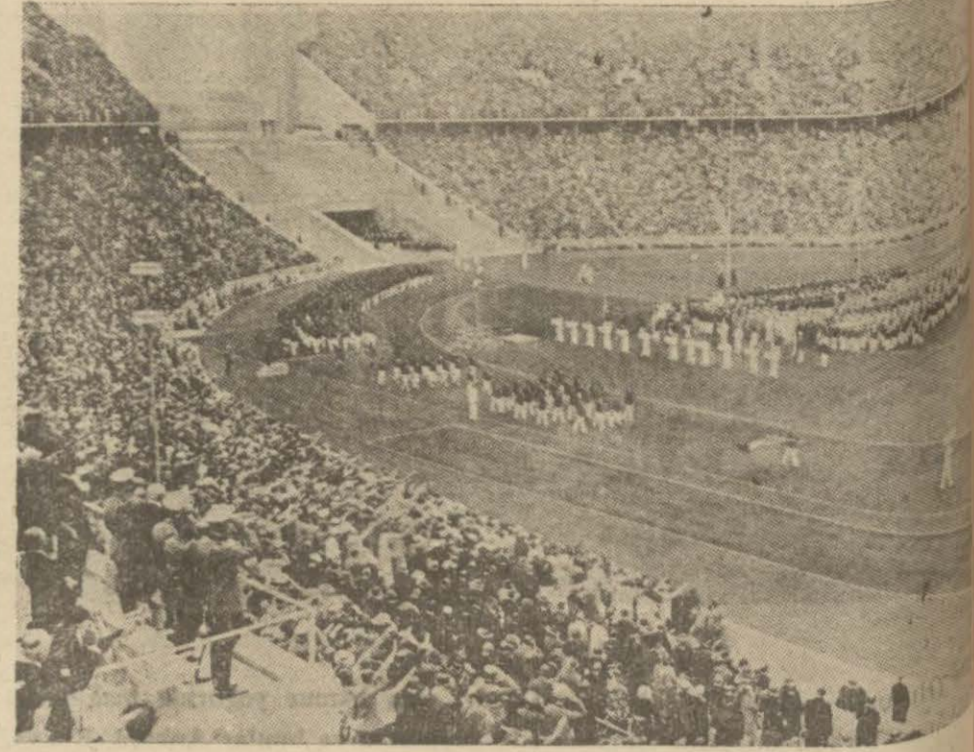
Bu rob, Hollywood'da tanınmış artistlerden birinin. Sade, şık ve çok genç gösterir. Beli geniş bir sentürle süslü. Korsajı büzgülü, eteğinin önü bol. Bu etekler pek yenidir.

Otomobil ile İstanbuldan Avrupaya

Berlin ve İstanbul şehirlerini mukayese

Berlindeki caddelere de "cadde,, diyorlar, bizimkiler de.. Olimpiyad oyunları yapılan muazzam stadyoma "stadyom,, adını takmışlar, Taksimdekine de..

Yazar: Vasi Rıza Zobu

1936 Olimpiyadlarının yapıldığı muazzam stadyom

İnsan, azametli eserlerin karşısında kurnak için yirmi bir metre derinliğini öyle küçülmüş, öyle büzülmüş, kendimi öyle küçülmüş ki.. sonra bu eserleri yapanlara da «insan» diyorlar, bana da... Onların da kulakları, burunları, ağızları var; benim de... ama onlar neler yapıyorlar, haniya benimkiler? Onlar nasıl yerlerde yaşıyorlar; ben nerelerdeyim? Berlinin yirmi beş metre genişliğindeki yoluna da: «Cadde» diyorlar; Beyoğlundakine de... Oradaki «Burgteater» binasına da «tiyatro» diyorlar; Tepebaşındakine de... Olimpiyad şenliklerinin yapıldığı yere de «stadyom» adını takmışlar, Taksimdekine de..

Otuz sekiz modeli bir arabaya «otobil» dedikleri gibi, yirmi yedi modeli, içi dışına çıkmış bir hürdaya da «otomobil» demiyorlar mı? Maamafih bakıyorum da, kimsenin kimseye kabahat bulacak hali yok.. her şey dengi dengine.. adamına göre eşya, eşyasına göre zemin.. Eğer daha iyisine lâiyk olsaydık, tabiatin cereyanı bizi bu harabelerin içinde bırakmaz, kâşanelere naklederdi. «Erbabı hüner pabucukta kalmaz! derler a.. Eğer biz de onlar gibi hüner erbabından olsaydık, gömülüp kaldığımız çukurdan «imdad borusu» çalmamıza lüzum kalmazdı..

«Gel de sana Berlinin yeni stadyomunu gösterelim!» dedikleri zaman, bu kadar muazzam bir eserle karşılaşacağımı hayalimden bile geçiremiyordum.. daha kapısından girerken bir ürperme aldı. İnsan iradesinin karşısında dilim tutulmuş gibiydi. Dostumun kulağına fısıldadığı cümleleri ezberler gibi, içimden tekrar ediyordum... «Şu gördüğün saha yüz bin kişi alır. Altı, çinilerle döşenmiş şu havuz yüzmek için yapılmıştır. Şu meydana, beygirlerle oynanan oyunlar içindir. Şu kat kat sedli geniş yer bin kişi alan kinosudur. Top sahasının üzerindeki çimenleri biçmek için şu gördüğün yürüyen tekerlekli «traktör» dür. Gördüğün Olimpiyad kulesinin yetmiş altı metre boyu vardır. Üzerindeki çan, on beş tonluktur. Bu gördüğün arazi hep kumluktu. Bu muazzam binaların temellerini

İnsan, azametli eserlerin karşısında kurnak için yirmi bir metre derinliğini öyle küçülmüş, öyle büzülmüş, kendimi öyle küçülmüş ki.. sonra bu eserleri yapanlara da «insan» diyorlar, bana da... Onların da kulakları, burunları, ağızları var; benim de... ama onlar neler yapıyorlar, haniya benimkiler? Onlar nasıl yerlerde yaşıyorlar; ben nerelerdeyim? Berlinin yirmi beş metre genişliğindeki yoluna da: «Cadde» diyorlar; Beyoğlundakine de... Oradaki «Burgteater» binasına da «tiyatro» diyorlar; Tepebaşındakine de... Olimpiyad şenliklerinin yapıldığı yere de «stadyom» adını takmışlar, Taksimdekine de..

«Gel de sana Berlinin yeni stadyomunu gösterelim!» dedikleri zaman, bu kadar muazzam bir eserle karşılaşacağımı hayalimden bile geçiremiyordum.. daha kapısından girerken bir ürperme aldı. İnsan iradesinin karşısında dilim tutulmuş gibiydi. Dostumun kulağına fısıldadığı cümleleri ezberler gibi, içimden tekrar ediyordum... «Şu gördüğün saha yüz bin kişi alır. Altı, çinilerle döşenmiş şu havuz yüzmek için yapılmıştır. Şu meydana, beygirlerle oynanan oyunlar içindir. Şu kat kat sedli geniş yer bin kişi alan kinosudur. Top sahasının üzerindeki çimenleri biçmek için şu gördüğün yürüyen tekerlekli «traktör» dür. Gördüğün Olimpiyad kulesinin yetmiş altı metre boyu vardır. Üzerindeki çan, on beş tonluktur. Bu gördüğün arazi hep kumluktu. Bu muazzam binaların temellerini

(Devamı 11 inci sayfa)

Bunları biliyor mu idiniz?

Kuşların tabii harareti 43 derece kadardır

İnsanın tabii harareti 36,5 ile 37 santigrad arasındadır. Kutupta yaşıyor bir insanla bir hattı üstüve sakini arasında bu hususta hiçbir fark yoktur. Atın tabii harareti 38 dir. Fakat en fazla derecesi hararet kuşlardadır. Tavuk ve ördeğin tabii harareti (43) derece kadardır.

Bir fili yatırmak için 55 kişiye lüzum vardır

Japonyada insan kuvvetile fil kuvveti arasında bir mukayese yapmak için bir fil ile insanları güreştirmişler. Neticede ancak (55) kişi ip takarak bir fili yere yatırmışlardır.

GÖNÜLİSLERİ

« Bu ev bir Manastıra benziyor,»

Bir kadın okuyucumun yolladığı mektubdan bazı satırları aynen alacağım, diyor ki:

« Ben kocamla üç küçük çocuğum arasında mes'ud ve sakin bir hayat yaşıyorum. Gün, ay ve sene benim için bir su gibi sessiz geçiyor. Fakat bu sabah bir cümle işittim ki beni düşündürdü. Bu cümleyi söyleyen çocuklarım İngilizce öğretmek için bulduğum mürebbiyedir. Bu kadın bizim gelenimiz gidenimiz olmadığımıza dikkat etmiş, evin sessizliğini garipsemiş olacak ki bir aralık:

« Ne kadar da sakin yaşıyorsunuz, bu ev âdeta bir manastırdır, dedi.

Güldüm:

« Evet, öyledir. Misafirliğe çok gitmeyiz, bize de gelen olmaz, dedim. Öyle dedim ama, sonra düşündüm:

« Hayat bundan mı ibaret? Kocamın işi çok. Erken gider, geç gelir. Ben de evde bir mürebbiye ile bir hizmetçinin bulunmasına rağmen işden baş alamam. Hayatımız çalışmakla ve uyumakla geçer. Hakikaten yaşamak bu mudur?»

★

Okuyucumun sözlerinin alt tarafını

iktibas veya hülâsa etmeye lüzum görmüyorum. Vaziyetini anlamışsınızdır hükmünüzü verebilirsiniz. Kendi hesabına ben her şeyden evvel okuyucumu mürebbiyenin sözlerine karşı ikaza davet edeceğim. Bununla beraber okuyucumun anlatışından, anlaşılıyor ki bu sözlerde hakikatın hissesi yok değildir:

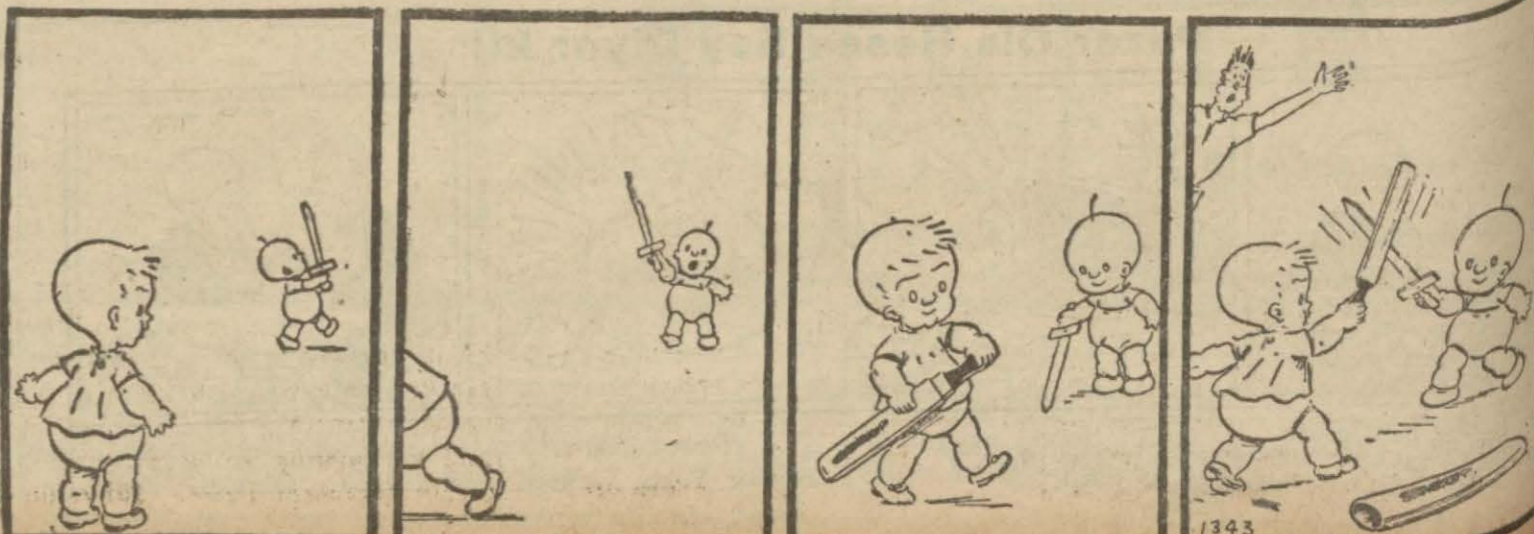
« Hayat sadece çalışmaktan ve uyumaktan ibaret sayılmaz. Sükûnete alışmış olabilirsiniz, fakat fazla sessizlik nihayet sizi bıktırır, biraz harekete, biraz görüp dinleme ihtiyacımız vardır. Bu sizin için istikbal bakımından bir vazife de sayılır. Onların güneşten derhal gözlerinin karamasını istemezseniz, itiyadlarına biraz hareket vermelisiniz. Fakat itiyadı bir denbire tamamen değiştirmeye de gelmez, haftada bir sinema, bir tiyatro, çocuklarla birlikte gidilebilecek bir çay, çocuklu aileler arasında haftada bir olsun gidip gelme kifayet edebilir, fazlasını aramayınız.

Şişlide Bayan «H. C.» ye: Mademki evlidir, mademki çocuk sahibidir, kendisine iyi bir niyet atfedilemez, biraz eğlenmek istemiş olacaktır.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

Ustura kayışile düello

1343

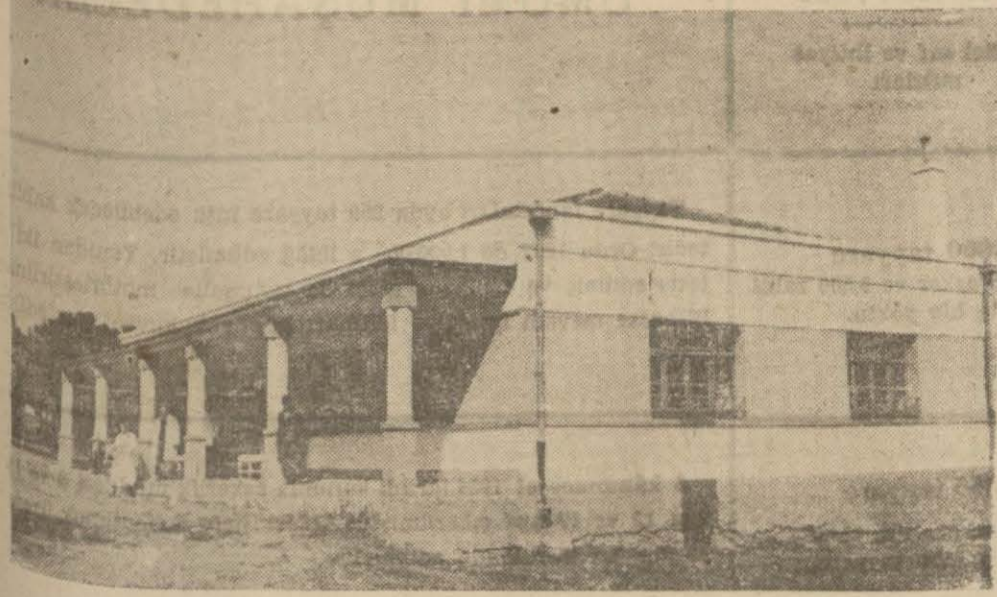
"Ben bir tımarhane kaçınıyım!,"

Mütarekede yankesiciler iki gruba ayrılmışlardı

Hilmi "Cumhuriyet devri bizim işlere kesad verdi taharri memurları ekmediğin yerde bitmeğe başladır," diyor

Röportajı yapan: Faruk Küçük

(Tercüme ve İktibas hakkı mahfuzdur)

Tımarhaneden bir manzara

— 83 —

Ertesi gün, daha ertesi gün Akropol çıktık. İşler de fena gitmedi. Bir hayli vurgun yaptık...

Fakat yaptığımız hırsızlıklar da duyulmadı değil. Zira Akropol'a gitmek bedbahtlığında bulunan seyyahların cüzdanları evvelâ Çicis'in cebinde istasyon yaptıktan sonra benim cebime muvasalat ediyordu.

Baktım fazla dursam işler kötü gidecek. Oradan İstanbul'a döndüm. Atina'daki voltalarından çok istifade etmişim. Fakat buna mukabil tecrübe sahibi olmuşum. Başka memleketlerde de para kazanacağıma kanaat getirmişim.

Tekmil maceralarını anlatsam günlerce devam eder. Sana en hoşlarından bir kaçını anlatabayım.

Mütarekenin o karışık günlerinde İstanbul yankesicileri iki gruba ayrılmıştı. Türk yankesicileri, Rum yankesicileri. Yahudi ve Ermenilerin bir kısmı bizimle, bir kısmı Rumlarla çalışıyorlardı. Rumların başında Pavurya vardı, bizim grupun başında da Hilmi. Senin anlayacağın, biz gayri Türkleri soyuyorduk. Onlar, rastgele çalışıyorlardı.

Bir gün Pavuryanın Beyoğluna volta yaptığını haber aldım. Hemen iki arkadaşla aldığım gibi ben de arkasından...

Galiba Ünyon Fransız'da bir müsaere vardı. Bina hıncıncı kalabalık. Pavurya oraya girdi. Biz de arkasından. Dikkat ettim, Pavurya aşırı, malı arkadaşı Nikoya ciro ediyor, Niko malı cebine indiriyordu. Ben Nikonun arkasına dikildim. Pavurya ne zula etmeye tırtıkladım. Sadyaya akittim. Pavurya o gün akşama kadar benim hevalıma çalıştı. Onlar oradan çekilince ben de uzaklaştım. Doğru inecelerini tahmin ettiğim meyhaneye gittim.

Az sonra Pavurya suratı bir karışık geldi. Arkasından da Niko düştü. Yolda hâlâ hızlı hızlı kavga ediyorlardı. Pavurya Nikonun cüzdanları kaldırdığına bir türlü inanmıyor, çıkarması için ısrar ediyordu.

Tabii vak'a ertesi gün duyuldu. Pavuryadaki hiddeti sen hesabla... Herifcioğlu aynı oyunu bize yapmak için çok uğraştı. Muvaffak olamayınca bizi İngilizlere enseletmeğe karar vermiş.

Tabii bizim derhal bu işden malumatımız oldu. Ona göre tertibat aldık. Bir gün İngiliz polisi beni yakaladı. Arabyan hanına giderdin, gitmezdin diye marazava başladık. Etrafımız kalabalıklaştı. Bu arada ben tüydüm. Fakat yalnız tüyümden. İngiliz polisinin cebinin muhtemiyatı da benimle beraber tüymüştü.

Bu eğlenceli vak'alar bana günden güne daha büyük bir şöret temin ediyordu. Mütareke senelerinde en iyi vak'asıdır.

Karacaahmed mezarlığında karman-polanlık vak'alarının çoğaldığını gördüm. İtalyanlar Karacaahmede devriye koyun diye bizim polisi sıkıştırmış. Biz-

zinkiler kadromuz müsaid değil, koyamayız, demişler. Onlar da kendileri devriye gezdirmeğe karar vermişler. Bir ahbab meseleyi bana akuz etti. Beş altı arkadaşı son vapur - la Kadıköyüne geçtik. Dalak Karacaahmede. Etrafı kolaçan ettik. Yedi tane İtalyan Karobiniyeri bir çukuru içinde ateş yakmış isinıyorlar. Sözüm ona nöbet bekliyorlar.

İşin sonunu sorma, yalnız sabahleyin Karacaahmed mezarlığından geçen sütüncülerin gördükleri manzarayı söyleyeyim:

Başlarında İtalyan polisi şapkası bulunan anadandoğma çıplak yedi kişi cadde kenarındaki yedi selvi ağacına bağlanmış bağırıyorlar.

Cumhuriyet devri bizim işlere kesad verdi. Polisler anafur almaz oldular. Taharri memurları ekmediğin yerde bitmeğe başladılar. İstanbul'da da beni tanımayan polis kalmadı. Baktım olacak gibi değil. Ankaraya gideyim dedim. Müteahhidler, meb'uslar, zenginler, hepsi orada.. fazla olarak orada tanınmıyordum.

Allah hiçbir yankesiciyi Ankaraya düşürmesin, göz açtırmıyorlar.

Neyse baktık Türkiye'de pabuç pahalı, gene Avrupa'ya gitmeğe karar verdik. O sıralarda Telaviv panayırı vardı. Boyladık orayı.

Kalabalık, dünyanın dört bucağından kıyamet kadar Yahudi gelmiş. Hepsisi de zengin mi zengin.. başladık soymağa... Ooooh.. Yahudi tırtıklamak da ne keyifli olurmuş meğer. Bizim eski prensibi de takib ediyordum. Müslümanı, Arabı soymuyordum. Yalnız Yahudi soyuyordum. Polis de bir taraftan çalınan cüzdanların failini harıl harıl arıyordu.

Gerçi benim çaldığımı biliyorlar gibi.. benden şüphe ediyorlar. Fakat öyle ustalıkla çalışıyordum ki, yakalayabilene aşkolsun.

Arkama en kıymetli taharrilerini mi takmadılar, en açık göz iki komiseri mi peşime saldurdular?

Fakat Hilmi enselenir mi? Üstelik bir kolayını bulup arkama takılan polislerin de ceblerini boşaltıyordum. Telaviv polisi kuduruyor, fakat ne yap sin cürmü meşhud yapamıyor...

Bir gün bir sinemanın kapısı önünde resme bakarken bir polis: — Yürü karakola! dedi.

Yürüdük. İçimde korku yok ki çekireyim.. Komiserin karşısına çıktık, polis İngilizce: — Efendim, dedi, bunu, bir adamın cüzdanını çalarken yakaladık.

Güldüm. Öyle ya kuvruk'u yalan bu kadar olurdu. Bugün işe çıkmak değil, iş yapmak bile aklımdan geçmiyordu.

Güldüm: — Demek, dedim, cüzdanı çalarken yakaladınız ha?

Polis: — Evet, dedi.

Sonra komiserle bu defa arabca bir şeyler konuştuk. Komiser yerinden kalktı. Üstümü aradı. Yan cebimden yüzünü bile görmediğim bir cüzdan çıkarıldı.

— Arkası var —

"Son Posta", nin macera romanı: 1

"İfşa eden idam olunur!,"

Harb sanayi casusları arasındaki mücadele

1 X 6 pavyonunda akıl du duracak bir ölüm vak'ası

Dünya yüzü ikide birde son derece esrarengiz ölümlerle çalkaniyor. Zaman zaman bütün dünyanın tanıdığı en büyük adamların garib garib şekillerde ölümleri dünya gazetelerinin birinci sayfalarında heyecanlı serlevhalar ve kalın harflerle bütün dünyaya ilân olunuyor. Yalnız Avrupada değil, hemen bütün dünya üzerinde, insanlığın derin hayret ve dehşeti karşısında, esrarı çözülemiyen bu garib ölümler birbirini takib ediyor.

Bir gün Avrupanın en tanınmış bankerlerinden Löwenstein, malını olduğu şekilde, Manş'ı geçerken esrarengiz bir surette tayyareden denize düşüp ölüyor. Bir gün dünyanın çelik kralı Lehlî milyarder Prens Leon Radziwil garib bir kaza neticesinde zehirlenerek ölüyor. Bir gün Parisin ortasında, güpe gündüz, beyaz Rusların meşhur kumandanı General Kutiepof esrarengiz bir şekilde kayboluyor. Cesedi bile bulunamıyor. Diğer bir gün Avrupanın en büyük iktisadçılarında ve borsa ilâhlarında Navaşin (Bulonya) ormanında göğsünde bir bıçak saplı olarak esrarengiz bir surette ölü bulunuyor. Bir gün dünyanın kibrit kralı Kreuger hiç beklemeden bir zamanda ikametgâhında kalbine bir tabanca skılmış olarak garib bir surette ölü bulunuyor.

Büyük bir gazete muhabiri Asyadan dönerken bütün dünyayı heyecana verecek gayet mühim vesikle bindiği vapurda, garib bir surette yangın çıkarak kamerasile birlikte yanıyor. Vapurdan tayyare ile kaçan yolcuların bindikleri tayyare yolda tutuşuyor..

Birçok insanlar garib bir surette delirtiyor, birçok insanlar meçhul sebeblerle dehşet verecek şekillerde öldürülüyor. Birbirini arkasına vukua gelen bu garib ve müdhis ölümler serisi, bugün yalnız Avrupa'yı değil, bütün insanlığı hayret ve dehşet içinde bırakıp duruyor.

Sanki dünyanın üzerinde görünmez bir dev peyda olmuş gibidir. Bu dev zaman zaman dünyanın her tarafına korkunç pençesile cesedler devirmektedir.

İşte harikulâde bir tesadüfle dünyanın bu en son dakika sıralı üzerine düştü. Bu ölümler ve idamı muhib olacak müdhis sıraları yakından görüp yaşayanların, dünya yüzünde, belki birincisi değilim. Fakat gene bütün dünyada şu âna kadar bu hususta hiçbir neşriyat yapılmamıştır. Sanki herkes korkunç ve ölümlü bir süükât muhafaza etmektedir.

Kanım ki yirminci asır teknik ilimlerinin en ilerisinde gidin ve insanlığın istikbali için en büyük emniyeti veren elektro-teknî terakkilerinin parlak zaferleri üzerinden korkunç maskeyi kaldırmak saati gelmiştir.

I

6X1 PAVYONUNDA AKIL DURDURACAK BİR ÖLÜM VAK'ASI

Evet, ifşa edenler idam olunur. Fakat yalnız dünya erkânharbiyeleri değil, bugünün bütün insanlığı bu esrarı artık bilmelidir. Yaşadığımız, bildiğimiz bu resmî dünyanın arkasında gizli bir dünya olduğunu, asıl insanlığın bütün amansız kuvvetlerinin bu gizli ve müdhis dünyada yaşadığını, çarpıştığını bugünün içinde yaşayan her insan bilmelidir. Bilmesi lâzımdır.

Zira resmî dünyanın bile bin mihnetle, bin meşekkatle kazandığı servetler korkunç milyonlar halinde asil bu dünyaya akıyor. Para, servet, lüks, kadın, insan zekâsını heyecana getiren, onu ilâhlaştırıp veya iblisleştiren bütün kuvvetler, dehşalar, ihtiraslar, asil bu gizli dünyada müdhis bir surette boğuşmaktadır. Bu dünya, bugün âdeta iyilik ifade eden hiçbir kuvvetin ayak basmadığı, yalnız iblisin hüküm sürdüğü bir dünya halindedir. İnsan zekâ ve ihtirası orada resmî dünyayı pek zavallı, pek biçare ve gülünç bırakacak derecede harikalar yapmaktadır. De-nebilir ki bugün bu gizli dünya kuvvetleriyle, teşkilâtlarıyla, mücedeleleriyle, servetleriyle, kadınlarla, emelleriyle, insanlarla ve sergüzeştleriyle bildiğimiz dünyadan tamamen ayrı; fakat ona, bir esir gibi, hükmeden bir haldedir.

Bugün dünyanın hiçbir tarafında en küçük, hattâ bir bez, bir cam, bir çivi fabrikası bile yoktur ki bu gizli dünyanın insanlarından hortlaklardan korkar gibi korkmamış olsun! Yirminci asrın bütün muazzam sanayii, dünyanın bü-

tün fabrikaları gece gündüz, her an, her saat yalnız tek bir korku altında bulunurlar. Bugün bütün sanayi dünyasını saran bu korku, toptan yekûn: — Casus!

Kelimesile ifade edilmektedir. Bugün sanayi dünyasında, her hangi memlekette olursa olsun en büyüğünden en küçük ve en âdisine kadar her fabrika bu meçhul dünyaya karşı âdeta müstahkem olmağa mecburdurlar. Her fabrikanın casusları karşı mutlaka casusları, son derece sıkı teşkilâtı, kontrolleri vardır.

En büyüğünden en küçüğüne kadar her fabrika son derece dikkat ve tedbirle uyanık durmağa mecburdur.

Zira bu gizli dünyanın faaliyetleri bilhassa bugün daha korkunç bir hal almıştır. Bu dünyaya giren insanlar sanki şeytanlaşmaktadır. Orada şeytanet dehâ haline yükselmektedir.

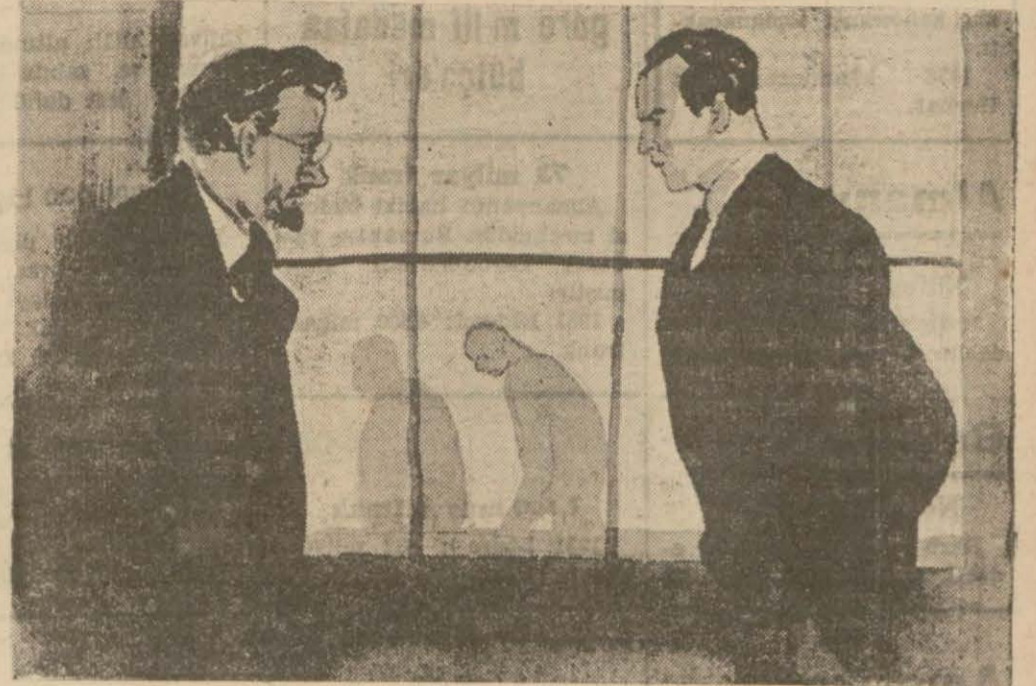
Umumî harb her sahada büyük tecrübeler sebep oldu. Fakat bu tecrübelerin en feci tarafı insanlığa, iyi olarak, tek bir şey bırakmamış olmasıdır. Meselâ bildiğimiz tababet ilmi, insanlığın hayatına mahsus ve başka türlü olabileceği düşünülemiyen bir ilimdir. Umumî harbden sonraki bu gizli dünyada bu ilmin bile en büyük fenalıklar için kullanılmaya başladığı dehşetle görüldü.. Denilebilir ki insan zekâsı öldürmek için olduğu kadar hiçbir zaman harikalı olmamıştır. Zira, resmî dünya belki bir takım zevkler veya ızdırablarla ölmek için bir dünyadır. Fakat gizli dünya, yalnız öldürmek için dir. Ve bu uğurda başdöndürücü ihtiraslarla, harikulâde sergüzeştlerle mucizelere doğru yürünüyor..

Pekâlâ kolayca tahmin olunabilir ki bugün gizli dünyanın en sıkı faaliyeti ve en korkunç boğuşmaları elbette harb sanayii etrafında olacaktır. Filhakika dünyanın ağır harb sanayii etrafında müdhis bir karanlık vardır. Bu karanlıkta harikulâde bir boğuşma olmaktadır. Bu boğuşma, bütün dünyanın nabızlarını zaman zaman fiyevr içinde yavaşlatıp hızlandırır.

Bilhassa harb sanayinin keşfiyatla meşgul olan laboratuvarları bugünkü medeniyetin âdeta insan kurban edilen mihrabları gibidir: Orada milyonlarca lira, zekâlar, ilimler, hayatlar, namuslar ve şerefler bir saniyede kurban edilir. Hiçbir şeyden çekinilmez. Onun için, denilebilir ki, dünyanın en başdöndürücü maceraları bunların etrafında geçer.. dünyanın meşhur harb sanayii fabrikalarının keşfiyat laboratuvarları, zannetmeyiniz ki, bizim resmî dünyada kâinlerdir. Hayır onlar daima gizli dünyadadırlar..

Bana bu gizli dünyanın kapısını birdenbire açan bir hatıramı nakledeceğim ki bu âlemin başdöndürücü sergüzeştlerinden bilgisi olmyanlara kâfi bir fikir verecektir:

O sıralarda Polonya, Çekoslovakya ve Alman harb sanayii arasında şiddetli bir rekabet başlamıştı. Bilhassa Polonyada elektro - tekni tatbikatı üzerinde gayet enteresan tecrübeler yapılmakta

Profesöre: «Fakat bu a damcağız hasta!» dedim.

idi. Almanyanın tahsilde bulunduğu Breslav elektro - tekni enstitüsünde hocam profesör Artur Pylsowitch asler Lehlî olduğu için stajımı ikmal etmek üzere beni de Lehistan'a beraberinde götürmüştü.

Bir buçuk aydanberi Varşova yakınlarında Stanislawow kasabası civarındaki büyük bir fabrikada çalışıyorduk. Sekiz on bin nüfuslu olan bu kasaba Sonsa denilen küçük bir şehrin kenarında güzel, şirin bir kasabadır. Civarında Serozl, Novo Gorjievski ve Varşova istihkamları gibi mühim istihkamlar vardır. Profesör, Lehlilere benim Türk olduğumu söylemişti. Onlar da hakkımda büyük bir muhabbet ve nezaket gösteriyorlardı. Fabrikalarda âdeta istisnai muamele görüyordum. Bununla beraber burada elektro-teknî üzerinde harb sanayine aid gizli tecrübeler yapıldığından benim kat'iyen haberi yoktu. Bunu, bir gün, akla ve hayale gelmeyecek ve beni Avrupanın büyük esrarı içine yuvarlayan harikulâde bir hâdise yüzünden öğrendim:

Öğle tatili henüz bitmişti. Öğle yemekleri dışarda amele kantinlerine yerken işçiler takım takım fabrikaya dönüyorlardı. Profesörle ayak üstü öğle yemeği yediğimiz tersimat dairesinden işçilerin gürültüyle ve yüksek sesle şakalaşarak fabrika kapısının içeri girdiklerini işitiyordum. Sıkı kontrol tedbirleri alınmış olduğu için her amele grubu girdikçe kapıdaki memurların:

— Kontrol!
Diye bağırdıkları duyuluyordu. Kapının önünde sıkı bir kordon vardı. İşçiler bu kordon arasından muayene odasına giriyorlar, orada sür'atle üstleri başları iyice aranıyordu. Sonra muayene edilmiş işçiler uzun bir koridordan geçerek fabrikanın dahili kısmına giriyorlardı. İç kapının her açılışında fabrika dahilinin korkunç makine gürültüleri yüzbinlerce canavarın haykırıları gibi birdenbire kulağa aksediyor, kapı kapanır kapanmaz bir saniyede ses sada kesiliyordu.

Profesör Pylsowicz son derece zayıf, garib mizaçlı, gayet hassas, sinirli bir adamdı. Büronun koridoru gören büyük camları önünde ayakta âdeta vec-hile yapmakten sonraki kalın pürosunu içmekte idi. Profesör Pylsowicz bir taraftan işçileri seyrederek sinirli sinirli: — Ameleye itimad kalmadı.. diye mırıldandı. Kontrolü ne kadar sıkı tutuyorlar.. sarklı harb zamanındayız!

Profesöre: — İşçiler arasında ecnebi çok mudur? diye sordum. Profesör Pylsowicz gelip geçen amele gruplarına uzaktan müteessir bir yüzle bakıyordu.

— Çok beyaz Rus var.. diye mırıldandı. Garib değil mi ki memleketlerindeki ihtilâlcilere düşman oldukları için ihtilâlden kaçmış olan bu Ruslar yabancı memleketlerde ihtilâlcî kesiliyorlar!.. Zaten bakınız: Yabancı amele yüzlerinden belli oluyor. Yerli işçilerin sıhhati ve neşesi yerindedir.. yabancı-

(Devamı 13 üncü sayfada)

Dünya nasıl silâhlanıyor?

[Bu istatistik Fransız gazeteleri tarafından tertib edilmiştir. Bize aid rakamlar da bu gazetelerden aynen alınmıştır.]

1931 sonunda dünya silâhların bırakılacağını umuyordu. Çünkü 1932 de Cenevrede bir silâhsızlaşma konferansı toplanacaktı. 1938 kânunusisinde: Heyhat.	FRANSIZ FRANGINA göre milli müdafaa bütçeleri	1 Kânunusani 1938 de askerî vaziyet			UMUMİ MÜŞAHEDELER
		KARA KUVVETİ	DENİZ KUVVETİ	HAVA KUVVETİ	
		İhtiyat, silâh altında, jandarma ve zabıta kuvvetleri dahil	Hizmette bulunan tonaj miktarı	Birinci saf ve ihtiyat miktarı	
Almanya	73 milyar frank Almanyanın hakiki bütçesi meçhuldür. Bu rakam yabancı kaynaklardan alınmıştır. 1931 bütçesi: 4,300 milyon frank.	1,000,000 kişi 18 kolordu, 36 piyade fırkası, 3 zırhlı fırka, 10 dağ alayı, 1 süvari alayı. 650 tane 15 tonluk tank. 1931 de: 105,000 kişi.	147,271 ton 6 zırhlı, 6 kruvazör, 35 torpido, 36 tahtelbahır. 4 zırhlı, 2 tayyare gemisi, 7 kruvazör, 27 torpido ve 25 tahtelbahır de hall inşada. 1931 de: 139,910 ton.	2600 tayyare 130,000 asker ve 5,500 zabıt. 1931 de hiç yoktu.	Tayyare fabrikaları ayda 250 tayyare inşa edebilecek kabiliyette dir. Ordu 1937 de 1,000,000 a iblâğ edilmiştir. Yeniden iki alay tesis edilmiş ve 4 piyade alayı da tamamlanmış ve motörleştirilmiştir. Bilhassa mevadî iptidaiye iddiharına büyük kuvvet sarfedilmektedir.
Belçika	1,140 milyon frank 1931 bütçesi: 832 milyon frank.	65,000 kişi 6 piyade fırkası, 2 süvari fırkası, 14 topçu alayı, 2 tank bölüğü. 1931 de: 87,000 kişi.		250 tayyare 2,500 asker, 100 zabıt. 1931 de: 195 tayyare.	5 kânunuevvel 1936 tarihli kanunla askerlik müddeti 8 ve 12 ay dan 12 ve 17 aya çıkarılmıştır. Askerî işlere sarfedilmek üzere her yıl kâladâ krediler temin edilmiştir.
Amerika	30 milyar frank 1931 bütçesi: 17,700 milyon frank.	170,000 kişi 18 piyade alayı, 3 süvari, 8 topçu alayı. 1931 de: 140,000 kişi.	1,163,240 ton 15 zırhlı, 4 tayyare gemisi, 30 kruvazör, 216 torpido, 85 tahtelbahır. 4 zırhlı, 2 tayyare gemisi, 10 kruvazör, 36 torpido ve 22 tahtelbahır de hall inşada. 1931 de: 1,021,970 ton.	2885 tayyare 32,000 asker ve 2,800 zabıt. 1931 de: 1732 tayyare.	Cumhurbaşkanı Roosevelt'in son kongrede söylediğine göre Amerika, hava ve deniz kuvvetlerini çoğaltacaktır. Bir harb takdiriyle Amerika bir anda 400,000 kişi ve bir ay zarfında da 600,000 kişiye seferber edebilecektir ve gayet modern olarak 900 kara ve 900 deniz tayyaresini harekete geçirebilecektir. Son günlerde deniz kuvvetlerini de yeniden kuvvetlendirmektedir.
Fransa	21 milyar frank 1931 bütçesi: 11,675 milyon frank.	415,000 kişi 86 piyade, 11 tank, 27 süvari, 70 topçu alayı. 1931 de: 371,000 kişi.	511,817 ton 6 zırhlı, 1 tayyare gemisi, 19 kruvazör, 68 torpido, 75 tahtelbahır. 3 zırhlı, 2 tayyare gemisi, 2 kruvazör, 10 torpido, 11 tahtelbahır de hall inşada. 1931 de: 554,192 ton.	1500 tayyare 50,000 asker, 3,000 zabıt. 1931 de: 1210 tayyare.	Ordu iyi teçhiz edilmiştir. Tezgâhlara konulan yeni gemiler de İtalyan gemilerine cevap verecek evsafdır. Hall hazırda havacılık 1500 tayyareden mürekkebdir. Fakat 1938 sonunda bunların sayısı 2400, 1939 sonunda da 3000 olacaktır. Deniz tayyareciliği zayıftır.
İngiltere	52 milyar frank 1931 bütçesi: 11,631 milyon frank.	115,000 kişi 69 topçu, 5 tank, 14 süvari alayı, 134 batarya top. Kolonilerde de 90,000 kişi. 1931 de: 114,000 kişi.	1,296,353 ton 16 zırhlı, 6 tayyare gemisi, 59 kruvazör, 169 torpido, 54 tahtelbahır. 5 zırhlı, 5 tayyare gemisi, 17 kruvazör, 33 torpido, 18 tahtelbahır de hall inşada. 1931 de: 1,090,635 ton.	2000 tayyare 65,000 asker, 5,500 zabıt. 1931 de: 1,701 tayyare.	Ordu geniş nisbette makineleşmekte ve motörleştirilmektedir. Birçok yüksek rütbelli kumandanlar da değiştirilmiştir. Tezgâhlarda da 80 harb gemisi hall inşada bulunmaktadır. Hong-Kong ve Singapur da tahkim edilmektedir. 1500 de ihtiyat tayyaresi vardır.
İtalya	26 milyar frank 1931 bütçesi: 6,223 milyon frank.	550,000 kişi 29 piyade, 3 motörlü, 3 bin-dirilmiş, 5 dağ, 3 Afrika ve 1 de Afrika fırkası. 1 tank lıvası. Afrikada da 1 İtalyan, bir siyah gömleklî fırkası, 16 yerli lıva. 1931 de: 385,000 kişi.	429,243 ton 4 zırhlı, 22 kruvazör, 114 torpido 81 tahtelbahır. 4 zırhlı, 42 torpido, 30 tahtelbahır de hall inşada. 1931 de: 303,000 ton.	2200 tayyare 50,000 asker, 5,000 zabıt. 1931 de: 1,507 tayyare.	Mütemediyen terakki eden bir ordu. Mütemediyen motörleştiriyor. Siyah gömleklî milisler, milli müdafaa da gittikçe daha büyük rol oynuyorlar. Deniz kuvvetlerini takviye için iki tane büyük zırhlı yapıyor. Tayyarelerinin kalitesi yüksektir. Deniz tayyareciliği Fransadan ileridir ve ordusuna daha ziyade taarruzî bir kuvvet vermeğe çalışıyor.
Japonya	34 200 milyon frank 1931 bütçesi: 5,921 milyon frank.	232,000 kişi Geçen sene 17 piyade fırkası, 4 süvari lıvası, 1 ağır topçu, 2 tank alayından mürekkebdir. Bu seneki ordusu 400,000 olarak tahmin edilebilir. 1931 de: 259,000 kişi.	802,262 ton 9 zırhlı, 4 tayyare gemisi, 35 kruvazör, 112 torpido, 57 tahtelbahır. 2 zırhlı, 3 tayyare gemisi, 3 kruvazör, 15 torpido ve 5 tahtelbahır de hall inşada. 1931 de: 725,123 ton.	1670 tayyare 21,000 asker ve 6,000 zabıt. 1931 de: 1500 tayyare.	Japonya şimdi kendisine bir hayli insan ve bir hayli para malolacak bir harb yapıyor. İhtiyatını da bu suretle harcıyor. Deniz kuvvetlerini artırmağa da çok ehemmiyet veriyor. Yapmakta olduğu iki zırhlı 40,000 ve 45,000 tonluktur.
Lehistan	4,300 milyon frank 1931 bütçesi: 2,301 milyon frank.	266,000 kişi 30 piyade fırkası, 12 süvari lıvası. 1931 de: 265,000 kişi.	8,500 ton Filo hafif harb gemilerinden ve tahtelbahırlardan mürekkebdir. 1931 de: 6,000 ton.	500 tayyare 10,000 asker ve 1,100 zabıt. 1931 de: 700 tayyare.	Ordu Fransız sistemi üzerine kurulmuştur. Zayıf mali membarlara rağmen iyi teçhiz edilmiş ve iyi yetiştirilmiştir. Deniz için bir program hazırlanmaktadır. Mevcud 500 tayyaresi çok moderndir.
Romanya	1,000 milyon frank 1931 bütçesi: 1,341 milyon frank.	141,000 kişi 22 piyade, 2 avcı, 4 süvari fırkası, 4 tank, 49 topçu alayı. 1931 de: 175,000 kişi.	10,000 ton Filo birkaç hafif harb gemisinden ve tahtelbahırlardan mürekkebdir. 1931 de: 6,000 ton.	280 tayyare 10,000 asker, 1,100 zabıt. 1931 de: 330 tayyare.	Romanya gibi küçük bir devlet için bu masraf çok yüksek ve ağırdır. Buna rağmen bütün kuvvetle ordusunu modernleştirmeğe ve kuvvetlendirmeğe çalışıyor.
Cekoslovakya	1,345 milyon frank 1931 bütçesi: 1,280 milyon frank.	171,850 kişi 12 piyade fırkası, 2 dağ, 3 süvari, 1 tank lıvası. 1931 de: 138,788 kişi.		500 tayyare 8,500 asker ve 900 zabıt. 1931 de: 546 tayyare.	Hududları çok geniş olduğundan harb esnasında kendisini müdafaa etmesi güçtür. Fakat Çek ordusunun kalitesi çok yüksektir. Bilhassa teçhizatı ve silâhları çok mükemmeldir.
Türkiye	1,400 milyon frank 1931 bütçesi: 435 milyon frank.	194,000 kişi 66 piyade, 29 süvari, 34 topçu alayı. 1931 de: 44,000 kişi.	53,000 ton 1 muharebe kruvazörü, 2 kruvazör ve birçok hafif gemiler. 1931 de: 44,000 ton.	160 tayyare 2,700 asker ve 400 zabıt. 1931 de: 370 tayyare.	Türk ordusu ihmal edilecek bir ordu değildir. Sür'atle teşekkül edebilir, yeknesak, iyi talim görmüş ve iyi teçhiz edilmiştir.
Sovyet Rusya	112 milyar frank 1931 bütçesi: 14,473 milyon frank.	1,300,000 kişi 87 piyade, 32 süvari, 3 motörleştirilmiş fırka, 24 motörlü, 50 tayyare lıvası, 3,500 den fazla tank. 1931 de: 532,000 kişi.	250,000 ton 4 zırhlı, 4 kruvazör, 25 torpido, 150 tahtelbahır. 4 kruvazör de hall inşada. 1931 de: 160,000 ton.	4500 tayyare 100,000 ihtiyat adam. 1931 de: 750 tayyare.	Ordunun ihtiyat rakamı şayanı dikkattir. Bu sırada birkaç zayıf nokta da göze çarpmaktadır. Kadro ve muhabere hatlarının kıfayetsizliği, ordunun makineleştirilmesine çok gayret sarfedilmektedir. Deniz kuvvetleri meselesine gelince bu nokta bir sırdır. Harice iki tane kruvazör ısmarlamıştır. Tahtelbahire ve tayyareciliğe çok ehemmiyet verilmektedir.
Yugoslavya	1,840 milyon frank 1931 bütçesi: 1,261 milyon frank.	110,900 kişi 17 piyade, 2 süvari alayı, 206 topçu bataryası. 1931 de: 110,000 kişi.	9,500 ton 1931 de: 3,000 ton.	300 tayyare 10,000 asker, 800 zabıt. 1931 de: 637 tayyare.	Yugoslav ordusu, ihtiyat ve teçhizat bakımından Romanya ordusile mukayese edilebilir. Yugoslav askerinin kabiliyeti yüksektir ve cesareti meşhurdur.

Şile önünde müsademenin uyardığı bir deniz hatırası

SİS İÇİNDE 28 MİL!

Bizim gemilerimiz açık denizde çarpışırken 50,000 tonluk transatlantikler dünyanın en kalabalık limanlarından biri olan New - Yorka nasıl girip çıkıyorlar?

Yazan: Muhittin Birgen

Kraliçe Mary Transatlantığı New - York limanına girerken

Şile açıklarında iki Türk vapuru, birbirleriyle çarpıştı. Sanki İstanbul'da sokaklarında bir köseyi dönerken birbirlerine çarpan iki şoför imişler gibi, her biri kabahatin ötekinde olduğunu söylüyor. Bu hâdise, bende bir hatırayı uyandırdı; Onu hikâye etmek istedim.

Birkaç sene evvel, galiba 931 ilkbaharının sonunda, ilk defa olarak Atlantığı geçiyordum. O zamanın en büyük ve en seri vapuru olan Bremen'in eşi «Europa» ya, haziranın yedisinde Bremen limanından binmiş, ertesi gün akşam üstü Cherbourg'dan kalkarak arkamızı Avrupa sahillerine çevirmişti. O zamanki dünyanın en büyük ve en seri vapurunda, dünyanın en büyük ve işlek bir denizine ilk defa çıkan bir yolcu nasıl bir heyecan ve dikkat içinde bulunursa ben de o halde idim. Bu vapur fennin bir harikası, bu denizde tabiatın büyük ve kuvvetli bir parçası idi.

Elli iki bin tonluk dev çüsesle bu denizin dalgaları üzerinde küçük bir yonga bile olamayan Europa, binlerce beygirlik turbinlerin uyandırdığı bir hatırat nebazanı içinde, titreye titreye, mütemadî bir uğultu çıkararak gidiyor.

Bu gemiyi ve onun hayatını anlatmak uzun bir hikâyedir. Size bugün yalnız bu geminin nasıl sevkedildiğini anlatmak istiyorum.

Atlantik, hiç de güzel bir deniz değildir. Akdenizin o güzel láciverdinden burada eser yoktur; soluk, sisli, bulanık bir sema, boş, uzak, nihaysiz ve soğuk bir ufuk... İşte bu kadar.

Bu soluk çehreli, sincabî renkte ufuk içinde, bırakıp geçtiğiniz, yahud sık sık karşılaştığımız gemilerden başka bir şey yoktur; geminin çıkardığı uğultu için, dalgaları yararak giderken başını zinde üstündeki haziran güneşi bile soluktur.

Zaman zaman ufukta büyük fare parçaları görülür; bunlar Atlantik üzerindeki yüzen sis adalarıdır. Gemi, zaman zaman bu adalardan birinin içine dalar ve az veya çok kesif bir sis tabakası içine gömülerek az veya çok zaman bu sis içinde gider. Sis bazan o kadar kesif bir tabaka olur ki, günün en güneşli bir saatinde bile, vapurun güvertesinde dolaşan insanlar için birkaç metre mesafeden birbirlerini görmek kabil olmaz.

Günde birkaç defa, gâh bir sis tabakasına gömülerek, gâh sincabî ufku görünüş ve soluk güneşi tamam görerek yola devam edersiniz. Bazan bütün gece fevkalâde kesif bir sise sarılmış olarak gider vapur, bu sise hiç aldırmas. Aynı sür'atle yoluna devam eder. Bu sür'at, vasatî olarak, saatte 27,5 mildir ki bizim memleket trenlerinde bu vasatîyi

ancak Toros Ekspresi yapar. Bu sür'at bu küçük şehri dalgalar üzerinde sekdire sekdire sürüp götürürken ben önce leri korkuya ve endişeye düşer ve «bu medeniyet devri bu sür'atle bir gemiye çarpacak olsa bizim halimiz ne olur?» diye düşünürdüm.

Galiba üçüncü gündü. Gemideki vazifelerinden biri de her yolcu ile birer birer konuşmak, hallerini ve hatırlarını sormak, kuş sütünün başka her şey bulunan yemeklerden memnun olup olmadıklarını anlamak ve kendilerine deniz hikâyeleri anlatmak olan ikinci kaptanla yemekten sonra, tekrar bir sis tabakasıla bürünmüş geminin salonunda beraber kahve içerken sordum:

— Bu kesif sis tabakası içinde önünü görmiyerek giden geminin bu müdhiş sür'atinde tehlike yok mudur?

— Hayır, yoktur; evvelâ âletlerimizden ve hesaplarımızdan eminiz. Geminin su üstünde her dakika nerede olduğunu ancak bir iki metre hata ile her zaman biliriz. Ondan sonra da, şu dakikada Avrupa ile Amerika arasında hareket halinde bulunan bütün gemiler, birbirlerinin nerede olduklarını bilirler. Biz de yolumuzu ona göre tayin ederiz.

Bu cevab bana emniyet vermiş olmakla beraber, kendimi bir türlü bu gemiye süvari yapmağa cesaret edemedim! İki bin insanın hayat mes'uliyeti, milyonlar ve milyonların muhafazası endişesi gözümün önüne geldikçe, küçük bir Kraliçe demek olan süvariliği kabul etmek üzere en küçük bir cesaret bile duymıyordum. On metre ilerisini görmiyerek 28 mil sür'atle Atlantik ortasında gemi sevk etmek bence o kadar ağır bir iş ki kendimi bu fikre bir türlü alıştıramazdım. Halbuki denizden korkmam, hayatta umumiyetle cesaret ve cür'etten mahrum adam da değilim!

Bu fikrimi ikinci kaptana söylediğim zaman, güldü:

— Eğer, dedi, biz sisden ve tipiden dolayı yolumuzu değiştirecek, duracak veya sür'atimizi azaltacak olsaydık, Avrupadan kalktıktan sonra Amerikaya ne vakit varacağımızı Allah bilirdi. Görüyorsunuz ki zaman zaman hep sis içinde giriyoruz. Eskiden, gemiler sise yürüyemezler, yahud pek yavaş giderlerdi. Şimdi böyle bir şey yoktur; gemi sise de gider. İnsanların da vakitleri çok kıymetlendi. Bundan başka, bir de hesab. Düşününüz bir kere: Gemide iki bin yolcu var; bu yolcuların program haricinde bir yemek daha yemeleri kaç mal olur!

Hakikaten öyle idi.

Nihayet, Amerikaya yaklaşıyoruz. Geminin gazetesi, ertesi gün, Nevyorka

(Devamı 13 üncü sayfada)

Ceceleri rahat uyuyamıyanlar, neler yapmalı?

Bu gece gözüme bir damla bile uyku girmediy mi, diyorsunuz?

Herhalde bunun bir sebebi olacak. O halde şu resimlere bakınız ve yazılarımı dikkatle okuyunuz!

1 — Öksürük veya bir gıcık uyu - manıza mani oluyorsa bir yastık alın ve yarı kalık vaziyette olan bu yastığa başınızı dayayınız. Öksürüğünüz kesilir.

2 — Mideanızda bir ağırlık, hazımsızlık mı hissediyorsunuz; yüzükoyun yatınız ve ellerinizi altınıza alınız.

3 — Işıktan yata - mazzansınız, ve lâmbayı da söndürmekten korkuyorsanız gözünüze bir band koyarak yatınız.

4 — Uyku yuzünden boynunuzda kırışıklıklar olmasını istemiyorsanız bu şekilde yatınız.

5 — Bu şekilde kıvrılıp yatmak, iyi ve sıhhi değildir. Ayaklarınızı bir parça bükerek yatmak daha sıhhi ve rahat olur.

6 — Sokak üstündeki odada yatıp ta, gürültüden uyuyamıyorsanız, kulağınızı pamuk veya hususî surette yapmış macun koyunuz.

7 — Yatarken ayaklarınız üşüyorsa, karyolanızın ayak ucunu bir parça yükseltiniz!

8 — Kalbiniz çarpıyorsa asla sol tarafınıza, ve horluyorsanız da sırtüstü yatmayınız!

MİZAH

ACEMİLER

9 - Acemi gazeteci

Yazan: İsmet Hulûsi

— Ne siniz?
Dedikleri zaman:
— Gazeteciyim!
Derd. Her hangi bir mesele mevzuu bahsolsa atılırdı:

— Biz gazeteciler bunu daha başka türlü muhakeme ederiz.
— Hangi gazetedesiniz?
Diye sorarlarsa, cevap verirdi:
— Hangi gazetede değilim ki...
Bu kaçamaklı cevap işine gelirdi. Çünkü hiç bir gazetede çalışmıyordu ve çalışmamıştı. Nihayet günün birinde bir gazeteye baş vurdu:

— Ben gazetenizde çalışmak istiyorum!

Dedi. Gazetenin sahibi sordu:
— Gazetede ne iş yaparsınız?
— Ne iş yapmam ki...
Gazetenin tahrir müdürü çekilmişti:
— Tahrir müdürlüğü yapabilir misiniz?

— Tabii yaparım. Benim en iyi bildiğim bir iştir.

— Öyleyse bugünden işe başlayın!
Acemi gazeteci, işe başladı. Muharrirler yazılar veriyorlar, ressamlar resimler getiriyorlar. Fotoğrafçılar, günün aktüalitesine aid fotoğrafları masasının üzerine bırakıyorlardı. O, masasında oturuyor, matbaada hiç durmadan çalışanlara bakıyordu.

Gazetenin sahibi:
— Çalışmıyorsunuz?
Dedi.

— Çalışacağım ama vakit bırakmıyorum ki.

— Ne oldu, kim ne yaptı?

— Masamın haline bakın, bir çok kişi bir alay kâğıtları bıraktılar.. burası kâğıd sepeti mi; doğrusu buna tahammül edemem..

— Onlar gazeteye girecek resimler, yazılar..

— Mademki gazeteye girecek, bana ne diye veriyorlar?..

— Okuyup tedkik etmeyecek misiniz, sıraya koymıyacak mısınız?

— Tedkik edeyim ama, ne diye sıraya koyayım, buranın dosya memuru yok mu, o sıraya koysun, numara atsın. Bana ne!..

İş anlaşılırdı. Tahrir müdürlüğünün «Ta» sını bile yapamıyacaktı. Gazete sahibi düşündü:

— Bu iş olmayacak!
Günlük gazeteleri karıştırdı:

— Bugün bir havadis var.. bir yıldız dünyaya çarpacakmış ama çarpmamış. Rasadhane müdürü Bay Fatimle görüşünüz.

— Görüşeyim.. o nerededir?

— Kandillide. Fakat vakit geç oldu. Bu saatte oraya gidemezsiniz. Telefonla görüşün..

Acemi gazeteci telefonu açtı. Bay Fatini buldu:

— Bay Fatim siz misiniz?
— ?????

— Ben gazeteci..
— ?????

— Nasılısınız bayım, iyisiniz inşallah...
— ?????

— Ne var, ne yok.. hiç sizinle söyle bir görüşmek istemistim de..

— ?????

— Şimdiye kadar teşerrüf edemediği - mize doğrusu çok müteessirim. Ne ise şimdi iş vakti.. bir gün bizzat rahatsız ederim.. uzun uzadıya görüşürüz.

Gazete sahibi sordu:
— Görüştünüz mü?
— Görüştük!
— Yazsanıza..
— Neyi yazayım?
— Görüştüğünüzü.

Acemi gazeteci, yazdı:
«Dün gazetemiz muharrirlerinden biri rasadhane müdürü Bay Fatimle telefonla görüşmüştür.»

Yazıyı gazetenin sahibine uzattı:

— Yazdım.

— Bu mu?

— Evet!

Gazete sahibi düşündü, bu işi de becerememişti. Acaba nasıl iş vermeliydi?

— Limanda fırtına varmış, şunu tah - kiki edin de gelin!

Dedi, acemi gazeteci dosdoğru liman şirketine gitti. Şeflerden birini gördü:

— Limanda fırtına varmış bayım?

— Var ya!

— Neye var? Bu fırtınayı kim yapıyor, niçin yapıyor, ne vakte kadar devam ettirecek, bana çabuk cevap verin ben bunun tahkikine memur bir gazeteciyim..

Böyle bir sual karşısında kalan adam şaşırılmıştı; karşındakinden de deli mi - dir, diye çekiniyordu. Başından atlatacak bir çare aradı:

— Affedersiniz, geç kaldım, biraz evvel hepsini gazetenize bildirdim.

Dedi. Acemi gazeteci oradan çıktı. Gazetesine döndü:

— Evvelden gazeteye haber vermişler

— Bu da olmadı desentize. Sizin makale filân yazmaya hevesiniz var mıdır?

— Olmaz olur mu?

— Meselâ nasıl makaleler, mizahi yazabilir misiniz?

— Tabii yazarım..

— Öyleyse bize mizahi bir yazı yazın.. ama çok gülünçlü olsun.

Acemi gazeteci, oturdu, düşündü. Evvelâ kendi güldü; sonradan yazdı:

«Dün sokakta bir adam yürüyordu. Yürürken birdenbire ayağı kaydı, düştü. Aman ne güldüm, ne güldüm, ne güldüm, karilerim de gülsünler diye yazıyorum.»

Gazete sahibine gösterdi.

— Olmadı.

Acemi gazeteci artık kızdı.

— Rica ederim, dedi, ben bunlara tahammül edemem.. saatlerdenberi burada muhtelif işler yaptım, hepsinde de muvaffak oldum.

Fakat siz, ben ne yapsam, olmadı, diyorsunuz.. anlaşıldı, benim gibi kuvvetli, bilgili bir gazeteciyi gazetenizde çalıştırmak istemiyorsunuz.. İşte ben de gidiyorum.

Acemi gazeteci, şapkasını giydi, bastonunu eline aldı:

— Ben, dedi, kendim bir gazete çıkarayım da görürsünüz. Bütün gazetelere top atarım.

Hızla dışarı çıktı.

Hikâye :

İKİ ÇİÇEKÇİ

Ali ile Veli ikisi de bahçıvandırlar. Bahçeleri karşı karşıya idi. Her ikisi de çiçek yetiştirirlerdi. Fakat nedense Alinin yetiştirdiği çiçekler daima Velinin yetiştirdiklerinden daha güzel olurdu. Veli komşusile iyi geçinmekle beraber onu kıskanırdı da... Acaba neye onun çiçekleri kendi yetiştirdiği çiçeklerden daha güzel olurdu?

Bir gün Veli komşusu Aliye rastgelmişti. Ali:

— Ben dünyada bulunan bütün çiçeklerin tohumlarını tanırım.

Demişti. Nihayet başkalarının yetiştirdiklerinden biraz daha iyi cins çiçek yetiştirdiği için insan bu tarzda öğünür müydü?

Veli düşündü:

— Hele, dedi, şunun bir yalanını çıkarayım. o görür.

O gün akşamüstü Veli Balıkpazarına gitmişti. Oradaki bakkalların birinde balık yumurtalarını gördü. Birdenbire sevindi.

— Alinin yalanını çıkaracağım.

Bakkala girdi. Bir balık yumurtası aldı. Dosdoğru Alinin bahçesine gitti. Ali onu güler yüzle karşıladı.

— Ne haber Veli, seni hangi rüzgâr attı?

— Aliciğim, elime bir çiçek tohumu geçti. Bu çiçek tohumu çok kıymetli imiş, Hindistandan gelirmiş. Fakat ben bu ane kadar böyle çiçek tohumu görmedim. Hele sen bir bak.

Balık yumurtasını Aliye uzattı. Ali:

— Anladım, dedi, Hindistanda yetişen Hindilerin Zizi dedikleri bir nevi çiçeğin tohumudur?

— Tohumu tanıdın ha?

— Tanımadır olur muyum?

— Nasıl yetiştirileceğini de biliyor musun?

— Tabii biliyorum.

Ben bilmediğim için yetiştiremeyeceğim, sana vereyim de sen yetiştir.

— Pekâlâ.

— Ne kadar zamanda yetişir?

— Gayet az zamanda, on beş gün sonra gel, çiçeği görürsün!

Veli, balık yumurtasını Alide bıraktı, döndü. Çok sevinçli idi:

— Ukalâ, diyordu, her şeyi bildiğini iddia ederdi. Balık yumurtasını çiçek tohumu diye verdim. İnandı, hem üstelik

Veli için için gülüyordu

bir de yalan attı. Hele on beş gün geçsin.. Çiçek yetişmeyince, ben de işin doğrusunu söyler, onu utandırırım.

On beş gün geçmişti. Veli hazırlandı. Alinin bahçesine gitti. Ali, her zamanki gibi güler yüzle karşıladı:

— Hoş geldin komşu... Her halde çiçeği görmüye geldin.

Veli için için gülüyordu.

— Evet komşu, bari çıktı mı?..

— Ben de bakmadım ama, her halde çıkmıştır, dedim ya, tohumları iyi tanırım.

— Öyle öyle.

İkisi beraber bahçenin bir köşesine gittiler. Ali:

— İşte, dedi, çıkmış.

Veli yere baktı. Yerde bir akşam evvel Alinin yediği balıklardan birinin başı vardı.

Veli, Aliyi utandırmak isterken ken-

Meraklı ve Faydalı

Cam evler

Gelecek sene İngilterede bir sergi açılacaktır. Bu sergi 'ideal ev' sergisidir. Sergi için yapılan hazırlıklar arasında en ziyade göze çarpanı cam evdir. Teknik adamları ve mühendisler bütün eşyası camdan yapılmış evi hazırlamak için uğraşmaktadırlar. Ev camdan yapılabacağı gibi mobilyeler, mobilyeleri örten kumaşlar, ve her şeyde mevaddı iptidaiye olarak camdan istifade etmek çarelerini araştırmaktadırlar.

Eşaslı postacılar

Bazı cambazlar, ayaklarına hususi yapılmış, eşas ismini verdikleri tahtaları bağlarlar ve bunların üstünde boyları yükselmiş olarak dolaşırlar..

Böyle dolaşanlara Gaskonyada sık sık rastlanılır. Orada bu cambazlık sayılmaz. Bilhassa posta müvezzilerinin ayaklarında bu eşaslardan vardır. Eşasları üzerinde ev ev dolaşır, mektub dağıtırlar.

disi utanmıştı. Kıpkırmızı kesildi. Ali güldü:

— Balık yumurtasını bilmez olur muyum? dedi, görür görmez derhal anladım, ve o akşam acıktım, yedim. Ne ise bu sana bir ders olsun!

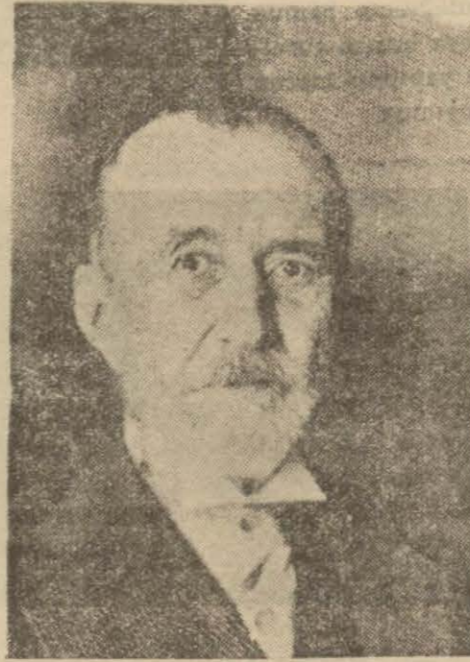
★

Bu iki çiçekçi şimdi gayet iyi iki dostturlar.

Ali, çiçek yetiştirme usullerinde bildiklerini Veliye öğretmiştir. Her iki komşu da artık en güzel çiçekleri yetiştirmektedirler. ★★

Büyük yazıcılarımız:

Abdülhak Hâmid

İstanbulda, Bebekte doğmuştur. Babası 'tarihçi' dir. Tahsili mükemmeldir. Arabca, farsça, Fransızca, İngilizce ve bir de ana dili Türkçe olmak üzere beş dil bildirdi. Ve hepsinin edebiyatına da vakti. Büyük Avrupa şehirlerinde, büyük vazifelerde bulundu. Hayatının son günlerinde de 'sayılâv' dı. Ve geçen yıl ölmüştür.

Hâmid edebiyatımızın en büyük şairidir. O garb edebiyatını eserleriyle memleketimize sokan en kuvvetli san'atkarımızdır. Bugün olduğu gibi yarın da gelecek nesiller kalplerinde en büyük yeri ona vereceklerdir. Ve o daima edebiyat

Ayakkabıcının çırağı

— Müşteriyi dükkândan boş çıkarmamalı, muhakak bir ayakkabı satmalı - sın..

— İşte müşteri geliyor, haydi hemen karşıla göreyim seni.

— Siz bir ayakkabı mı istiyorsunuz?

— En iyilerin - den getireyim ba - yan.

— Bunların hiç biri aya - ğınıza olmuyor mu?

— Zarar yok, başka da var.

— Bu nasıl bayan, ayağınıza tam geldi.

— Beğendiniz, alı - yorsunuz öyle mi; gö - le güle giyin!

Mağaza sahibi parayı aldı, müşteri de ayakkabıyı giydi, her ikisi de memnundur.

— Ben de şu ayakkabıları bir toplayıp tek - rar yerlerine koyayım.

— Eyvah, müş - teriye kendimin yağındaki eski ayakkabıyı satmış - sım!

Hokkabazın Elbisesi

Terzi Bay Biçer, yeni zengin Bay Karunla, hokkabaz Bay Toraman'ın elbiselerini dikmiş, bitirmişti. kalfasını çağırdı.

— Al, dedi, bu kostüm hokkabaz Bay Toraman'ındır. Sen götürürsün, ben de Bay Karun'un elbisesini götürüreceğim.

Bay Karun evinde pijamasile oturuyordu. Terziyi gördü.

— Epey bekledim. Elbisem iyi olmadıysa baştan haber vereyim, almam! Dedi. Terzi:

— İstediginizden iyi oldu.

Diyerek kutu içindeki elbiseyi uzat - tı.

Bay Karun pantolonu giydi. Terzi şaşırdı, içinden:

— Eyvah! dedi, hokkabaz Bay Toraman'ın hokkabaz kılığında giyeceği elbiseyi getirmişim.

Hele Bay Karun ceketi giydiği zaman Terzi görmemek için gözlerini kapamıştı.

Bay Karun söyledi:

— Doğrusu çok memnunum.. ben esasen son moda bir kostüm istedim. Kostüm istediğimden âlâ olmuş.

Terzi şaşkın şaşkın bakarken:

— Size bunun için bol bol bahşis de vereceğim.

Dedi

YENİ BİLMECEMİZ

Bir gün bir çok hayvanlar bir araya toplanmışlar, bu aslandan çektiğimiz nedir diye birbirlerine derdleşmişlerdi. Aslan bizim hepimizi korkutuyor, demişler.. halbuki biz de onu korkutabilme - liyiz?

Bunun üzerine tilki bir teklifte bulunmuş, demiş ki:

— Hep bir araya gelelim, bir aslan başı yapalım.. O zaman aslan bizden korkar.

Tilki, zürafe, ke - di, tavuskuşu, daha bir çok hayvanlar bir araya toplanmışlar, hakikaten bir aslan başı yapmışlar, aslan bile bu kendinden büyük aslan başından korkmuş, o da oraya gelmiş, sinmiş..

Şimdi buraya hayvanların bir araya gelerek vücude getirdikleri aslan başının resmini koyuyoruz. Baştaki hayvanları arayınız, bulduğunuz zaman resmi kesip hayvanlara birer işaret koyun.. Sonra bize gönderin. Bir kişiye Futbol topu, bir kişiye şık bir Çay fincanı, diğer yüz kişiye de Son Postamıza küçük okuyucuları için yaptığımız oyuncaklardan vereceğiz. Bilmeceye verme müddeti on beş gündür. Bilmeceyi bize gönderdiğiniz zarfın «Bilmece» kelimesini ve bilmececi gazetesinde çıktığı tarihi yazınız.

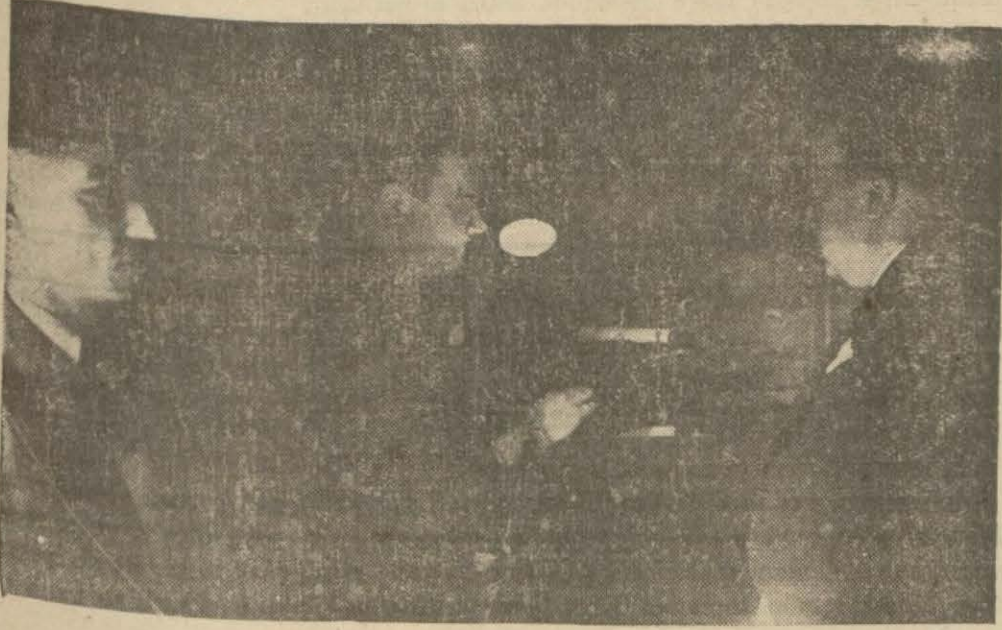
tarhlerimizde bir güneş gibi parlak o - lacaktır.

Eserleri: Macerayı Aşk, İçli Kız, Duh - teri Hindü, Tarık, Finten, Zeyneb,

Nesteren, Eşber, Tezer, Nazife, Kah - Sahra, Belde, Gram, Makber, Tayıflar Geçidi, Ruhlar, İlhamı Vatan -

Zabıtamızda bir yenilik: Seyyar karakollar!..

Seyyar kara kolun içi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu yeni eser, çok yakında, faaliyet sahasında göreceğimiz «Seyyar karakol»dur.

«Seyyar karakol» zabıtamızın yeni getirdiği bir kamyonete takılacak olan isimdir.

Bu orijinal kamyonetin içinde, kâfi miktarda polis memurunu istiyab edebilecek kadar oturma mahalli, küçük bir ezane, sabit bir komiser masası mevcuttur.

Herhangi bir yerde bir hâdise çıktığı zaman, derhal harekete geçecek olan bu kamyonet, zabıta memurlarını şaşırtıcı bir sür'atle vak'a mahalli ne yetiştirecektir.

Küçük bir karakol kadrosunu, ve küçük bir karakolda bulunması elzem olan tehzizatı tamamen içinde bulundurabilen bu kamyonet, hâdisenin tahkikatına, bir motör hızı verecektir.

Çünkü bu seyyar karakol, vak'a mahallinde, ilk tedaviyi yapabilecek, za-

tı tutabilecek, hülâsa ilk tahkikatı görülmemiş bir sür'atle tamamlayabilecektir.

Bu kamyonet de, tıpkı cankurtaran ve itfaiye arabaları gibi, geçtiği yollarda azamî kolaylığı görecektir.

«Seyyar karakol» geçerken, onun kendisi kadar orijinal sesini duyan bütün şoförler, vatmanlar, altlarındaki vasıtaları oldukları yerde durduracaklardır.

Zabıtamız, seyyar karakol kamyonetlerinin miktarını, çok kısa bir zaman içinde ihtiyaca tamamen tekkabül edebilecek bir miktara çıkarmak azimindedir.

Zabıtamızın, buna muvaffak olmak uğrunda katlanacağı maddî fedakârlığı ne kadar takdir etsek azdır.

Çünkü bu gidişle, gittikçe azalan zabıta vak'alarının tamamen tarihe karışacağı mes'ud günler çok yakın görünmektedir.

Çocukların cinslerini doğmadan tayin kabil mi?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Almanya Königsberg hastanesi doğum pavyonu profesörü Unterberger, bir çok kısır kadınları alkalın mahallüleri ile tedavi etmiş ve hastalar, kısa bir müddet sonra doğmuşlardır. Bunun üzerine, iki, üç, dört çocuk, fakat hepsi kız doğuran 74 kadın üzerinde aynı tecrübeyi yapan doktorun zahmeti boşa gitmemiş ve bu kadınların hemen hepsi oğlan doğurmuşlardır.

Doktorlarımızın fikri

Biz bu hususta doktorlarımızın mütalealarını almayı faydalı bulduk. Evvelâ bu sahadaki tecrübeleri ile tanınmış doktorlardan Orhan Tahsine müracaat ettik, dedi ki:

— Evvelâ bir kadının asidite halinde olduğu zaman erkek, alkalinite olduğu zaman da kız doğuracağı fennen sabit değildir. Cinsiyetin tayini hususunda elimizde birçok usuller vardır. Ben bu usulleri değil, yüz kadın üzerinde şimdiye kadar binlerce kadın üzerinde tecrübe ettim, birinde de yüzde yüz kat'î netice alamadım. Bir kadının doğuracağı çocuğun cinsiyetini tayin hususu, henüz fennen yüzde yüz mümkün olamadığına göre doğacak çocuğun cinsiyetini tebdil hiç mümkün olamaz.

Ben böyle bir şeye inanma. Esasen teşekkül etmiş veya teşekküle başlamış bir çocuğun cinsiyetini tebdil ve uzviyetini değiştirmek aklın, mantığın da almıyacağı bir şeydir. Bu olsa olsa, asidite veya alkalinite halinin cinsiyet tayininde yüzde yüz kat'î netice veren bir usulü bulunmuş olmasıdır. Eğer böyle ise onu da tecrübe eder ve bakarız. Kat'î netice alacak mıyız, almıyacak mıyız.

Gene bu sahadada çok çalışmış doktorlarımızdan Atif Potungil ile konuştuk. O da dedi ki:

— Asidite ve alkalinite hallerinden çocuğun cinsiyetini tayin etmek meselesi halledilmiş bir keyfiyet değildir, çocuğun cinsiyetini tebdil keyfiyeti de tamamen uydurmadır. Böyle bir şey olamaz.

Sonra bu tecrübeleri yeni şeyler değildir, çocuğun cinsiyetini asid veya alkalın ile tayin işi bir hayli zamandır düşünülmüş, tecrübe edilmiş, fakat hiç birinden bir netice alınmamıştır. Bu ilaçlarla cinsiyet tebdilini iddia etmek ise

biraz gülünç olur. Eğer asidite ve alkalinite usulüne cinsiyeti tayin hususunda yeni bir muvaffakiyet elde edilmiş ise ki hiç ihtimal veremem - bundan bizim haberimiz yoktur. Bakalım bu usul bize de gelsin, bir de biz tecrübe edelim, ne netice vereceğini görelim.

Bu iş bir parça da laboratuvar işi olduğu için Cerrahpaşa laboratuvar şefi bakteriyolog Fethi ile de görüştük. Esasen Fethi bu sahadada uzun zamandanberi tecrübelerle girişmiş bulunuyor. Fakat o da menfi cevap verdi ve dedi ki:

— Çocuğun cinsiyetini tayin hususunda birçok tecrübeler, usuller vardır. Bunlardan birisi de arpa, buğday tecrübeleridir. Birer saksıya arpa ve buğday ekilir. Gebe kadının her sabahki ilk idrarı ile bu saksılar sulanır. Eğer arpa fazla neşvünema bulursa doğacak çocuğun erkek, buğday fazla neşvünema bulursa doğacak çocuğun kız olduğu anlaşılır. Fakat bu kat'î değildir, bu usule ilmi bir usul de denilemez ve iltifat edilemez.

Aalkalin ve asidite ile tayini cinsiyette de ben imkân görmüyorum, çünkü alkalın ve asid kanda ve bütün mayyatı maraziyede bulunur. Bunlardan biri mayyatı maraziyenin hangisinde bulunmalıdır ki cinsiyet üzerine müessir olabilsin ve bunlarla tayini cinsiyet mümkün olsun? İngiliz cerrahının bu husustaki tecrübelerinde vuzuh yoktur. Vuzuh olmadıkça da herhangi yeni bir tecrübe hakkında bir şey söylemek mümkün olamaz.

Bugün fennin bu sahadada muvaffak olduğu tek nokta, vakit ve zaman geçirmeden bir kadın gebe midir, değil midir, onu tesbit edebilmekten ibaret kalmıştır, beş günlük bir gebeliği, hattâ daha ileri giderek 24 saatlik bir gebeliği bile tesbit edebiliriz. Fakat daha henüz cinsiyetin kat'î surette tayini bile mümkün olmamıştır. Bu vaziyette cinsiyet tebdili düşünmek bile beyhude zahmet olur.

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Bakırköy Yenimahalle Tayyareci Sadık sokak 60 No.lu evde Ali kızı Nefise 18/5/937 tarihinde Sandığımızı bıraktığı para için verilen 93330 numaralı cüzdanı kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmayacağı ilân olunur.

Ekonomik kalkınma

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Halk Bankası ve Halk Sandıkları

«Ucuz kredi ve bol kredi» çerçevesile izah edilebilir Bayar hükümetinin kredi politikasının yeni bir tezahürü olarak ta önümüzdeki aylarda halk bankası ve halk sandıklarının kurulmasına şahid olacağız. Küçük san'atkar, küçük esnaf gibi zümrelerin kredi ihtiyacını karşılamak maksadile kurulan bu müesseseye hazinenin iştirakini temin edecek kanun lâiyhası da Meclisin pazartesi toplantısında görüşülecektir.

Bu lâyiha ile halk sandıklarının sermayelerini halk bankasının iştirakini temin etmek suretile ilk tesis masraflarını karşılamak üzere hazinece 200.000 liralık bir yardım derpiş olunmaktadır. Bu para ile açılacak halk sandıkları hisse senedleri halk bankasına mal edilecektir. Halk sandıklarının ifa edecekleri hizmet idarei hususiyelerle belediyeleri yakından alakadar ettiğinden bu sandıkların sermayelerinin takviyesi için mezkûr resmi müesseselerin bütçelerinden her sene muayyen nisbetlerde tediyelerde bulunmaları esasî lâiyhaya dercedilmiştir. Bu nisbetler her yıl meclisi umumî ve belediye meclisleri tarafından tesbit olunacaktır.

Otomobil ile İstanbuldan Avrupaya

(Baş tarafı 6 ncı sayfada)

biz neye yapamıyoruz?» demiyorlar mı? İfrit oluyorum. Her türlü ileri hareketleri muhit yaratır. İhtiyaç hâsıl olmadan inkılâb olmaz. Bir çok eksiklerimiz tamamlanmadan, bir sürü kusurlarımız örtülmeden «Güzel san'atlar» harekete geçmez. Bu ilim işidir, irfan görüşüdür. Cezaletle, görgüsüzlikle hiç bir tarafta «güzel san'atlar» yer bulamamıştır. Arasında doğan büyük istidadi san'atkar da, bilgisiz, görgüsüz, zevksiz insanlar arasında boğulur kalır. - San'atkarı, halk doğurur, halk yaşatır. - İhtiyaç haline gelmeden, ona acıkmasın, onun için hasret çekmesini bilmeden «güzel san'atlar» kılını bile kıpırdatmaz. Gayet nazın, gayet alıngandır. Ufak bir istiskalden derhal kırılır. Onu, garbda, o kadar şımarık biyütmüşlerdir ki, şarka hâlâ ısınmamış, yerleşmemiş, misafirlikten hâlâ kurtulamamıştır.

Eskiden kurnaz davranmış «din» kisvesine bürünmüş, kendini öyle saydır - mişti: Cami, medrese, sebil olmuş, m - mariye girmiş. İlâhi, âyin, kaside olmuş, musikiye sokulmuş. Ayet, hâdis, İsmi Celâl olmuş «hat» a yani resme sahib olmuş. Şimdi devir değişince he - men garblı kıyafetle karşını - za çıktı. Şimdi onu benimsemeye çalışıyoruz. Fakat o kadar geç kalmışız ki, yaşlı ağaca aşu yapar gibi, biraz geç tutuyor.. çok emek vermek lâzım. Zaten ne olduysa, iki devir arasında kalan bizlere oldu. Bu işin fedakârlığı bizim o - muzlarımızı yükledi. Evvel gelenlerin kırdıklarını tamir, bizlere düştü. Biz - den sonra geleceklere ne mutlu! Her şeyi hazır bulacaklar. Dik, sula, yetiştir; ama meyvasını tatmadan:

«Harmanı ömrü savurduk, taneyi ver - mekteyiz»
«Âsiyabı çarha geldik şimdi nevbet bekleriz!»

Demeğe insanın pek dili varmıyor. Ne olurdu Yarabbi; şu cumhuriyet çocukluğunda ilân edilseydi. Şimdiye kadar çoktan kıvamını bulur, ahir ömründe ben de rahat ederdim.

Vasfi R. Zobu

61 yaşında bir Çin Kadınının Kahramanlığı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Tsining sokaklarında vukua gelen muharebeler esnasında, beş saat zar - fında Japonlar iki bin kadar telefât vermişlerdir.

Çin kuvvetleri, Uçov, Kunnien, Teş - çiang, Kvangpp3ungu da geri almışlar, ve bu suretle düşmanın Pihangli bo - yunca münakalâtını kesmişlerdir.

Bir millet çarpışıyor

Şanghay 14 (A.A.) — Amerikalı muharrir - lardan Bayan Agnes Smedley sekizinci Çin ordusu karargâhında üç ay kaldıktan sonra Hankov'a gelmiştir.

Bayan Smedley, bütün Çin abalısının, bu mücadelede hemen hemen imkânsız olan zor - luklara rağmen müttehid bulunduğunu kay - dettikten sonra binlerce Çinli muharibin kar - lar içinde yalın ayak yürüdüklerini ve bun -

Yeni Fransız kabinesi henüz kurulamadı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

hayet sosyalistlerle komünistlerin kam - biyö mürakabesi talebi en hâd bir dev - reye girdi. En sonunda Chautemps bu vaziyeti bir emniyet meselesi telâkki etti ve istifasını Cumhuriyetine verdi. Buhran etrafında aldığımız telgraflar şunlardır :

Paris 14 (Hususî) — Chautemps kabinesinin istifasına başlayan siyasî bu - hrân bütün Fransada, bilhas:sa Parisde büyük bir heyecan uyandırmıştır. Ga - zetelerin erkenden birbiri a - dınca ç - kardıkları muhtelif tabırlar halk tarafın - dan kaşılmıştır. Umumi yerlerde mu - htelif partilere mensup gruplar arasında hararetli münakaşalar olmakta, rüis - takbel kabine hakkında tahminler or - taya atılmaktadır. Elize sarayı önünde erkenden toplanmağa başlayan moraklı kütiesi akşama doğru kesafe:ini arttır - mıştır.

Sosyalist ve komünistlerin hükümet le teşriki nesâilerine nihayet verme - leri üzerine Chautemps kabinesinin ist - ifasına başlayan buhran şu seyri takib etmiştir:

Buhran nasıl başladı?

Sol cenah delegelerinin son toplantısın - da, sosyalistler itimad takririne hükümet ta - rafından «para serbestisinin muhafazası» fikrasının konulmasına, gruplarına malî - mat vermeden muvafakat edemiyceklerini bildirmişlerdir.

Bunu müteakib meclis tekrar toplanmış ve B. Herriot, meb'uslardan Elbel ve Se - rol'ün itimad takririni okumuştur. Azlık a - dına, meb'us Barety takrire aşağıdaki lâve - nin yapılmasını teklif etmiştir:

Eski Başvekilin sözleri

«Meclis, kambiyo kontrolü aleyhinde o - lan evvelki kararını teyid eder». Sabık Başve - kil B. Flandin bu teklife müzaheret etmiş - tir.

Komünistlerin vaziyeti

Sosyalist Cumhuriyetçiler Birliği adına Frossard Radikal sosyalist grubu adına Serol beyanatta bulunarak, halk cephesini idame arzusunda olan grubunun itimad reyî vere - ceğini bildirmiştir. Bunun üzerine Komünist - ler adına Ramette söz almış ve Chautempsın halk cephesi programını noktası noktasına tatbik etmek istediğini bildirmemesinin esefe değer olduğunu bildirmiş ve partisnin sos - yal talebelerini saydıktan sonra:

«İtimad takriri aleyhinde rey vermiyor - sak, bu münhasıran halk cephesini yıka - mak içindir» demiştir.

Chautemps'in mukabelesi

Buna Chautemps şu suretle cevap ver - miştir:

«Verilen söze daima sadıkım. Asıl Fran - sız milleti hissiyatının bizden iptidai vakarı bir tarafa bırakılmaklığını istemiy olacağını zannetmiyorum. B. Ramette serbestisini iste - di. Kendi hesabına bunu veriyorum.»

Başvekilin bu sözlere sağ cenahlarla mer - kezde ve bazı sol cenah sıralarında şiddetli alkışlarla karşılanmıştır.

Chautemps'in bir müdahalesinden sonra, Eski Başvekil Flandin teklifini geri almış ve Reis Elbel ve Serol itimad takririnin reye ko - nulacağını bildirmiştir. Bu esnada Sosyalist - ler celsenin tatilini istemiyşlerdir.

Sosyalistlerin talebi

Fasla esnasında, Sosyalist nazırlar, Chau - temps'dan, kendisini halk cephesi hükümeti olarak telâkki ettiğine dair teminat alma - dıkları takdirde hükümetten çekilmek mec - buriyetinde bulduklarını bildirmişler ve bunun üzerine buhran baş göstermiştir.

Meclis sabah açılınca

Meclis seelsel sabah saat 4,45 de açıldı; vakit hükümet âzasına mahsus sıralar boş bulunuyordu. Reis B. Herriot, Başvekilin, mü -

lardan bir çoğunun gece harekâtı esnasında donan el ve ayaklarını kaybettiğini an - latmaktadır.

Bütün bir millet kendi kendini öğreten bir ordu haline gelmiş ve bu suretle şimal Çinde Japon işgalini pek zorlaştırmıştır. Ekseriya 100 kışl eli tüfekte hareket etmekte ve silâhli olmuayanlar ölen arkadaşlarının veyahud Japonların silâhını kullanmakta - dir.

61 yaşında bir kadının fedakârlığı

Şanside 200 maden amelesi, Japonlar yak - laşırken, zorla tersaneyeye girerek silâhlan - mışlar ve allelilerde de birlikte götürerek mu - harebe ede ede kendilerine yol açmışlar ve muntazam Çin kıtaatına yardımda bulun -muşlardır. 20 nci fırfaya mensup olan Ja - ponlar burada 1000 ölü ve 50 esir vermişler - dir. Bu madencileri 61 yaşında bir kadın ida - re etmekte idi.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satın Alma Komisyonundan:

- 1 — Açık eksiltmesi pahalı görülen 7000 kilo sabunun 20/1/1938 Perşembe günü saat 11 de eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasnılanan tutarı 2100 lira ve ilk teminatı 158 liradır.
- 3 — Şartname ve evsaf komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin gün ve saatte vezne makbuzu veya Banka mektubları ile birlikte Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. (212)

zakerenin bundan sonrasında alakadar olmak - tan vazgeçtiğini bildirmiş ve biraz sonra da celseyi tatil etmiştir.

Komünistler salonu terkederken «Halk Cephesi» diye bağırılmışlar, sağ cenah da bu - na «Moskovaya» diye cevap vermiştir. Meb - uslar başka bir hâdise olmadan çekilmiş - lerdir.

Blum saat 4 ü biraz geçerek meclise gel - miş ve istifa mektubunun yazılmasına işti - rek ederek bu mektubu B. Chautemps'a ver - miştir.

Bunun üzerine Chautemps da saat beş buçukta kabinenin istifasını Cumhuri - yetine vermiştir.

Görüşmeler

Nazırlar 5,30 da Elysee'den ayrılmışlar - dir. Sarayda yalnız B. Chautemps kalmış ve B. Lebrun ile görüşmesine devam etmiştir. Görüşme saat 6,15 e kadar sürmüştür.

Bu görüşmelerden sonra Cumhuriyet Baş - kanı, yeni kabinenin teşekkülüne kadar ca - işlerin sevk ve idaresine istifa eden kabineyi memur etmiştir.

Cumhuriyet Başkanı yeni kabinenin teşkilini, tekrar Chautemps'e teklif etmişse de red ce - vabı almıştır.

Parti şefleriyle temastar

Paris 14 (Hususî) — Yeni kabinenin ku - rulması için sabah erkenden istişarelere baş - lamış olan Cumhuriyetli Lebrun sırasile meb - usan meclisi reisi Herriot, âyan meclisi reisi Janney, Blum radikal sosyalist partisi şeflerinden milli müdafaa nazırı Daladier, aynı partiden Sarraut, sağ cenah mümessili Flandin ve nihayet maliye nazırı Bonnet'yi kabul etmiş, kabine buhranının sür'atle hal - li için fikir teatisinde bulunmuştur.

Daladier, yeni kabineyi kurmak için Cum - hurrelisi tarafından kendisine yapılan teklif - i reddetmiştir.

Bonnet'in cevabı

Bunu müteakip aynı teklif maliye nazırı Bonnet'ye yapılmış, Bonnet de Cumhuriyetli - nin teklifini prensip itibarile kabul ederek, kat'î cevabını yarın bildireceğini söylemiştir.

Yeni kabineyi teşkil meclis memur edilen Bon - net, akşam geç vakit, Elize sarayından çıkar - çıkmaz derhal istişarelere başlamış ve ilk o - larak eski başvekil Chautemps'in evine git - miştir.

Bonnet, gece yemeğini de muhtelif parti şefleriyle birlikte yemiş ve istişarelere dev - am etmiştir. Vaziyet ancak yarın (bugün) tevazzuh edecektir.

Sosyalistlerin vaziyeti

Paris 14 (A.A.) — Sosyalist parlamento - grupu, kısa bir müzakereden sonra, halk cep - hesine sadakatini beyan eden ve başvekilîti sosyalistler için istiyen bir karar sureti ka - bul etmiştir.

Halk cephesinin vaziyeti

Paris 14 (A.A.) — Siyasî mahfeller «Halk cephesi» formülünün çaresiz bir şekilde aka - mete mahkûm olduğu kanaatinde idlerler. Bu mahfeller yeni kabinenin parlamentoda Blum ve Chautemps hükümetleri kad - rı bü - yük bir ekseriyete sahip olmaları ihtimali olduğunu söylemektedirler.

Borsa kapandı

Paris 14 (A.A.) — Kambiyo borsası bugün kapalıdır. Fransa bankası şimdilik kambiyo üzerindeki bütün muameleleri durdurmalara - nı diğer bankalardan istemiştir.

Esham borsası her zamanki gibi açıktır. Frank, bugün Londra borsasında 151 bu - çuğa kapanmıştır.

Aemirakının vaziyeti

Vaşington 14 (A.A.) — Maliye, frank bu - hranının inkışafını büyük bir alâka ile takib etmektedir. Maliye, şimdiye kadar İngiltere, Fransa ve Amerika arasındaki üç taraflı itil - lâfi vikaye etmeğe matuf hiçbir harekete bulunmamıştır.

Grevler devam ediyor

Lille 14 (A.A.) — Odomez ipek fabrikası - nın 1100 işçisi grev yapmış ve fabrikayı işgal etmiştir. Grevin sebebi, idarenin fabrikayı kapamağa karar verdiğini 48 saat gibi kısa bir mühlet evvel amelele bildirmesidir.

★

Fransız kabine buhranı, bu satırla - rın yazıldığı anda henüz halledilmiş bu - lunmuyordu. Son dakikada Sosyalist - lerle Komünistlerin arasında çıktığı ha - ber verilen noktai nazar ihtilâfı ise, şim - diye kadar devam eden «Halk cephesi hükümeti» formülünün ebediyen terke - dilmesini icab ettiren bir durum hasil etmiştir. Hâdisatın seyri, bir Sosyalist kabinenin işbaşına geleme:eceğini gös - terdiği gibi Komünistler haric olmak ü - zere dahi Sosyalistlerle Radikal Sosya - listler ve bazı sol unsurlardan mürek - keb bir kabinenin de, bugün için mev - zuubahs olamayacağını gösteriyor.

Fakat şu muhakkak ki, bugün, Fran - sada, dünyanın tertibinde bir hükümet ku - rulması artık mevzuubahs olamaz.

"Son Posta"nın

Hikâyesi

ARADLI YAĞCI

Yazan:
Kadircan Kafli

Amon heykelinin önünde yığın yığın altın ve gümüş paralar, kupalar, leğenler, bilezikler, küpeler vardı. Bunların üstündeki yakutlar, zümrüdlere ve elmasların renk renk parıltıları salonun loşluğunda daha çok göze çarpıyordu.

Üçüncü Totmozis dize geldi ve ellerini heykelle doğru uzatarak haykırdı:

— Ey Amon! Ey büyük Teb şehrinin ve bütün Mısırın biricik Tanrısı, bana bunları senin ayaklarının dibine getirmek imkânını verdiğin için şükranlarım sonsuzdur.

Mabedin derinliğinden ve tam Amon heykelinin başı hizasından bir ses geldi:

— Ey benim cesur, akıllı ve sevgili oğlum! Gösterdiğim yolda yürüdükçe benim düşmanlarım solucanlar gibi yerlerde sürünecekler, aşıktan öleceklerdir. Seni takdis ediyorum.

— Ey Amon, ey beni yaratan ve büyüyen babam! Yol göster! Bundan sonra senin büyük adını nerelere götürüreyim? Nerelerin hazinelerini sana getireyim?

Deminki ses daha sert ve uğultulu olarak duyuldu:

— Arad ülkesine git! Oranın ambarları buğdayla doludur. Henüz hasad kalkmadı, yemişler ağaçların üstündedir. Onlar sana ve askerlere armagan olsun! Dileklerime ve âdetlere aykırı gitmedikçe zafer hep senindir. Çabuk davran, ey cesur oğlum!

Totmozis dışarı çıktı. Askerlerine bağırdı:

— Amon bize en zengin buğday ambarlarını, en tatlı ve olgun yemiş bahçelerini bağışladı. Sizi oraya götürüyorum!

Bir uğultu koca şehrin üstüne gürledi. Kılıçlar parladı, atların nallarından kıvılcıklar çıktı, arabaların tekerlekleri gök gürültüsünü andıran sesler çıkardı ve büyük Mısır ordusu, Arad ülkesine doğru, Filedeki çağhyanlar gibi aktı.

Atların iki binden çoğu daha bir ay önce Maceddo zaferinde elde edilmişti. Arabaların da bin tanesi hâlâ Suriye prenslerinin armalarını taşıyordu.

Bu sırada Amon mabedinin başpapazı etrafa bakındı, içeride kimsenin kalmadığını görünce üç dört adam boyundaki koca heykelin gerisine doğru yürüdü. Küçük bir kapıdan girdi. Orada tam heykelin arkasına düşen bir delik önünde ayakları zincirli, kolları bağlı olarak duran bir ihtiyara yaklaştı. Duvarın oyuğundan bir hamur parçası aldı. İhtiyarın ona doğru uzanan ve derileri kemiklerine yapışmış olan ellerine attı.

★ Fenikli kaptan gemisine gitmek için yürüdü. Biraz sonra son ümidle geriye döndü. Yağcı Abnere:

— Verdiğim fiatın geçen yıldan yüzsek olduğun bir defa daha hatırlatayım.

"Son Posta"nın edebî romanı: 36

Bir Genç Kızın Romanı

Muazzez Tahsin Berkand

— Bize bir de kendi kompozisyonundan çal! Kendi kompozisyonlarını istiyorsun!

Genç kız sersemlemiş gibi geri geriye giderek sahnedan çıktı, fakat alkış, zincirlerini koparıp kaçan kudurmuş bir hayvan deliştilerle gürlüyordu.

— Selma, kızım, seyirciler İspinozun bir parçasını istiyorlar.

— Rica ederim, böyle bir şeyin kabul olmadığını söyleyiniz hocam.

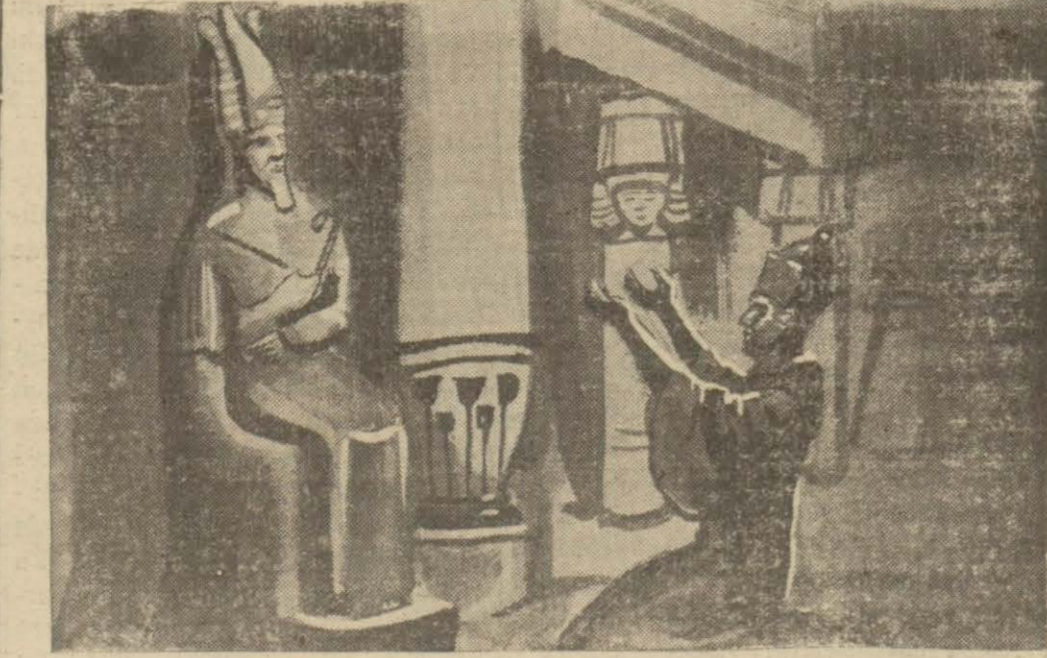
— Niçin yavrum? Sana karşı gösterilen bu büyük sempatiye karşılık sen de minnettarlığımı isbat ederek bir şey çalmaz mısın?

Salonda halk coşmuştu. Yukarı balkondan mektebli gençlerin yüksek sesle:

— İspinoz, İspinoz... diye bağırıyorlardı.

Kulakları uğulduyarak tekrar sahneye çıktı. Başında karmakarışık sesler birbirleriyle mücadele ederek çırpıyorlardı.

Son kompozite ettiği «Boğaziçi Suları» isimli vals çalıp bitirdiği zaman halk

Üçüncü Totmozis dize geldi ve ellerini heykelle doğru uzatarak haykırdı.

Bu yıl zeytinler az diye daha pahalı satacağını umuyorsun. Fakat sunu bil ki umduğun gibi olsa bile gelecek yıllar için de sana faydalı bir müşteriyim.

Dedi.

Abner cevap vermedi. Gizli bir mahbes gibi yer altında yapılmış olan depoya girerek sıra sıra duran zeytinyağı varillerini sevinçle seyretti. Bunların hepsi de bir kaç ay sonra boşalacak, yerine altın ve gümüş dolacaktı. Abner onları aldıktan sonra daha yukarılara, Orant nehrinin öteki yakasına geçecekti. Çünkü şu Totmozis belasının bir gün onun hem malını, hem canını alması mümkündü. O zamana kadar denize yaklaşmaması, içerilerde henüz yağmalık mallar tükenmediği içindi.

O gece sabaha karşı kasabanın doğu kapısından, nal şakırtıları, uğultular ve Mısırlı askerlerin herb haykırıları duyuldu. Bunlar Totmozisin ordusundan bir müfrezeydi.

Zinemde evler boşalıyor, ufak tefek eşyalarını, hastalarını ve çocuklarını sırtlamış olan halk, hayvanlarını önlerine katarak dağlara doğru kaçıyor.

Mısırlılar bir sel gibi sokakları doldurdular, kapıları tıkdılar ve şehirden pek az kişi kaçabildi.

Şimdi yaman bir yağma başlamıştı.

Çığlıklar, iniltiler birbirine karışıyor; küfürler, kılıç ve kalkan şakırtıları bu acı seslerin üstünde binlerce canavarın hor murtuları halinde yükseliyordu. Bu karışıklık arasında Abner kendi dükkânının biraz ilerisine doğru koştu. Oranın sahibi sivri sakallı bir ihtiyardı. Muskalar, ilaçlar, büyüler ve zehirlerle uğraşırdı. Fakat şimdi meydana yoktu. Kaçmış olacaktı.

Abner bir dolaba çekti. Arkasında pişmiş topraktan kavanozlar vardı. Birini seçti ve dışarı fırladı.

Biraz sonra yağcının dükkânı da yağ-

ma ediliyordu. Fakat hiç kimse onun altındaki mahzenin farkına varmamıştı. Askerler dışarı çıkarken kumandanları Me notisile burun buruna geldiler. Arkasından Fenikli kaptan vardı.

Kaptan köşedeki masayı gösterdi. Masayı kaldırıncaya dösemeyi bir yarıktan tutarak kaldırdılar. Bodruma giden karanlık bir merdiven göründü.

Abner elindeki toprak vazoyu varillerin ağzlarına götürüyor; her birine biraz döküyordu. İşini bitirince bir köstebek gibi varillerin aralarına kaydı.

Menotis fiçilerden birinin musluğunu açarak avucunu tuttu ve tekrar kapadı. Eline bakarak sevinçle haykırdı:

— Gerçekten zeytinyağı!..

Sonra yanındaki bir zabitle bir kaç askere bakarak ilâve etti:

— (Ra) bayramı yolda geçti. Yağ içemedik.

Mısır askerleri zeytinyağını çok severlerdi. Fakat ülkelerinde pek az ve pahalı olduğu için yalnız bayramlarda biraz içerlerdi.

Şimdi bol bol içebilirlerdi. İçtiler ve içtikçe sevinçten hoptadılar. Ertesi sabah müfreze zeytinyağına kaniksamış bir halde kasabadan ayrıldı. Çevirdikleri kordonun içinde yüzlerce esir, bir çok mallar ve paralar vardı. Zinemde bir kaç ihtiyarla bir kaç kadın ve dağa kaçıp da dönmüş olanlar vardı.

Abner onları topladı:

— Mallarınızı ve sevdiklerinizi geri vereceğim. Siz de bana Mısırlıların üstlerindeki altın ve gümüşleri verir misiniz?

— Kendileri de senin olsun! Bize kolayını söyle!..

— Arkalarından gidin, güneş gök yüzünün ortasına yükselince Mısırlıları ma bud Baal çarpacaktır.

Gittiler.

Güneş gök yüzünün ortasına geldiği

zaman Mısırlı askerler yollara yıkılıyor; kıvrana kıvrana ölüyorlardı.

O akşam Abnerin dükkânı, Mısırlıların altın ve gümüşten süsleri, paralarla doluyordu. Halk onu çılgin gibi alkışlıyordu.

Abner önüne yığılanları birer birer gözden geçirdikten sonra şöyle söyledi:

— Zorba müşteriye rastlamayıp da üç ay daha saklasaydım daha çok kazanırdım.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:
Kaplan

Yazan: Mark Yefetof

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

— Aferin kızım, işi pek iyi idare ediyorsunuz; böyle giderse az zaman sonra zengin olacaksınız..

«Sadeddin bey benimle alay mı ediyor dersiniz?»

«Fakat eğer dediği doğru ise hala, iki sene sonra evinizin harem dairesini gene satın alabileceğiz demek. Sizin için hatırlarla dolu olan o evin yabancılara eline geçmesi ve neş'eli geçiyor ki görüyorsunuz ki...»

«Bu mektubu okuduğunuz vakit belki de benim sinirli kızlar gibi kendimi üzüntüye, hasta duygulara bıraktığımı zannedeceksiniz. Hayır halacığım, sakın böyle yanlış düşüncelere kapılmayınız.. bu yazdığım şeyler benim içimin en gizli bir telinin sızkamasından başka bir şey değildir. Yokla hayatım öyle eğlenceli ve neş'eli geçiyor ki görüyorsunuz..»

«Size Perihanla Fahriyenin burada olduklarını yazmıştım. Onlarla şimdi hergün görüşüyoruz. Üniversitede büyük bir arkadaş grupları var. Geçen gün hep birlikte bir gezinti yaptık; gelecek cumartesi de kalabalık bir kafile halinde Belgrad ormanına gideceğiz. Görüyorsunuz ki kızınız sıkılmak şöyle değil, fakat içimin yalnızlığı niçin hergün biraz daha artıyor hala? Acaba kızınızın yanına gelmek sizi çok mu yorar? İşte bunu sormak için size şu satırları yazıyorum.

— Arkası var —

Devlet Demiryolları ve Limanları Şirketi'nin Umumi İdarəsi İhtisarı

Muhammen bedelleri, muvakkat teminat ve cinslerle mikdarları aşağıda yazılı üç liste muhteviyatı kayın ve meşe traversler 28/1/1938 Cuma günü saat 15,45 den itibaren sırasile ayrı ayrı veya toptan ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her listenin hizasında muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,45 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 141 kuruşun Eskişehir, İzmir, Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (205)

Eksiltme listesi	Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	
				Lira	Kr.
No. : 1	Kayın	111.000	324.120	16714	80
2	"	33.000	94.710	5985	50
3	(Kayın Meşe)	(6.000 3.000)	28.110	2108	25

Muhammen bedeli 8500 lira 10 kuruş olan galvanize gaz borusu ve teferriatı Flânçlı ve Ambuvatmanlı dökme boru Ambuvatmanlı vana, dirsek ve saireden mürekkebe 17 kalem malzeme 3/II/938 Perşembe günü saat 15 de Haydarpaşada Gar binası içinde toplanan Komisyon tarafından kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve resmi gazetenin 1/7/937 T. 3645 No. lu nüshasında intişar eden talimatname dairesinde alınmış ehliyet vesikası ve 637 lira 51 kuruşluk muvakkat teminatla teklif mektuplarını muhteviyatı zarflarını eksiltme günü saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Haydarpaşada Satınalma Komisyonu tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. «127»

GRİPİN

Eaş, a.ş, n.ş, grip, romatizma ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

İstanbul Defterdarlığından :

Cins ve mevkii	Senelik	
	Muhammen kirası	Kira müddeti
Sultanahmedde Divanyolu caddesinde Sıhhiye Müzesi altında köşe başında eski 150 yeni 134/1 No. lu dükkân:	108	İki Yıl
Ahırkapıda İskele caddesinde evvelce Tıbbiye mektebi olarak kullanılan eski 5 yeni 7 No. lu bina:	144	

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı yerler hizalarındaki müddet ve bedeller üzerinden bir ay içinde pazarlıkla kiraya verilecektir. İsteklilerin ve şeraiti ile tediyeye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 10/2/938 Perşembe günü saat on dört kadar Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (265)

CAFER Müşhil Şekeri

Tesiri kat'î, içimi kolay en iyi müşhil şekeridir.

Bilûmum eczanelerde bulunur.

zaman Mısırlı askerler yollara yıkılıyor; kıvrana kıvrana ölüyorlardı.

O akşam Abnerin dükkânı, Mısırlıların altın ve gümüşten süsleri, paralarla doluyordu. Halk onu çılgin gibi alkışlıyordu.

Abner önüne yığılanları birer birer gözden geçirdikten sonra şöyle söyledi:

— Zorba müşteriye rastlamayıp da üç ay daha saklasaydım daha çok kazanırdım.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:
Kaplan

Yazan: Mark Yefetof

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

— Aferin kızım, işi pek iyi idare ediyorsunuz; böyle giderse az zaman sonra zengin olacaksınız..

«Sadeddin bey benimle alay mı ediyor dersiniz?»

«Fakat eğer dediği doğru ise hala, iki sene sonra evinizin harem dairesini gene satın alabileceğiz demek. Sizin için hatırlarla dolu olan o evin yabancılara eline geçmesi ve neş'eli geçiyor ki görüyorsunuz ki...»

«Bu mektubu okuduğunuz vakit belki de benim sinirli kızlar gibi kendimi üzüntüye, hasta duygulara bıraktığımı zannedeceksiniz. Hayır halacığım, sakın böyle yanlış düşüncelere kapılmayınız.. bu yazdığım şeyler benim içimin en gizli bir telinin sızkamasından başka bir şey değildir. Yokla hayatım öyle eğlenceli ve neş'eli geçiyor ki görüyorsunuz..»

«Size Perihanla Fahriyenin burada olduklarını yazmıştım. Onlarla şimdi hergün görüşüyoruz. Üniversitede büyük bir arkadaş grupları var. Geçen gün hep birlikte bir gezinti yaptık; gelecek cumartesi de kalabalık bir kafile halinde Belgrad ormanına gideceğiz. Görüyorsunuz ki kızınız sıkılmak şöyle değil, fakat içimin yalnızlığı niçin hergün biraz daha artıyor hala? Acaba kızınızın yanına gelmek sizi çok mu yorar? İşte bunu sormak için size şu satırları yazıyorum.

— Arkası var —

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Defineleri

O aralık elime geçirdiğim keseri sağ elimin bütün kuvvetile Bauman'ın kafasına indirdim. Alnından aşağı kırmızı bir kan fışkırdı ve gözlerinin çukurlarını doldurdu. Bir iki defa sallandıktan sonra yere yuvarlandı

— Plân! Plân!
Diye bir canavar gibi haykırdım. Herifin üzerine atıldım.

İhtiyar zannettiğim bu adamın bir denbire doğrulduğunu ve harikulâde bir kuvvetle bana sarılıp masaya vurmayı başladığını gördüm. Masa yuvarlandı. Ben bir elimle Moizin gırtlığına yapışmıştım, bir elimle avucunda sıkıktığı deri plânı tutuyordum.

Bir demir gibi kuvvetli olan herifle boğuşmağa başladık. O esnada herifin kaşları, sakalları sıyrılıp düştüler. Alnından tanıdığım korkunç bir yüzün çıktığını gördüm:

— Bauman! Ah, mel'un!..

Diye bağırdım. Plânı hile ile benden alacağını değil mi? Taşı ne şeytanca tuzakla da ayağına getirttin.. demek plânın taşın içinde olduğunu biliyordun. O'nun bizim elimizden böyle bir tuzakla alacağını ha!

Bauman:
— Evet!.. diye sıkılmış gırtlığı arasından bağıyordu. O benimdir. Sen öleceksin!

— Ben değil, sen öleceksin! Bırak plânı!

Ve o aralık elime geçirdiğim keseri, sağ elimin bütün kuvvetile beni alçakça işgal etmiş olan bu mel'unun kafasına indirdim. Alnından aşağı kırmızı bir yelpaze açılmış gibi kan fışkırdı.. Kan gözlerinin çukurlarına dolup aşağı aktı.

Derhal yere yuvarlandı. Kafası ikiye ayrılmış, beyni arasından dışarı fışkırmıştı.

Çenesi titredi. Bauman derhal ölmüştü. Hemen avucundaki plâna atıldım. Mel'un elini o kadar kuvvetle sıkımsam ki plânı güç halle alabildim. Fakat koyu bir kan parçası plânın bir köşesini derhal boyuyordu. Elimle daha sıcak olanı sildim, çıkımadı. Deri kanı derhal içmişti.

İşte X. III plânındaki şimali şarki kısmı Baumanın kanının tahrib ettiği tahtı. Onu bıraktığım plânda ben tahminen çizmiş bulunuyordum.

Plânı cebime koymamıştım ki dışarıdan büyük bir gürültü işittim. Küçük kapıdan içeriye bağırmaları işiden bir kalabalık ve polisler girmişti.

Baumanın katili olduğuma yanmıyorum. Asla.. bundan zerre kadar bir nedamet duymamaktayım. Beni cinayet mahkemesinde ihtiyar bir yahudinin pazasına tamaan muhakeme ettikleri zaman dahi hiç bir sırrı söylemedim. Fakat avukatım bin dreden su getirerek beni müdafaa etti. 15 sene hapse mahkûm edildim. Burada bütün vicdanımla bir defa daha itiraf ederim ki buna hiç gam yemedim. Mahkemede hiç bir şey söylemevişimin sebebi, nasıl olsa bir gün hatımları her hangi bir çaresini bulup kurultulmaya ve definelere sahib olmaları kat'iyyen karar vermiş olduğum içindi.

Halbuki malûliyetimin hapisshanedede bana ihnet edeceğine hiç hesablamamışım. Göğsümdeki hastalık beni ölüme mahkûm etti. Gene itiraf ederim ki beni asil meymen eden Magdadır. Magda ilk gündoğuştu gibi ağıya ağıya peşimde rağmen ümidini kesmiş gibi göründü. Her halde Baumanın ölümüne onun tabiri hayata mahkûm etmiş olan kinini doyurduğunu zannediyordum. Ertesi sene memleketine gitti.

O vakit her şey gözümde söndü. Kızıtlı temin edebilmesi için defineleri atırdım.

Bunların temin ettiği bir kaç bin lirayı kızım namına bankaya yatırdım. Şimdi, hiç kimsenin başından geçemeyen büyük, korkunç bir maceradan sonra hayatı sönmüş, ölüme mahkûm bir adamın. Arkadakilere definelerin plân

— Ben değil, sen öleceksin. Bırak plânı!..

“Son Posta”nın sergüzeşt romanı

— 62 —

ları ve bütün esrarı olduğu gibi anlatarak bırakıyorum. Bu plân ve bu malûmlar elde oldukça definelerin yerini bulmanın son derece kolay olduğunu zannediyordum.

Vâkıâ Bauman ölmüştür. Fakat onun teşkilâtının adamları her halde define

leri ele geçirmek için çalışacaklardır. 1914 de muvaffak olamadılar. Plânlar esrarını tekrar 24 sene altı ay 18 gün sonra, yani 1938 senesi içinde bir defa daha ebedî güneşe açacaktır.

O vakit, mel'un define gangsterlerinden evvel davranınız ve uğruna, belki bir çok günahlarla ölüme mahkûm olarak helâk olduğum X. III definelerini meydana çıkarınız.

— SON —

Şile önünde müsademenin uyandırdığı bir deniz hatırası

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

muvasalat saatimizi bildirdi; yarın için «muhtemel muvasalat; saat 14» dedi.

O gün öğle yemeğinde bermutad sanda masaları dolaşan ikinci kumandanam sordum:

— Her şey o kadar ölçü ve hesap içinde olduğu halde neden muvasalat saatini «muhtemel» olarak gösterdiniz?

— Deniz, bu... dedi; Denizde daima sürpriz vardır, her şey «ihtimal» dâhilindedir. Onun için âdet «muhtemel» olarak söylemektir.

İkinci kaptan doğru söylemişti. O gece, bir aralık, gemide değişmiş bir şey, sür'atin düşmesi ve alışmadığım korkunç bir ses beni uyandırdı; karyolamın içinde doğruldu. Korkunç bir ses, şemelli bir sayha, küçük fasilalarla kulakları dolduruyordu. Pencereden dışarı bakıtım; gündüz bir aralık gene içine dalmış olduğumuz kesif sis tabakası pencerenin önüne artık bir perde germişti!

Bir müddet, endişe içinde, öylece kaldım. Sür'at düşmüştü; geminin çıkardığı ses, bizim tanımadığımız bir nevi düdük sesi idi; düdük değil, bir boru, hayır, bir devin gırtlığından çıkan korkunç bir sada... Demek, sis nihayet gemiyi ve hesabı mağlûp etmişti!

O gece sabaha kadar uyuyamadım. Vehm içinde, cankurtaran yeleklerine bakarak, tehlike halinde bineceğim, küçük gemi kadar büyük sandalın numarasını zihnen tekrarhıyarak sabahı ettim. Arada bir o korkunç ses duruyor; bir müddet sonra küçük fasilalı bağırmaları na devam ediyordu. Ah, şu son geceyi de selâmetle bir geçirseydik!

Geceyi selâmetle geçirdik; fakat, sis bir türlü geçmemişti. Bir gün evvel öğleden itibaren başlamış olan sis, gece fevkalâde kesafet kesbettikten sonra, sabahleyin güvertede üç metre fasıla ile iki insanın birbirini görmesine mani oluyordu.

Gecedemberi gemi, zaman zaman yarım yolla gidiyordu. Bir aralık tesadüf ettiğim ikinci kaptana:

— Sis, âletlerinizi ve hesablarınızı mağlûp etti! dedim.

— Hayır, dedi; mağlûp olmadık. New - York'a yakın olduğumuz ve bu

sular çok kalabalık olduğu için ihtiyat gösteriyoruz.

Günün bu ilerlemesine rağmen sis bütün kesafetle devam ediyordu. Saat on dört olduğu halde, gemi, pek az hafifleyen sis içinde yarım sür'atle yoluna devam ediyordu. Limana ne zaman varacağımızı bilemememizden gelen bir sinirlik ve sıkılma içinde, bana denizin soluk ve sincabi rengini pek az gösterecek kadar hafiflemiş olan sis içinde, kapalı güverteden, geminin yardığı sulara dalarak, vakit geçirmeğe çalışıyordum.

Birdenbire gözümde bir şamandıra iletmişti. Biraz sonra bir daha, arkasından üçüncü, dördüncü... Limana mı geldik? Bu sis içinde bu vapur limanı nası buldu? Soruşturup öğrendim: Nevyork limanına giren gemilerle çıkan gemilerin rahatça girip çıkmaları için, çift hatlı trenlerde olduğu gibi, şamandıralarla iki yol yapmışlar. 100 - 120 metre genişli - yinde ve iki sıra şamandıra hattı ile tahdid edilmiş bu yolun içinde imişiz. «Yarım saat sonra liman!» dediler.

Ben, böyle şeyler görmemiş ve sisde İstanbuldan Üsküdüra geçememeğe alışmış Şark çocuğu hayrette idim; her şeyi kabul ediyordum; fakat, bu geminin bu şamandıra hattının içine nasıl girdiğini, girdiği hattın, çıkanlara değil, girenlere mahsus yol olduğunu nereden bildiğini: bir türlü anlamıyordum. Bu işde bir hok kabazlık, bir sihirbazlık, bir trük olmak lâzım geliyordu!

İkinci kaptan beni temin etti:
— Âlet ve hesap, dedi; biz sahilde muayyen noktalara elektrikle mevceller gönderiyoruz ve cevap alıyoruz. Bu sayede geminin vaziyetini metre metre ölçmek kabildir!

Ben denizi ve kaptanlarla konuşmayı severim. Bu hikâyeyi pek çok kaptanıma anlattım. Hepsini de bana aynı tarzda cevap verdiler:
— Evet, oralarda fen terakki etmiş, bizim bilmediğimiz ve görmediğimiz âletler var.

İşte, ben de bunun için diyorum ki bizim gemicilerimizi dost memleketlerin gemilerine stajeri olarak göndermek ve dünya denizlerini böyle güzel gemilerde dolaştırmak lâzım.

Marmara ortasındaki Sevinç faciasını unutmavalım!

Muhittin Birgen

EKONOMİ

Denizbank teşkilâtı ve kadroları hazırlanıyor

Denizbank Umum Müdürü Yusuf Ziya Öniş banka teşkilâtı ve kadroları üzerindeki çalışmalarına devam etmektedir. Bankaya bağlı müesseseler Tahlisiye, Gemi Kurtarma ve Fenerler idaresi, Deniz Yolları, Akay - Yalova ve Vangözü işletmesi, deniz fabrikaları ve İstinye dokları, İstanbul, İzmir, Mersin, Trabzon liman ve klavuzluk idareleri olmak üzere bir takım gruplara ayrılacaktır.

Fabrika ve Havuzlar idaresi müstakil bir müdürlük halinde umum müdürlüğe bağlanacak, diğer kısımlar işletme muavinliğine tâbi olacaktır.

Denizbank faaliyete geçtikten sonra idaresi altına girecek müesseselerdeki murakıbların vazifesi de nihayet bulacak ve bu murakıblar Denizbankta başka vazifelere tayin edileceklerdir.

Denizbanka geçecek müesseselerde altmış yaşını dolduran memurlar da tasfiyeye tâbi tutulacaklardır.

Balıkçılar İktisad Vekâletine müracaat ettiler

Devlet Demiryolları balık nakliyatında yeni bir usul ihdas etmiş, balıkların hergün saat 12 de Haydarpaşada alâkadarlara teslimini şart koymuştur. Fakat balıkçılar bu saate balık yetiştiremedikleri için 2-3 gündür Anadoluya balık gönderilememiştir. Balıkçılar bu sulün değiştirilmesi için telgrafla İktisad Vekâletine müracaat etmişlerdir.

Karamanın ihracatı

Karamanda bağcılık büyük bir inkişafa doğru gitmektedir. Bu yıl Mersin tarikle dış piyasalara iki milyon kilo üzüm, altı yüz vagon buğday, yüz on altı vagon bulgur ihrac olunmuştur. Karaman halkının yüzde altmışı bağcıdır.

Halk bahçelerindeki ağaçları hastalıklardan korumak için ilâçlamağa mecbur tutulmuştur. Ağaçlarda ökse otu hastalığı başlamıştır. Bir aylık mühlet zarfında ağaçlarını ilâçlamayanlar cezalandırılacaktır.

Dün gelen zahire

Dün İstanbul zahire borsasına 16 vagon buğday ve 20 vagon arpa gelmiştir. Arpalar tamamen satılmış, buğdaylara alıcı çıkmamıştır. Zahire piyasası dün gevşek geçmiştir.

“İfşa eden idam olunur!”

(Baş tarafı 7 nci sayfada)

ların her nedense sıhhatleri pek bozuk.. daima bedbin ve solgun çehreli oluyorlar... İşte bakınız meselâ bir tanesini! Benzi ne kadar sarı!.. Bu mutlaka beyaz bir Rustur...

Merakla yerimden fırlayıp camlardan aşağı koridora baktım. Üç işçi fabrikamın dahili pavyonlarına giriyorlardı. Fakat bir tanesinin yüzü hakikaten son derece garib bir şekilde sapsarı, gözleri şanki yüksek fiyevrli bir hastanın gözleri gibi donuk donuk parlayan bir haldeydi. Diğer iki işçi onu âdeta kolundan sürüklüyorlardı.

Ben hayretle:
— Fakat bu adamcağız hasta!
Dedim. Profesör acı acı güldü:

— Evet.. dedi. Bakılınca hummalı tiroididen yatan bir hasta ayakta yürüyor zannedilir.. fakat bunların çoğu bu halde.. sıhhatlerinde maddî hiçbir şey yok.. vücudca hasta filân değiller.. fakat hemen hepsi ruhan hasta... Memleketterinden ayrı düşmüşler... Mesele burada...

O aralık fabrikamın işbaşı düdüğü ortalığı çınlatmağa başlamıştı.

Profesör hemen yaprak sigarasını masanın üstüne bıraktı. Çok müteessir bir halde:

— Maamafih.. dedi.. şu gördüğümüz adamcağızın ağır hasta olduğu muhakkak.. lâboratuara geçmeden şu dokto-

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 14 - 1 - 1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	628,	629,
Nev-York	0,79425	0,794
Paris	24,125	24,2
Milano	15,972	16,
Brüksel	4,6975	4,6
Atina	87,0225	86,8
Cenevre	3,4446	3,4
Sofya	63,6942	63,6
Amsterdam	1,4286	1,4
Prag	22,6512	22,6
Viyana	4,2133	4,2
Madrid	13,042	13,0
Berlin	1,9745	1,9
Varşova	1,1895	1,1
Budapeşte	4,	3,9
Bükreş	106,5286	106,5
Belgrad	34,355	34,3
Yokohama	2,7366	2,7
Moskova	23,7075	23,7
Stokholm	3,0890	3,0

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu 6m. % 60 peşin	—	—
A 6m. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	—	—
Aslan çimento	9 90	9 80
Merkez bankası	97 50	—
İş Bankası	10 25	—
Telefon	6 85	—
İttihat ve Değir.	13 25	—
Şark Değirmeni	1 15	—
Terkos	7 10	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » I vadeli	18 75	18 75
» » II vadeli	18,725	18,70

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	—	—
» I vadeli	—	—
» II pe.	—	—
» II va.	—	—
Anadolu mü. peşin	—	—

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk altını	1078	1079.
1 Banknot Os. B.	273.	274.

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

Son Posta'nın tefikası: 103

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Abdülhamid bir gün sereczacı Bekir Efendiye huzuruna çağırması: "Bekir Efendi, bu dünya imkân dünyasıdır. Para denilen o mel'un şey yok mu, bazan insanların dinini imanını satın alır!," demişti

Eğer çok ise, bir kısmını burada tedkik ettikten sonra, kalanları, (küçük mabeyn dairesi) ndeki yazı odasına gönderirdi.

Abdülhamid, başkalarının yanında soyunup giymekten, son derecede çekinirdi. Diyebilirim ki; uzun seneler, Müşfika kadınefendi ile Sırrıcemal kalfadan başka, onun çıplak halini kimse görmemişti.

★

Abdülhamidin sıhhati çok mükemmeldi. Başhekim Mavroyani paşanın, gençlik zamanında kendisine yaptığı telkinlerden sonra, hayatını çok muntazam bir şekilde idare etmeye ehemmiyet verdiği için, bilhassa saltanat devrinde belli başlı, ve ehemmiyetli hiçbir hastalık geçirmemişti. O, sıhhatinin bu mükemmeliyetini, bilhassa banyoya atfederdi.

Maamafih, ufak tefek rahatsızlıkları ve kırılganlıkları da eksik değildi. Kış günlerinde, hava ne kadar soğuk olursa olsun, açık araba ile selâmlığa çıktığı için ekseriya hafta içlerinde nezle ve hafif boğaz ağrıları geçirirdi. Fakat bu rahatsızlıkları esnasında da yatağa girmez ve çalışmasına kat'iyen fasıla vermezdi.

Hünkâr kendisinde böyle bir kırılganlık hisseder etmez, derhal hususî doktorlarından birkaçını ayrı ayrı çağırır; hemen ciğerlerini ve kalbini muayene ettirirdi. Çünkü onun en çok ehemmiyet verdiği şey, vücudunun bu iki cihazı idi.

Bilhassa ciğerlerini muhafaza etmeye çok itina gösterirdi. Hattâ onun içindir ki, kış mevsimlerinde, içi müflonlu podüsiyet yelekler giyerdi.

Verem hastalığının irsi olup olmadığı hakkında belki beş yüz defa doktorlarla mübahasele girişmişti. Bunun da sebebi, valide ve pederinin veremden vefat etmesi idi. Bu doktorlar, hünkârın maksadını bildikleri için, Abdülhamidin bu husustaki suallerine gayet mahirane cevaplar verirler; fikirlerini ve mütealeamlarını:

«Evet.. verem hastalığının irsi olduğunu iddia eden tabibler de vardır. Ancak, bu hastalık, natura meselesidir. Naturası sağlam olanlar, böyle bir tehlikeden kat'iyen endişe etmemelidir.»

Diye hülâsa ederlerdi.

Abdülhamid, kalbinin yorulmamasına da son derecede dikkat ederdi. Yoruca hareketlerde bulunduğundan sonra, muhakkak o meşguliyetine fasıla verir; bir müddet zamanını, istirahatle geçirirdi.

Böyle ufak tefek rahatsızlıklarında, kendisini muayene eden doktorların verdikleri reçeteleri, evvelâ diğer doktorlara gösterir; sonra, yaptırılmak için sarayın eczanesine gönderirdi. Fakat, eczanedan yapıp gelen ilaçları bir defa dahi kullanmayı aklından geçirmemişti.

Hemen hemen, diyebilirim ki; Abdülhamidin yegâne eczanesi, Mısırçarşısı idi. Sıhhatli zamanlarında, gidış müdürü Mahmud efendi, seccadecıbaşı İzzet bey, esvabcıbaşı İsmet beylerden birini sık sık Mısırçarşısına gönderir; oradan (koca karı ilaçları) dediğimiz şeyleri tedarik ettirirdi.

Bu zevat, Mısırçarşısına gittikleri zaman, hüviyetlerini kat'iyen bildirmezler, kendilerinin saraya mensub olduklarını kat'iyen hissettirmezlerdi. Muhtelif dükkânlara uğrarlar; birinden (kırk paralık ketentohumu), diğerinden (üç kuruşluk saparna), bir başkasından (altmış paralık ihlâmur çiçeği) vesaire alıp getirirler.. Abdülhamide verirlerdi.

Hünkâr, büyük bir dikkatle bunları saklardı. Ve kendisinde bir rahatsızlık hisseder etmez, bunları çıkarır, kendi bildiği gibi kendisine ilaç yapardı.

Fakat bunları, muhitindeki en mahrem şahsiyetlerden başka kimseye bil-

dirmek istemezdi. Hattâ, tabibler ve eczacılar bile, bunu bilmezlerdi. Tabibler, kendi yazdıkları reçetelerin hünkâr tarafından memnuniyetle kabul edildiğini, eczanelikiler de, yaptıkları ilaçların istimal edileceğini zannederlerdi.

Abdülhamid, şahsına verilen bir reçeteyi eczaneye yollarken, (sereczacı Bekir efendi) ye de:

— İlaçlarıma dikkat etsin, haaaa!

Diye, hususî bir haber gönderirdi. Böylece de herkese, saray eczanesinin ilaçlarıyla tedavi edildiğine dair bir fikir ve kanaat verirdi.

Efendilik zamanındanberi tanıdığı sereczacı Bekir efendiye son derecede emniyet ve itimad ederdi. Böyle olduğu halde, gene onun yaptığı ilaçları kullanmaktan çekinirdi.

Bir gün, bilmem ne gibi bir sebeble Bekir efendiye huzura istemişti. Fakat lâkrıyı döndürüp doluşturarak insanların sühuletle iğfal edilebileceği meselesine getirmişti. Ve hemen hemen aynen:

— Bekir efendi!.. Bu dünya, imkân dünyasıdır. Para denilen o mel'un şey yok mu, bazan insanların dinini imanını satın alır. Meselâ; bir adam, yüz lira karşısında boyun eğmez. Bin liraya ehemmiyet vermez. On bin lira için vicdanını kirletmez. Fakat, yüz bin lira vâdedilince, düşünmeye başlar. İşte bu düşünme yok mu? O, iğfalin başlangıcıdır. Artık o adamdan korkmalıdır.

Demişti.

Ve böylece de ona, bir ders vermek istemişti.

Halbuki Bekir efendi, kendisinin en ziyade emniyetini celbetmiş olan şahsiyetlerden biri idi.

Sertabib Mavroyani paşa, bir aralık bir meseleden ürkererek Rusya sefaret-hanesine sığınmıştı. Bu hâdisse, Abdülhamidi son derecede öfkelenmişti. Hattâ, bu emekdar doktorunun, artık kendisine olan sadakatının sarsıldığına hükmederek son derecede kederlenmişti. Kendisine ilişmeyeceğini temin ederek, sefarethanedan aldırıp saraya getirtilmişti. Ve saraya gelir gelmez de derhal huzuruna istemişti.

Büyük bir korku ve hicab içinde bulunan Mavroyani paşayı görür görmez:

— Yaaa, paşa, bana, bunu mu yapacaktın? Hiçbir zaman senden beklemedim. Bundan sonra, senin sadakâtından nasıl emin olabilirim? demişti.

Mavroyani paşa, hünkârın ayaklarına kapanarak:

— Affediniz, şevketlim, bir şeydir, oldu... Fakat size olan sadakat ve ubudiyetimden bir zerre bile kaybetmedim. Nasıl isterseniz, sizi temin edeyim.

Diye, cevap vermişti.

— Arkası var —

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Cumartesi

(*)

Uyku zamanları

Birçok kimseler görüyor ki, geceleri çok geç yatıp sabahları da sekize dokuz kadar, belki daha sonralara kadar yatmaktadır. Bu hal hıfzıssıhha teşhisi noktaî nazarından asla caiz değildir. Uykunun tam ve sıhhi olması için muhakkak karanlıkta ve sükunette vukuu şarttır. Güneş doğduktan sonra ve her tarafta bilhassa medeni şehirlerde türlü türlü gürültüler, patırdılar başladıktan sonra devam eden bir uyku vücudün ihtiyacını defedemez. Uyku esasen bütün âzanın, bilhassa cümleî asabiyenin yani dimağ ve bütün asabi merkezlerin yorulmuş dolayısıyla bünyelerinde teraküm eden mızır maddelerin ifrazı ve her manasile istirahatı demektir. Bu sebeble tam hıfzıssıhha kaidesi mucibince uyku zamanının gece on birden sonra başlaması ve sabahleyin 6-7 arasına kadar deva metmesi en muvafıktır.

Uyku muntazam olmalıdır. Su içmek için, ıdrar etmek için sık sık inkıtaa uğratan uykuların faydası yoktur. Uyku rüyasız olmalıdır. Rüyah uyku cümleî asabiyeyi yorar, iyi değildir. Uyku her manasile deliksiz tâbir edilen şekilde olmalıdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahud bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Sarım). Alemdarda: (Sırrı Asım). Beyazında: (Belkis). Samatya: (Rıdvan). Eminönünde: (Aminasya). Eyübdede: (Arif Beşir). Fenerde: (Vitali). Şehreminde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (İ. Hakkı). Karagümrükte: (Suad). Küçükpazarda: (Necatî Ahmed). Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Dellâsuda). Tepebaşında: (Kinyoll). Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü). İstiklâl caddesinde: (Limonciyan). Pangaltıda: (Nargileciyan). Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar ekzaneleri: Üsküdar: (İskelebaşı). Sarıyerde: (Osman). Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hulûsi). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybelide: (Tanaş).

RADYO

Lügünkü program

15 İkincikanun 1938 Cumartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk muskisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk muskisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans muskisi. 19: Saflye: Piyano ve keman refakatle. 19.30: Konferans: Selim Sırrı Tarcan; (Spor pedagojisi). 19.55: Borsa haberleri. 20: Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.45: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Semahat Özdenes ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları, (saat âyarı). 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı.

15 İkincikanun 1938 Cumartesi

ANKARA

Öğle neşriyatı:

13.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 13.50: Plâk: Türk muskisi ve halk şarkıları. 14.15: Dahilli ve haricî haberler. 15.30: Müzik öğretmen okulundan naklen, Cumhurbaşkanlığı Filâmonik orkestrası heyetinin konseri.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâk neşriyatı. 18.35: Çocuklara kafağöz (Küçük Ali). 19.10: Türk muskisi ve halk şarkıları (Halûk Recai ve arkadaşları). 19.35: Saat âyarı ve arabca neşriyatı. 19.50: Türk muskisi ve halk şarkıları (İnci ve arkadaşları). 20.15: Hukukî konuşma: Hukuk ilmini Yayma Kurumu tarafından. 20.30: Türk muskisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve arkadaşları). 21: Ajans haberleri. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 21.55: Yarınki program ve istiklâl marşı.

Pazar günkü kır koşusu

İstanbul atletizm monitörlüğü tarafından hazırlanan kır koşusu pazar günü Şişli ile Hürriyetbediye yolu arasında yapılacaktır. Müsabaka üç ve beş kilometre üzerinde olacaktır.

Koşulara saat onda başlanacaktır.

Voleybol müsabakaları

23/1938 pazar günü, Alemdar caddesi 23 No. YMCA Cemiyeti jimnastik salonunda teşvik müsabakalarına başlanacaktır. İştirak edecek takımların 22/1938 cumartesi günü akşamına kadar yukarıdaki adrese baş vurmaları İstanbul Voleybol Ajansı tarafından bildirilmiştir. 22/1938 cumartesi günü saat 18.30 da oyunlar için kur'a çekilecektir.

SPOR

Sporda keyfî kararlar bir nihayet verilmelidir

Beşiktaş, gol averajının nazarı itibara alınarak üçüncü mevkie düşürülmesine itiraz etti

Muhakkak olan bir nokta varsa, biz sporu, diğer memleketlerden pek geç olarak yapmaya başladık. Bunda her gün yeni bir terakki göstermek arzu -sundayız. Yalnız bir türlü karar verip ıcrasına imkân bulamadığımız sporun umumî kaideleridir.

Her sporun bir yapıp tarzı ve buna ıstırahat şartları vardır. Meselâ: Bir boks veya güreş şampiyonasında rakiblerin sikletlerinin müsavvâtı, bir atletizm maçında müsabıkların aynı mesafeyi koşmaları gibi değişmeyen ve değişmesi -ne imkân olmayan noktalar vardır. Ve bunlar icra edilirken müsabakanın tarzı cereyanı müsabıkların ıstırahât şartları alınacak neticelerin müsabakaya veya cem'i sporsa, klübüne, teşekkülüne getireceği netice ve faydaları vardır. Halbuki biz her sporu o dakika için bir kaideye uydurarak ve hattâ müsabakalar bittikten sonra kazananın veya kaybedenin gönlüne göre son vermekteyiz.

Bundan üç sene evvel lig maçlarının son gününde Galatasaray Fenerbahçe'yi 4 - 0 mağlûp etti. Beşiktaşın aynı günde fena bir oyun çıkarması ileride giden Beşiktaş klübünü gerilettili, ve Galatasarayla Fener aynı puvanda lig maçlarını bitirmiş oldular. Hiç düşünmeden sormadan soruşturmadan, şampiyona için Galatasarayla Fenerin müsabaka yapılmasına karar verildi. Birinci çarpışma beraberlikle bitti. 15 gün sonra yeniden karşılaştılar. 90 dakika içinde iki taraf ta gol yapamadı. Oyun temdid edildi, ikinci 15 dakikada Fener bir gol yaparak şampiyonluğuna kazandı. Bu oyunda tek yan hakem bulunduğuna için, itiraz Beynelmîlel Futbol Federasyonuna kadar gitti. Rahmetli Hugo Mayselin meşhur İtalyan Mauronun, fikirleri soruldu. Büyük münakaşalardan sonra Türkiye Futbol Federasyonunun kararı ile oyun nizamı addedildi. Fakat, işin garibi yan hakemi sorarken (Gol averaj) noktasi nazarı itibara alınmadı. Amma gol averaj kaidesi bundan 4 sene evvel de, 10 sene evvel de İngilterede vesair memleketlerde cari idi.

Yarın Beşiktaş tekrar Güneşle çarpışacak

Üç senedenberi yüzüstü kalan Tayyare kupası maçının yarım finali pazar günü Beşiktaşla - Güneş takımı arasında Taksim stadında oynanacaktır. Ligde iki kuvvetli takımın bu münasebetle karşı karşıya gelmiş olmalarını şöyle bir oyun olarak kabul etmek hayli güçtür.

İstanbul lig birinciliği için haftalardanberi ortaya konacak bir şekil meselesi yüzünden çekişen bu iki takımın Beşiktaş'tan önce hem en fazla gol attım, hem de hiç mağlûb olmadım. Birincilik hakkı benimdir, diyor.

Diğer tarafta Güneş: «Puvanlarımız aynı amma ben ligde en az gol yedim, üstelik İngilizlerin kabul ettiği atılan golü yinen geleksim etmek -Averaj denilen bir ölçü -dolayısıyla ben birinciyim» demiş ve ajanlık ta bu hesap kanallı Güneş'i birinci addedince, Beşiktaş kendi zaviyesinde gördüğü birinciliği elden bırakmış bulunmaktadır.

Masa başında Güneşle olan davasını kaybeden Beşiktaş; şimdi yüz yirmi yarıdaklık koca bir sahada gene Güneşle başbaşa kalıyor. Yalnız unutmamak lâzım ki Güneş takımı beş senelik hayatında ilk defa tatmış olduğu bu zaferi havadan almış değildir.

Lig maçlarında yaptığı dokuz maçın birinde - o da tuhaf bir tesadüf Beşiktaş'a mağlûb olmuş, karşısına çıkan diğer iki kuvvetli takımı mağlûb etmiştir.

Güneş takımı haddi zatında göz dolduran bir oyun göstermemekle beraber mağlûb olmuyor, bilâkis devamlı galibiyetler kazanıyor. Futbolde de beklenen netice bu değil midir?

Çeklerin meşhur İparta takımı ve onların maruf merkez muavinleri Kada büyük şöhretini bizde kaybettir.

Beşiktaş takımında Hüsnü mühim bir kuvvettir. Hakkı başlı başına bir âlemdir. Şeref gol kralıdır. Bunları biliyor ve takdir ediyoruz. Fakat unutmamak lâzım ki Güneş takımı da bu arada İstanbul birincisidir.

Kim ne derse desin; birinin kırılmış izzetinefsi, diğerinin birincilik gururu herhalde bize mükemmel bir futbol seyrettirecektir!..

Ömer Basım

Geçen sene Millî Küme maçlarında İstanbul şampiyonası da kazanmıştı. Galatasarayla - Beşiktaşın van aldılar. Hakiki ikincinin tayininde bir kaideye istinad etmesi gelirdi. Gol averaj mevzuubabından, ve maçlardan evvel Beşiktaş hâdisse çıkacak olursa, ne şekilde hat edileceği tesbit edilmediğinden iki klüp ikinci veya üçüncü olabiliydiler.

Millî Küme maçlarında Ankara ile Gençler Birliği de aynı puan almışlardır. Bunlar arasında tefrik yapılmadı. Tefrik yapılmaması imkân yoktu. Zira, böyle bir kaidelerle bir usul Beynelmîlel kaidelerine bile, klüplere, idarecilere bildirilmesi lâzım gelirdi.

Beynelmîlel kaidelerin cari olduğu veya değişen noktalarını Federasyon alâkadariara bildirmedikçe, onların tatbiki, bilinse dahi, kabil değildir.

Yüzme yarışlarında mahud hesabı vardır. Her Federasyonun kendi veya bölge ajanı bunu bildirdiği gibi, yazar çizer. Bazen altya kadar puvan verilir. Bazen van hesabı 13, 8, 5, ilâh... hesap bazan de müsabık adedine göre verilir. Fakat yukarıya inilir veya aşağıya çıkarılır. Noktaî nazarı sorulacaktır. fikri galib gelirse o dakika için, yarışma kaide konur, meselâ geçen sene müsabakaları için atletizm derecesinin kabulü gibi.

Tabiatile bu sene atletizm müsabakaları yapılacaktır. Su sporları Federasyonunun ve yüzme mütehassısların fikri sorulacak, ve dereceler Su Sporlarına göre verilecektir.

Bizde temerküz etmiş bir spor yoktur. Bunu her dakika ve her yerde istediğimiz gibi değiştiriyoruz. Yarın spor için tamamı tamampıla Beynelmîlel umumî kaide ve ölçüleri almalıyız. Fakat tatbik ederken bu kaideleri kimildatmayalım, yahud bu kaidelere göre umumî kaideler koyulmasın. fakat havaya göre, güneşe göre, kaideyi bozma kalkışmayalım.

Osman Müeyyet Bina

Savoldi Dan Kolofon Nasıl mağlûb etti?

Savoldi, Bulgar şampiyonunun yanına getirirken

Avrupa profesyonel serbest güreş şampiyonu Bulgar Dan Kolofon'ın aslen İtalyan Amerikalı güreşçi Savoldi tarafından yenildiğini telgraf haberleri olarak bildirdik. Bu müsabakada Bulgar güreşçisi şampiyonluk ünvanını ortaya koymadığı Savoldi henüz resmen Avrupa şampiyonu kazanmış değildir.

Dün gelen Fransız gazeteleri, bu dikkat maçın tafsilâtını vermektedir. nenen terfime ediyoruz:

Maç başlar başlamaz İtalyan Bulgarın fasını yakalıyor ve savuruyor ve Dan'ın yere düşüyor. Üstte çalışan Savoldi, Dan'ın kafasını yakaladığından çevreye dokuz dakika 34 saniyede ilk tuşu yapıyor.

İkinci devrede Bulgar hücum ediyor ve talyanın bacaklarından yakalayıp yere yiyor. 10 dakika 35 saniyede devreyi kazanıyor.

Üçüncü devrede her iki güreşçi de gayretlerini sarfediyorlar. Bir ara Savoldi havaya sıçrayıp ayaklarını Dan'ın boynuna doluyarak kendisini yere yiyor. 6 inci dakikanın 20 inci saniyesinde tuşunu yaparak maçı bitiriyor.

Fransız şampiyonu Deglane maçın galib gelecek güreşçiyi defil ettiğinden...

İlaçlarınızı Bahçe-kapıda SALİH NECATİ den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikamette hazırlanır. FOSFATIN NECATİ Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul, kuvvetli ve neş'eli olur.

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Dördüncü keşide 11/Şubat/1938 dedir.

Büyük ikramiye: **50.000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) ve 10.000 liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak ediniz...

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 418 lira 97 kuruş olan Beyoğlu 37 inci ilköğretim tamiri pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesikadan başka Fen İşleri Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikası 31 lira 42 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektübe beraber 17/1/938 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdır. «1» «230»

Vesaiti nakliye rüsumundan olan borcundan dolayı haciz altına alınan Kıraysler markalı ve 2380 numaralı taksi otomobili Kadıköyünde Mühürdar caddesinde Dikranın garajında 20/1/938 Perşembe günü saat 11 de açık arttırma ile satılacağı ilân olunur. (261)

Vesaiti nakliye rüsumundan olan borcundan dolayı haciz altına alınan Reo markalı ve 2556 numaralı taksi otomobili Kadıköyünde Mühürdar caddesinde Emniyet garajında 18/1/938 Salı günü saat 14 de açık arttırma ile satılacağı ilân olunur. (262)

Kalecik Belediye Reisliğinden:

1 - 14/1/938 tarihinde ihalesi yapılacak olan içme suyu yolu inşaatına aid ilânlarımız şartnamede tadilat yapılması hasebile iptal edilerek 10/1/938 tarihinden 25/1/938 tarihine kadar yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 - Keşif bedeli 18320 lira 99 kuruştur.

3 - Proje keşifname ve şartnamesi 225 kuruş mukabilinde Kalecik Belediye Reisliğinden alınabilir.

4 - Münakasaya iştirak etmek isteyenlerin fenni ehliyeti haiz olmaları şarttır.

5 - İsteklilerin 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki şartları haiz olmaları lazımdır.

6 - Muvakkat teminat miktarı 1367 liradır.

7 - Taliblerin teklif mektuplarını 25/1/938 günü saat 14 de kadar Kalecik Belediye Encümenine tevdi etmiş olmaları lazımdır.

8 - İhale 25/1/938 tarihinde saat 15 de Kalecik Belediye Encümeninde yapılmaktadır. «84» «180»

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Müflis İsak Tavdişvilinin tasfiyesi bitmiş mahkemece iflâsın kapanmasına 10/1/938 tarihinde karar verilmiş olduğu ilân olunur. (3946)

ANKARADA AKBA

Kitap Evi Kâatçılık

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir. Tel. 3377

Can Rızkullah Kürdi

Halepte bütün Türkçe ve yabancı gazete ve mecmualar bayii

ŞAYANI HAYRET BİR TEN

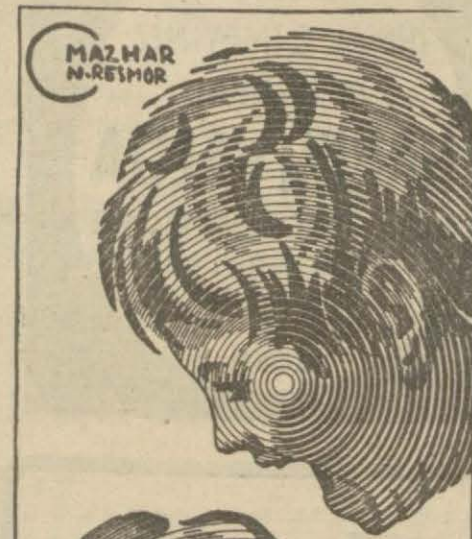
"Makiyajlı",
görünmeksizin

HAVALANDIRILMIŞ YENİ PUDRA CİLDE HEMEN GÖRÜNMEZ

Makiyajı aratmayan ve hatırlatmayan taze, nermin ve cazip bir sevimlilik, o kadar ince ve o kadar hafiftir ki cild üzerinde âdeta görünmez bir pudradır. Hiç kimse, yüzünüze bakınca güzelliğinizin tamamen tabii olmadığını iddia edemez.

Bunun sırrı, yeni «havalandırma» usulü sayesinde temin ve Tokalon pudrası da bu usul dairesinde istihzar olunmuştur. Gayri kabil zannedildiği halde on defa daha ince, daha hafiftir. Hemen bugünden «havalandırılmış» yeni Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Bütün gün, işiniz başında çalıştığınız halde, yüzünüz kat'iyen nerminliğini kaybetmeyecektir. Bütün gece dans etmeniz bile teniniz, daima ter ve taze kalacaktır. Yalnız Tokalon pudrası sayesinde cazip ve sevimli bir güzelliğe malik bir ten temin ediniz.

ARADA BÜYÜK FARK VAR

Perteve çocuk pudrası; şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklid edilmemiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk cildleri için hazırlanmış olması ve terkinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman vücutlu yaşlı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudun iltivalarında ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

Onu diğer adi (Talk Pudra) ları ile karıştırmayınız.

Nafia vekâletinden:

Diyarbakırdan Cizreye doğru inşa edilmekte olan hattın kırk ikinci kilometresile altmışıncı kilometresi arasındaki üçüncü kısım inşaat ve ray ferşiyatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

1 - Münakasa 26/1/938 tarihine tesa düf eden Çarşamba günü saat on beşte Vekâletimiz Demiryollar İnşaat Dairesindeki Komisyon odasında yapılacaktır.

2 - Bu işin muhammen bedeli 750.000 yedi yüz elli bin liradır.

3 - Muvakkat teminatı 33.750 liradır.

4 - Mukavele projesi, münakasa şartnamesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, vahidi kıyasii fiat cetveli, fenni şartname, ahşab Traverse ferşiyat talimatnamesi, Çimento normu, Telgraf hattı şartnamesi, plân ve profilden mürekkebe bir takım münakasa evrakı otuz yedi buçuk lira mukabilinde Demiryollar İnşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 - Bu münakasaya iştirak etmek isteyenler 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesai ve bildümm nafia işlerini veya demiryollar inşaat işlerini yapabileceklerine ve bir defada en az üç yüz bin liralık böyle bir iş yapmış bulduklarına dair Nafia Vekâletinden verilmiş 938 senesi için muteber müteahhitlik vesikasını mezkûr kanunun tarifati dairesinde hazırlayarak fiat teklifini havi mühürlü zarflarıyla beraber bir zarf içinde 26/1/938 tarihinde saat on dörtte kadar makbuz mukabilinde Demiryollar İnşaat Dairesindeki Komisyon Reisliğine tevdi etmiş olmaları lazımdır. «147»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I - Şartname ve nümunesi mucibince 20x25 eb'adında 10.000.000 adet mantar pazarlığa satın alınacaktır.

II - Pazarlık 24/1/938 tarihine rüşyan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III - Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin mantar nümunelerini münakasa gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğüne vermeleri lazımdır.

V - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları yukarıda adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «8171»

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)

MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşirdir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlânlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

ASIPIN KENAN

Romatizma ağrıları için en iyi ilâçtır.

DIŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Sirkeci : Viyana oteli sırası. No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaları kabul eder.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün, Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareler

FAR

HAŞAN
FARE ZEHİRİ

ile öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'idir. Fareler kokmaz.

Buğday nevilerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 25, ikisi bir arada 30 kuruştur.

NEZLEYİ
İHMAL ETMEYİNİZ
VE DERHAL
HAKİKİ VALDA
PASTİLLERİLE TEDAVİ OLUNUZ
ÖKSÜRÜK, GRIP, BOĞAZ
HASTALIKLARINDAN SİZİ
KORUR VE TEDAVİ
EDER

Ev-iş

Çok zengin
Bir sayı hazırladı.
48 Sayfa

Ayrıca bir örnek paftası ile

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden önce kolaylığı arayan spor meraklıları Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentör-kö-lotleri giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Hututu inceltir. Vücudun tenesübünü düzeltir ve en hızlı hareketlerde bile kat'iyen kaymaz.
Fiyatı: 7 1/2 Madan İliberan.
Satış yeri yalnız:
J. Roussel
Paris
İSTANBUL, Beşoğlu
Tunalı meydanı 12 No. lu.
Mağazamız ziyaret ediniz veya
15 No. lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

GRİPİN

Niçin daima tercih ediliyor?

Çünkü

Evvelki gün soğuk almıştı,
dün yatıyordu, bu sabah
dipdiri ayağa kalktı

GRİPİN

Bütün ağrı, sızı
ve sancıları
dindirir.

GRİPİN

Soğuk algınlığına,
nezleye, gripe, diş,
bel, sinir, adale
ağrılarıyla romatiz-
maya karşı bilhassa
müessirdir.

GRİPİN

İ
Tecrübe ediniz

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Taklitlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla "GRİPİN," isteyiniz.

Soğuk algınlığı - Nezleye karşı PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'i pastillerdir. Nezie, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır. Bütün eczanelerde bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

ÇAĞLAYAN'da

Büyük fedakârlıklarla celbine muvaffak
olduğumuz meşhur rakkaseler

Mısırlı **AMİRA CEMAL**
ve **SUDANLI ZEYNEP**

Yarın akşam seanslarına başlayacaklardır.

BÜTÜN TÜRKİYEDE EŞİ OLMAYAN MODERN

TÜRKİYE MECMUASI

En değerli muharrirlerin ilmi, felsefi, edebî, Sıhhi, Mimari, Tarihi, Fenni, Coğrafi, Askeri ve Spor yazılarını ihtiva ederek en nefis kâğıt ve zarif bir tabı ile pek yakında çıkıyor, Herkesi ne kadar edecek olan bu mecmuayı sabırsızlıkla bekleyiniz. İdarehanesi: Postahane arkası Bilet Hanı 28 No Telefon: 23125

öksürenlere ve
göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

Asri kadın güzelliği

ve

Ayırupa müsabaka salonlarında

VENÜS MÜSTAHZARATI

Venüs Kremi
Venüs Pudrası
Venüs Ruju
Venüs Allığı
Venüs Kirpik sürmesi
Venüs Briyantini
Venüs Kolonyası

Venüs müstahzaratının gayet saf, temiz ve pahalı maddelerden yapılmaması ve cildler için sıhhi ve en kıymetli unsurları ihtiva etmesinden bütün dünya teşhir ve müsabaka salonlarında müttetik beyanı tebrik ve takdir edilerek daima en büyük mükâfat ve altın madalyalar verilmiştir. Ömrünüzün sonuna kadar bir Venüs gibi genç, güzel ve cazibeli olmak isterseniz, şayanı emniyet ve itimad Venüs müstahzaratını daima kullanınız. Memleket düşüncesi ve halkımıza hizmet maksadile Venüs müstahzaratını kıymet ve değerleriyle mütenasib olmayan ucuz fiatlarla satılığa çıkarmaktan müessesemiz müftehirdir.

Nureddin Evliyazade, Eczacı kimyeviye, Alâti Tıbbiye ve İtiryat deposu. İstanbul.

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müdde zarfında fazla ca miktarda ilan yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlançılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emec

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

ADEMI İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız. (Posta kutusu) 1255 Hormobin

Galata İstanbul

REKTA

PATI

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengicea korur.